

Charles Lorre
Kockás Pierre történetek

VISSZA AZ EGÉSZ!

I.

Swinroad baronetja a füle tövét vakarja.

Ebből ismerkedés, majd szerelem lesz.

Ronald Swinburn, Swinroad sorrendben tizenkettedik baronetja, nyúlánk, izmos és széles vállú fiatalember volt. E pillanatban tanácstalanul állott a Nelson squaren. Félpercnyi töprengés után elővette mellényzsebéből pompás Comstock-óráját, amely fél négyet mutatott. Ebből azonnal tudta, hogy öt óra felé jár az idő, és megvakarta a füle tövét. Hová menjen, hogyan és milyen eszközökkel verje agyon a délután hátralevő részét? Mit csináljon öttől hétig?

Hét órára már meglehetősen fontos teendők várnak rá. Elsősorban is Sir Arthur Newbery-val kellett pókeroznia, majd pedig – előreláthatóan a nyereségből – az Iris-teaházban akart vacsorázni. Ez így rendben is lett volna. De öttől hétig mit csináljon? Majdnem egy fontnyi aprópénz csörög a zsebében. Ez tekintélyes összeg, ha jól sáfarkodik vele.

Kitűnő gondolat ötlött fel benne: a Savoy-hallban fog sáfarkodni, ahol kellemes langy meleg terjeng a légben, dzsesszbend szól, és kívánatos nők teáznak, azt lesve, hogy mikor kéri fel őket egy foxtrottra Ronald Swinburn, Swinroad tizenkettedik baronetja.

Nekivágott a rövid útnak, és néhány perccel később már be is lépett a Savoy forgó üvegajtáján. Kabátját a ruhatárba tette, s belesüppedt egy bíborszínű karosszékbe, hogy átadja magát a langy melegnek és a jeges koktélnak, amely pillanatok alatt ott állt előtte a kis asztalkán.

Ronald Swinburn határozottan kellemesen érezte magát. Nézte a nőket és a táncoló párokat. De főleg azt a kék szemű és világos hajú lányt figyelte, aki két lépésnyire ült tőle egy apró asztalka mellett, teáját szürcsölgetve. A lány keskeny arcocskája nem volt szabályszerűen szép, vagy ha szép is volt, nem tartozott ama szőke és kék szemű tucat arcok közé, amelyek bizonyára egy bevált modell után készülnek ott fenn az Égben, de mégis unalmasak. Nem. Ez a leányarc szellemet és gondolkozni tudást árult el, noha éppenséggel fiatalos volt és üde. Tulajdonképpen felesleges is részletezni a dolgot: a lényeg az, hogy Ronny (csak így becézték Swinroad baronetját) teljesen megfeledkezett a zenéről, a koktélról, s minden figyelmét a leánynak szentelte.

A leánynak azonban – minden jel szerint – nem kellett az ő figyelme. Teáscsészéjébe mélyedt, és úgy látszott, hogy észre sem veszi Swinroad tizenkettedik baronetját.

– Nem lehet rossz néven venni tőle... – morogta maga elé Ronny – hiszen nem tudja szegényke, hogy ki vagyok. Sőt, minden biztonnal azt sem sejtí, hogy hatodik úkapám bizalmas embere volt Oroszlánszívű Richardnak. Mindezt nem tudja szegény lány. Hát csoda akkor, ha felém sem hajlandó nézni?

A lány következetesen továbbra sem vett róla tudomást.

Ronny azonban nem csüggedt. Kitartóan nézte a leányt, és erőt gyűjtött, hogy táncra kérje. Egy Swinburn of Swinroad hat éve nem tett ilyen prózai dolgot.

– Ez a lány roppantul tetszik, nekem... – gondolta Ronny –, és bizonyára mindenre képes volnék érte, még arra is, hogy táncra kérjem, és eljárjak vele egy foxtrottot, őseim legnagyobb megdöbbenésére. Ez azonban – fűzte tovább gondolatait – felettébb kockázatos lenne. Mert a lány így, kétméternyről, ahogyan ül, és a teáját szürcsölgeti, elragadó, tündéri látvány. Ám ha felkel a helyéről, a legkellemetlenebb dolgok derülhetnek ki róla. Úgymint:

1. Nevetségesen alacsony. Ez nem látszik, ha ül.

2. Nevetségesen magas. Ez sem látszik, ha ül.
3. Lehet például, hogy hosszú a dereka és rövid ó-lábai vannak. Roppant kínos volna!
4. Biceg, szegény.
5. Biceg és dadog.

Ha táncra kéri: csalódhat benne. Ha viszont nem kéri táncra, hanem elmegy mellette, és a legjobb esetben egymásra néznek, mint két ismeretlen, akkor gyönyörű emléke marad róla, s bizonyára sokat fog rá gondolni egyszerű, de ízlésesen berendezett albérleti szobájában. Mindezeket a körülményeket mérlegelve és figyelembe véve tehát úgy határoz, hogy maradjon ez a lány szép emlék, nem kéri fel táncra.

Így döntött Ronald Swinburn of Swinroad, azzal teljes hosszában felemelkedett, a szomszéd asztalhoz lépett, és táncra kérte a lányt.

Az kedvesen mosolygott, és letette a csészét.

– Most fog felkelni – izgult Ronny, mint egy futballmeccsen, hogy gól lesz-e a támadásból, vagy sem. A lány felemelkedett. Ronnynek nagy kő esett le a szívéről. A lány nem volt magas, nem volt alacsony, nem volt ó-lábú, sőt, mint rövidesen kiderült, nem bicegett és nem dadogott. Ennyi jó tulajdonság *egy* lányban!

– Tudja, hogy maga tetszik nekem? – kérdezte mindjárt az elején a lánytól.

– Tudom... – mondta.

Ronny meglepődött. Lopva figyelte.

– Honnan tudja?

– Onnan, hogy ezt kérdezte. Különben miért kérdezte volna?

– Maga igazán csinos, kedves lány.

– Köszönöm. Maga se kutya!

– Mindig ilyen barátságos?

– Többnyire. Hacsak nincs rosszkedvem.

– Most jókedve van?

– Kitűnő. De meg jobb lenne, ha bemutatkozna.

– Pardon! Olyan régen táncoltam!

A második refrén közepén Ronny elhatározta, hogy ebbe a lányba nem lesz szerelmes.

A harmadik refrén elején megállapította, hogy szerelmes.

Mert Ronald Swinburn of Swinroad szegény volt, de következetes.

II.

Sir Arthurnak sok pénze van, de gondjai is vannak.

Ronnynak viszont nincs pénze, de neki is gondjai vannak.

Aki azt állítja, hogy látott már unalmasabb embert is, mint Lord Arthur Newbory, azt hamarabb utoléri, mint a sánta kutyát. A kitűnő lord hosszú volt, mint egy hősi eposz, sovány, mint egy operettmese és csendes, mint a nagy óceán. Színházba nem járt, könyvet nem olvasott, a hangosfilmet csak hírből ismerte. Egyáltalán semmit sem csinált. Gyárai és olajfinomító telepei voltak, amelyekkel nagy pénzeket keresett. Hatalmas jövedelme így aztán lehetővé tette, hogy Ronalddal egyshillinges alapon pókerezzék a Bagatelle klubban. Ez volt az egyetlen szórakozása, ami elég szomorú, ha meggondoljuk, hogy Newbory még negyvenéves sem volt.

Ronald és Sir Newbory most tehát itt pókerezzett a Bagatelle klubban. Amikor befejezték a játékot, whiskyt hoztak, és rágyújtottak. Sir Arthur sokáig szótlánul nézte a tünődve ülő Ronnyt, majd végre megszólalt.

– Min gondolkozol?

– Igazságtalan voltam hozzád az előbb... – felelte bűnbánóan Ronny.

– De hiszen nem szóltál egy szót sem!

– De gondoltam. Mégpedig azt gondoltam, hogy nem örülsz az életnek, ostoba számár vagy. Aztán eszembe jutott, hogy én sem élvezem már ezt a mulatságos életet úgy, mint azelőtt. Csakhogy kettőnk között van egy nagy különbség. Neked pénz van!

– Pénzem van! Keresek havonta 10 000 fontot, de látod, most is két shillinget vesztettem a pókeren. Meg aztán rettentő sok baj van ezekkel az olajfinomítókkal. A konkurencia ott akar tönkretenni, ahol tud.

– Tudod Arthur, mindenkinek vannak gondjai. Én például szeretnék megnősülni...

– Ennyire sohasem tudnék unatkozni... Nem kellene idegorvoshoz fordulnod?

– Sajnos nem lenne értelme. Halálos, gyógyíthatatlan szerelem.

– Ah! Egyszóval már van valakid, akit el akarsz venni!

– Természetesen. Menyasszony nélkül képtelen volnék megnősülni. Azonban nem ilyen egyszerű a dolog. Tudniillik én szerelmes vagyok egy leányba, aki nagyon szép és nagyon kedves, nagyon okos és nagyon tisztességes, nagyon művelt és nagyon szorgalmas.

– Szóval: egy angyal.

– Eltaláltad! Ismered?

– Tovább. Mikor esküsztek?

– Éppen ez az... Tudniillik ennek a lánynak van egy rendkívül nagy hibája.

– Hm... Fél lába hiányzik?

– Fél lába hiányzik az eszed tokjának!

– Ez komoly? És miért vagy úgy oda? Nem lehet fél lába neki? És nem jobb a fél láb, mintha egy sincs? Csak ne légy olyan szerénytelen! Szóval nem testi hibája van?

– Persze, hogy nem. Egészséges, mint a makk.

– Hm. Kínos.

– Miért kínos?

– Mert ha hibája van, de ez a hiba nem testi hiba, akkor nyilván... hm... hogy úgy mondjam... erkölcsileg...

Ronny az asztalra ütött:
– Hallod-e! Vigyázz, hogy mit beszélsz!
– Szóval, megint nem találtam el. Érdekes és izgalmas rejtvény. Hibája van, de nem testi és nem erkölcsi. Hány betű?
– Szamár!
– Hopp, megvan! Nem testi és nem erkölcsi, tehát nyilván szellemi. Izé... hogy is mondjam... bolond a kicsike? Már úgy értem, hogy izé... olyan bolondos... bohókás...
Ronny megvetően mérte végig a barátját:
– Szégyelld magad! Ilyesmiket beszélni! Hát azt hiszed, hogy én bele tudnék szeretni egy hülye lányba?
– Csakugyan. Erre nem gondoltam. Dehát akkor mondd meg, hogy mi a hibája, mert görcsöket kapok a kíváncsiságtól.
– Az a hibája, hogy szegény. Olyan szegény, hogy a templom egerénél lakik albérletben. Ez a hibája... És ez súlyos, fájdalmasan nagy hiba
Sir Arthur sokáig tűnődött.
– Hát igen – mondta azután. – Ez meglehetősen kellemetlen. Én tudom, hogy te nem vagy valami gazdag fickó. Alighanem éhen halnál, ha én nem pókereznék veled. Swinroad kicsi birtok, és tele van adóssággal, de egy asszonyt azért mégiscsak el tudnál tartani...
Ronny szomorúan bólintott:
– El tudnék tartani. Úgy van. De nem ez itt a baj. Hanem az, hogy a mi családukban még sohasem nősültek szegényen a fiúgyermekek. S nekem nincs jogom erre precedenst teremteni. Eddig, ha egy Swinburn baronet megnősült, mindig kapott valamit a feleségén kívül. Ez nagyon előkelő tradíció nálunk. Ha én most mégis elveszek egy szegény lányt, akkor 3000 éven át minden ivadékom szegényen fog nősülni, rám való hivatkozással. A Swinburnök mindig könnyelmű emberek voltak. Tékozlók. Tékoztak a vérüket a hazáért és a vagyonukat a nőkért. Egyet azonban sohasem tettek. Swinroadot sohasem hagyták újra verni. Amikor erre került volna a sor, az éppen soron levő Swinburn of Swinroad kapta magát, és sürgősen megnősült. Természetesen Swinroad megmenekült attól, hogy elárverezzék, és az élet ment tovább, mint azelőtt. Hát ez a helyzet. Nekem sem szabad szegényen nősülnöm. Márpedig, amint mondtam, a lány rettentő szegény. Viszont nagyon tetszik nekem. Átkozott kutyaszorítóban vagyok, és nem tudom, mit tegyek...
Sir Arthur Newbory készséggel szolgált újabb tanáccsal:
– Hm... – szólalt meg –, a legegyszerűbb az lenne, ha lemondanál róla. Felejtsd el. Neked könnyű, úgyis rossz a memóriád.
– Lemondani róla? Mikor mondott le egy Swinburn valakiről?
– Hát akkor egyszerű: vedd el szegényen. Egye a fene a birtokot... Látom az arcodon, ez sem tetszik. Hát ide figyelj, adok egy kézenfekvő tanácsot: adjál neki tízmillió fontot ajándékba. Ezáltal gazdag lány lesz, és elveheted.
Ronny gúnyosan mosolygott.
– Látod, ez nagyszerű gondolat. Most már csak azt mondd meg nekem, honnan vegyek tízmilliót erre a célra...?
Sir Arthur rövid gondolkodás után erre is megfelelt:
– Ez is egyszerű: nősülj gazdagon.
Ronny dühös mozdulatot tett, hogy cigarettáját a földhöz vágja, de a keze megállt a levegőben. Valami ugyanis az eszébe jutott.
Baptiste, a Bagatelle klub kitűnő inasa, aki éppen italokat hozott be a társalgóba, meglepetésében csaknem kiejtette kezéből a hatalmas ezüsttálcát. Swinroad baronetja ekkor

ugyanis már vadul csókolgatta a lordot.

– Mi az, mi történt, mi ütött beléd? – lihegett lord Newbory, mert nem tudta elképzelni, hogy mi baja a barátjának.

– Azért csókoltalak meg, – mondta Ronny izgatottan –, mert szenzációs ötletet adtál nekem...

Sir Arthur megnyugodva kérdezte:

– Gazdagon fogsz nősülni?

– Úgy van! Gazdaggá teszem a lányt, akit szeretek! És mint gazdag lányt veszem feleségül, ezzel eleget teszek mindannak, amit házunk és családunk ősi hagyományai követelnek.

– Pénzt adsz neki?

– Ugyan! Hát van nekem pénzem? És elfogadna ő pénzt tőlem? Nem, fiam. Én egy fillér nélkül fogom gazdaggá tenni. Hajlandó vagy fogadni velem, hogy Anne-Marie három hónapon belül gazdag lesz?

Ez a kérdés roppant ostoba kérdés volt, s hogy Ronny mégis feltette, az csak pillanatnyi izgalomával magyarázható. Lord Newboryról ugyanis mindenki tudta, hogy szenvedélyes fogadó. Lord Newbory semmihez sem értett, de bárki bármit állított, korlátlan összegekben mindig hajlandó volt lefogadni az ellenkezőjét. Ha valaki azt állította, hogy az Arsenal nyeri az angol futballkupát, Lord Arthur hajlandó volt fogadni, hogy *nem* az Arsenal nyeri. Ha valaki azt hangoztatta, hogy télen havazni fog, Newbory lefogadta, hogy *nem* fog havazni, s ha Ronny azt állította, hogy egyetlen fillér nélkül gazdaggá teszi Anne-Marie-t, a lord természetesen azonnal lefogadta ennek az ellenkezőjét. Mindenesetre, hogy tisztázza a dolgot, megkérdezte:

– Anélkül, hogy bármit adnál neki?

– Anélkül.

– Ezt lefogadom. Száz font. Rendben van?

– Száz font.

Kezet fogtak, azután pókereztek tovább.

III.

Miss Walkernak nagybácsija születik, akitől azonnal örököl.

Ronny sajtóteát ad, és összevissza hazudik.

A fényképet Ronny egy óvatlan pillanatban Anne-Marie retiküljéből lopta ki. Délben lopta ki, estére már kész is volt a két másolat. A három fényképhez három levelet és három borítékot írt. Ezeket egy-egy képes magazinnak címezte. A levelekben ez állt:

Kedves Szerkesztőm!

Mint lapjának hű és lelkes olvasója, érdekes társadalmi hírről értesítem. Miss Anne-Marie Walker, akinek fényképét is ide mellékelem, egyik napról a másikra tizenöt millió fontot örökölt a nagybátyjától. Ha kitűnő lapját – amelynek minden számát türelmetlenül várom – egy-két részlet közelebbről is érdeklí, én, mint miss Walker régi jóbarátja s újabban titkára, szívesen adok felvilágosítást pénteken délután 5 és 6 óra között Carlton-szállóbeli lakásomon.

Az ön készséges híve:

Ronald H. J. Swinburn of Swinroad

A három közül egy csak bekapja a horgot... – gondolta Ronny, amikor gondosan leragasztotta a borítékokat. S ha egy bekapja, akkor...

Csütörtökön délután szép szobát bérelt a Carltonban, három órai időtartamra.

– A szobára nekem pénteken délután 5 és 8 óra között van szükségem. Három óra, az nyolcadrésze a napnak. Minthogy a szoba ára naponként 6 shilling, a háromórás használatért 2 shillinget fizetek.

A portás belátta, hogy igaza van, s egy szót sem szólt. Ronny tehát aránylag olcsó pénzen előkelő környezetben várta pénteken délután a riportereket. Teát készített elő és szendvicset, s közben át-gondolta a mesét. Határozottan meg volt elégedve magával.

Mr. Grady, a *Highlife* munkatársa, negyed hat után állított be. Magas és egykedvű fiatalember volt. Még mindig bosszankodott, hogy éppen őt küldték ki egy húszsoros riport megírására. Szeretett volna minél gyorsabban túlesni az egészen.

Ronny cigarettával kínálta meg, s azt javasolta neki, várjanak az interjúval még egy negyed órát, mert – mint hallotta – még két hetilap értesült a dologról, s nem lehetetlen, hogy azok is kiküldenek valakit. Mr. Grady nagyon udvariasan mosolygott:

– Más nem jön, uram, nem érdemes várni. Beszéltem a *Liliput* és a *Globe* szerkesztőivel s megegyeztünk abban, hogy csak a *Highlife* ír a dologról. Ön mindenesetre nagyon kedves volt, hogy körlevél formájában az egész hetisajtót értesítette, de mi meg szoktunk egyezni az ilyesmiben, mert nincs értelme, hogy ugyanazzal az eseménnyel két vagy három hetilap is foglalkozzék. Amit tehát érdekesnek gondol, mondja el nyugodtan...

Ronny a riporter elé tette a teát és a szendvicseket, és beszélni kezdett. Mr. Grady néha-néha jegyzeteket készített.

– Miss Anne-Marie Walker, akinek a címét meg fogom adni, egyszerű tisztviselő egy dobozgyárban. A tizenötmilliót egy régen elfelejtett nagybácsijától örökölte. E jeles nagybácsinak angora-nyúlfarmjai voltak, ebből gazdagodott meg, mígnem egy felettébb sajnálatos autóbaleset következtében elhalálozott, temérdek nyulat s mindössze egy szegény

rokont hagyván maga után. Végrendeletének értelmében az angora-nyúlfarmokat a melbourne-i hatóságok el fogják árverezni, s a befolyó pénzt a hagyatékban lévő készpénzvagyonnal együtt, összesen körülbelül 15 milliót, néhány héten belül átutalják. Meg kell még jegyeznem, hogy miss Walker a mesés örökség ellenére sem változtat életmódján, a pénz nem kápráztatja el, s egyelőre dolgozik tovább, mintha mi sem történt volna. Miss Walker még egyáltalán nem gondolkozott azon, hogy mihez fogjon a tekintélyes vagyonnal, de amennyire én meg tudom ítélni a helyzetet, nehéz papírok vásárlására gondol. Nem fog azonban megfélekezni a jótékonykodásról sem, s az a terve, hogy amint a pénzt kézhez kapja, egy-két millióval támogatja a londoni gyermekmenhelyeket, a Megtévett Lányok Internátusát s néhány szegényebb dalárdát. Egyelőre azonban – mint említettem – megmarad a dobozgyárban, s ezzel puritanizmus, önmérséklés és jellemzilárdság tekintetében követendő példája lehet bárkinek.

– Nagyon érdekes... – bólintott Mr. Grady. – Ha nem Swinroad baronetjától hallom mindezt, talán el sem hiszem...

Ronny udvarias meghajlással köszönte meg a bókot. Majd egy cédulát vett elő a zsebéből, és átnyújtotta:

– Tessék, miss Walker címe. A lapban semmi esetre sem közöljék, mert miss Walkert meg kell kímélni a fantaszták és kéregetők rohamától. De ha valaki – komoly ember – a szerkesztőségtől érdeklődik a hölgy címe után, megadhatják. Egyébként pedig nagyon köszönöm, hogy kifáradt ide. Higgye el, én is kifáradtam... Rengeteg szaladgálnivalóm van...

Mr. Grady elment. Ronny pontosan 8 órakor szintén.

IV.

Miss Walkerhoz egy örült állít be, de nem baj, mert pénzt hoz.

Anne-Marie Walker Wembley-ben lakott, s igen szűkös körülmények között éldegélt abból a heti három font fizetésből, amelyet a Smith-féle dobozgyártól kapott. Mindamellett mindig szépen és finoman öltözött, s aki csak futólag látta, nem gondolta volna, hogy ez a leány majdnem a szájától spórolja el a ruhára és a cipőre valót. Anne-Marie mindennek ellenére szépnek és érdekesnek találta az életet, különösen azóta, amióta megismerte Ronnyt.

Swinroad grófja még sohasem beszélt neki szerelemről s nem is csinált vagy mondott semmi olyant, amiből erre következtethetett volna. Mégis, az volt az érzése, hogy a fiú nem véletlenül jelenik meg időnkint a teázóban, hanem az ő kedvéért. S ez nagyon jólesett neki.

Camille Ston urat ugyanis, aki már két éve kereste a kegyeit, kezdte unni. Ez az ember kitartó rajongójának bizonyult, de amint Anne-Marie a házasságról kezdett beszélni, Camille más tárgyra tért át. Egyébként jól öltözött, negyvenéves férfi volt, egy kartonlemezgyár ügynöke. Bejáratos volt a Smith-féle dobozgyárba, ott ismerkedtek meg egymással.

Miss Walker tudta, hogy Ronny arisztokrata, s nem lehetnek vérmes reményei őt illetőleg. Mégis, jólesett volna, ha a fiú másról is beszél, mint sportról, politikáról és más unalmas dolgokról. De Ronny sohasem hozott szóba bizalmasabb ügyeket. Nem árult el semmit terveiből, mert nem akarta elriasztani a lányt. De majdnem mindennap megjelent a teázóban, hogy jelezze: számon tartja őt, és két napnál hosszabb időre sohasem felejtkezik meg róla.

A *Highlife* csütörtökön délután jelent meg. A 7. oldal belső hasábján ott díszelgett miss Walker fényképe, s alatta néhány sor, az örökség tényének rideg közlése.

W. S. Brown, az Egyesült Acélművek elnöke a klubjában olvasta a lap legújabb számát, s amint elolvasta a miss Walker csodálatos szerencséséről szóló hírt, a kocsijába ült, és a *Highlife* szerkesztőségébe hajtatott. Szerencséje volt, mert még benn találta a titkárt.

W. S. Brown – akit röviden csak Acélcárnak neveztek – elővette belső zsebéből a *Highlife* aznapi számát, fellapozta a 7. oldalt, és miss Walker képére mutatott.

– Ennek a hölgynek a címe kellene nekem... – mondta.

A titkár azonnal megismerte W. S. Brownt s izgatottan kutatgatott mindenfelé. Végül is megtalálta, s leírta egy papírdarabra.

– Dohányzik? – kérdezte az Acélcár, és elővette szivartárcáját.

– Nem... – felelte a titkár.

– Akkor elég lesz egy szivar is... – mondta az Acélcár, s letett az asztalra egy szivart, borraivalónak. Azzal elment. Fél óra múlva kopogtatott miss Walker ajtaján.

Amikor a lány megpillantotta Brown jellegzetes ősz fejét, rögtön tudta, hogy ezt az arcot már látta valahol. A híradóban, újságban, múzeumban – ezt nem tudta. Valamint azt sem tudta, hogy mit keres itt önála este hét órakor, akárki is légyen.

W. S. Brown belépett, s a világ legtermészetesebb hangján így szólt:

– Walter Samuel Brown vagyok, az Egyesült Acélművek elnöke. Azért jöttem, hogy közöljem önnel: szívesen bevinném a vállalatomba társnak és főrésztvényesnek.

– Hogy mondja uram? – kérdezte Anne-Marie, mert azt hitte, hogy nem jól hallotta.

Brown elismételte:

– Az Egyesült Acélművek szívesen látná önt a főrészvényesek és az igazgatósági tagok sorában. Évenként legalább százezer font részesedés.

A leánynak káprázott a szeme. Százezer font! A Smith-féle dobozgyárban is megkeres 156 fontot egy évben, az már 100 156 font. Mi történik itt vele? Lehet, hogy ez a komoly, ősz úriember viccel? De ha nem viccel, akkor mi ez az egész?

– Csak nem megőrülni! – biztatta magát. Ebből az álomból rövidesen fel kell ébredni, mert határozottan az idegeire megy ez az egész fantasztikus marhaság. A legritkább esetben használt még gondolatban is ilyen közönséges kifejezéseket, de vannak rendkívüli helyzetek, amikor csak ilyen erőteljes kiszólások adják vissza az ember nyugalma. Ez pedig határozottan ilyen helyzet volt. – Nincs semmi baj, a bácsit úgyis elviszik rövidesen a mentők, és mehet tovább az életem ebben a nyugodt kerékvágásban. Most csak uralkodjunk magunkon, nem kell megijedni. Mielőtt rám ugrana, és fojtogatni kezdene, úgyis felébredek! Szóval csak nyugalom és hidegvér!...

– Mert kedves miss Walker – magyarázta a cár –, a helyzet ma az, hogy nem jó, ha a részvények sok kézben vannak. Így rendkívül megoszlik a rendelkezési jog. Ha maga bekapcsolódik, és felvásárolja – természetesen az én segítségével – a részvények egy harmadát, akkor ketten már kezünkben tartjuk az irányítást, és miénk a világ. És mi kell hozzá? Magának szinte semmiség! Legfeljebb nyolcmillió font!

– Igazán?... Ilyen bagatell összeg? Csak nyolcmillió? Hát látja, ezt nem is hittem volna... – és magában halkán:

– Azért sem örülök meg.

– Ugye, nem sok? Mi magának az a nyolcmillió?! Igaz?

– Hooogyne! Az aprópénzem... Legalább ennyit mindig magamnál hordok a retikülömben.

– Hm... tréfás hangulatban van. De meg tudom érteni. Belátom, hogy polgári viszonylatban nem olyan kis összeg nyolcmillió font, de magának...

Nem fejezte be a mondatot, és jelentőségteljesen legyintett.

– Persze, nekem!...

Ő is jelentőségteljesen legyintett.

Két font, három shilling és hat penny van a kicsi, kopott selyemerszényben amelyet még a szegény boldogult mama használt, s amely már akkor is rendszerint olyan lapos volt, mint most.

– Nos, Miss Walker, elfogadja az ajánlatomat?

Rémes, hogy nem lehet a telefonhoz jutni! Már régen értesíteni kellett volna a mentőket. Az ember a legnagyobb bajba kerülhet...

– Hogyan, Mr. Brown? Kérdezett valamit?

– Hogy elfogadja-e az ajánlatomat?

– Hja úgy, az ajánlatát... Hát igen... azt éppen nem fogadhatom el, de biztosíthatom, hogy rendkívül rokonszenves embernek tartom önt, s örülök, hogy megismerhettem...

– Hm... a hölgy agyafűrtabb, mint gondoltam! – Az Acélcár kedvetlenül szívta hatalmas havannáját. – Rendkívül agyafűrt. Meglepően agyafűrt. Tudtam, hogy nehezen fogja beadni a derekát, de azért...

– Amint már említettem – mondta elővéve legbarátságosabb mosolyát, melyet konkurens acélkörökben *kígyóbüvölő mosolynak* neveztek – a várható haszon fölülmúlja majd minden várakozását. Én a magam részéről már most garantálhatok évi hatszázezer font nyereséget, hiszen a részvényeink árfolyama az ön bekapcsolódásával ugrásszerű emelkedést fog mutatni a tőzsdén.

– És ez az egész attól lesz, hogy én bekapcsolódom!

– Úgy van.

– És nem mondaná meg nekem, Sir, hogy honnan vegyem azt a rongyos pár millió fontot, ami erre a célra kell?

Az Acélcár diszkréten mosolygott.

– Jó, jó, kisasszonyom! Megértem, hogy ön titkolózik. De higgye el, énelőttem felesleges. Nagyon jól tudom, hogy ön mennyit ér ma a pénzpiacon. Hehe, az a tizenötmilliócska, nem igaz?...

– Hehe! – mondta Anne-Marie is, de igen tragikus arcot vágott. Hiszen ez tiszta dolog. Ez egy szabályos örült. Lehet, hogy a végén meg is harapja.

– Kérem, miss Walker – mondta elkomolyodva az Acélcár – legyen meggyőződve az én teljes diszkréciómról. Nagyon is megértem, hogy megváltozott körülményei ellenére egyelőre ragaszkodik eddigi egyszerű életmódjához. Nyilván fél attól, hogy megrohanják. Ilyenkor nőnek ki a földből az újdonsült szegény rokonok, a soha nem látott iskolatársak, s amikor ez az invázió véget ért, akkor jönnek az üzletemberek. Mindegyik valami kábító ajánlatot hord a tarsolyában. Figyelmeztetem, hogy ne is tárgyaljon senkivel. Fogadja el az én ajánlatomat, mert ezzel minden oldalról biztosította jövőjét. Az acéltröszt megingathatatlan és bevehetetlen. Ha én az acél cárja vagyok, akkor ön lesz a cárnő. Nem csábítja magát ez a lehetőség?

– Hm... őszintén szólva, félek tőle. Cárnő! Tudja, nekem van egy ismerősöm. Az szultán.

– Szultán? Nem értem! Hát hol van az illető?

– Az elmeógyógyintézetben.

(– Hűűű, hiszen ez a nő mulat rajtam! Hisz ez gúnyolódik velem! Ez úgy csavar az ujjá köré, ahogy akar! Ennek sokkal több esze van, mint kellene!)

– Fejezzük be, Miss Walker! – mondta, és a tárgyalás folyamán először érzett a hangján némi türelmetlenség. – Úgy látom, hogy ön jobb üzletember, mint gondoltam. Hát tudja mit? Csapjunk hozzá az évi részesedéséhez még százezret. Többet semmi szín alatt nem adhatok. Ez az utolsó szavam!

– Hiszen ha csakugyan utolsó szó volna... – gondolta szegény Anne-Marie reménykedve. – Nekem meg kellene varrni a harisnyámat, mert megint leszaladt rajta egy szem. És a disznótepertőt elfelejtettem kitenni a tányérra. Megint papírszaga lesz. Hm... és most már nem merek neki tovább ellentmondani... Még csakugyan rám ugrik.

– Kérem – mondta bizonytalanul – ez az ajánlat csakugyan csábító. De meg kell vallanom, hogy ez a nagy összeg... momentán...

– Nem áll rendelkezésére! Tudom. Hát csak nem gondol olyan naivnak, aki azt hiszi, hogy nyolcmillió fontot egyik percről a másikra megkaphat? Tudom én, hogy mi ennek a módja. És különben is, a trösztnek nincs szüksége e pillanatban készpénzre. Nekem csak a maga aláírása kell. Hogy bekapcsolódik. Hogy a lapok megírassák. Hiszen feltehető, hogy maga még meg sem kapta a pénzt. Kérem... nem akarom kikérdezni!

– Megvallom őszintén, hogy egész készpénzállományom pillanatnyilag mindössze két...

– Kétezer font? Szinte hihetetlen! De ezen lehet segíteni! Ha aláírja a nyilatkozatot, szívesen állok rendelkezésére. Majd a részesedéséből levonom. Parancsoljon velem.

Kivette a pénztárcáját, és egész csomó százfontost számolt le. Anne-Marie tágra nyílt szemmel nézte. Kettő, három, ötezer font.

– Tessék, miss Walker! És itt a töltőtoll!

Mi ez? És mi itt a teendő? Hiszen ez az ember talán nem is örült! És mégis rá akar erőszakolni ötezer fontot. Hát mi történik itt?

– Itt írja alá – mondta a cár szuggesztív erővel, az aláírás helyére mutatva.

Szinte félálomban nyúlt a toll után, és aláírta az ívet.

Az Acélcár másfél órával később két tekintélyes külsejű úrral üldögélt Elisabeth streeti villájában.

– Roppant nehezen állt kötélnek a kislány! – mondta. – Képzeljétek, valósággal kigúnyolt. Engem, W. S. Brownt!

– Megbocsáss, kérlek – mondta az egyik tekintélyes úriember – de az az érzésem, hogy nem jártál el a kellő óvatossággal. Hátha a nőnek csakugyan nincs pénze!

– Ugyan kérlek! Az én forrásaim megbízhatóak! És különben is... akartok tudni valamit? Engem nem is érdekel, hogy van-e pénze!

– Nem érdekel?

– Nem. Nekem elég, ha azt hiszik róla, hogy van pénze. Nekem elég a blöff, ha éppen tudni akarjátok. A tőzsde néha illúziókkal is irányítható. Ne felejtsetek el, hogy vállalatunk a tönk szélén állnak. Csak valami nagystílusú fogás segít. És ha csakugyan van pénze, és a konkurencia csap le rá, akkor készen vagyunk.

Helyes! – mondta rövid gondolkodás után a másik kettő. – Valószínűleg most is igazad van. Menjünk megoldozni a lapokat.

Mentek.

V.

Anne-Marie beletörődik a szerencséjébe. Mr. Smith nem.

A lány vagy egy félóra hosszat nézte egyfolytában azt a nagycsomó bankót, amit az Acélcár hagyott az asztalon. Ha nem lengedett volna ott a szobájában Mr. Brown szivarjának csípős füstje, Anne-Marie hajlandó lett volna azt hinni, hogy ezt az ötezer fontot jóakarátú tündérek hozták neki. De szivarozó tündérekéről még sohasem hallott, s így végül is kénytelen volt beletörödni abba, hogy a pénz igenis az övé, az asztalán hever, és azt csinál vele, amit akar.

Megkísérelte, hogy logikus magyarázatot találjon rá: minek köszönheti ezt az ötezer fontot? Nem talált. Még az volt a legvalószínűbbnek látszó feltevés, hogy Mr. Brown szemet vetett rá valahol, s ilyen finoman jelzi aljas szándékait. Na de akkor miért nem tett célzást a dologra, hogy legalább kidobhatta volna a pénzével együtt?

Nem, Miss Walkernak bele kellett törödni a szerencséjébe, anélkül, hogy magyarázatát tudta volna adni.

Aludni tért, de nem tudott elaludni. Tetemre hívta a lelkiismeretét: tisztességesen viselkedett, amikor elfogadta a pénzt? Nem tudott rá nemmel felelni. Végére is ő semmit sem hazudott az Acélcárnak, ő azt sem tudja, valójában miről van szó, de el tudja képzelni, hogy egy büntetlen előéletű angol állampolgárt meghívnak egy tröszt igazgatóságába, még akkor is, ha ez az angol állampolgár nőnemű, és heti 3 fontból él.

Éjfél után mégis elaludt, s másnap reggel már egyáltalán nem idegesítette a dolog. Ugyanúgy bement az irodába, mintha mi sem történt volna. Azazhogy nem egészen ugyanúgy, mert ezúttal öt perccel később. Teljes öt perccel. Életében először.

Mr. Smith ádáz hangulatban, zsebórájával a kezében fogadta.

– Úgy, Miss Walker! – recsegte gúnyosan. – Hát már itt tartunk!? Öt teljes perccel később? Hát mit gondol? Arra való az én irodám, hogy akármelyik naplopó és lusta tisztviselő ötperces késésekkel érkeznek ide?

– Nem, Mr. Smith – mondta Anne-Marie, akinek egyszerre fejébe szállt a vére, s akinek ötezer font volt a táskájában – az ön irodája, Mr. Smith, nem arra való...

– Nahát! – recsegte a zord főnök. – Figyelmeztetem, ha...

– Ne vágjon a szavamba, Mr. Smith! Az ön irodája arra való, hogy egy lelketlen, embernyúzó kedvére kizsarnokoskodhassa magát benne.

– Hallja, hogy merészeli...

– Várjon, Mr. Smith! Még mindig nem fejeztem be! Ide figyeljen! Akarja hallani, hogy micsoda maga? Egy pióca! Egy vámpír! Aki szalmaszálon szívja az áldozatok vérének! Egy skorpió! Önhöz képest egy rosszindulatú anyós valóságos karitatív intézmény! Ezt vegye tudomásul, és naponta legalább két órát fordítson szégyenkezésre!

Mr. Smith hápogott, és alig jutott szóhoz.

– Miss Walker, ön el van bocsájtva! – nyögte ki végül.

Miss Walker nevetett. Szívből, felszabadultan:

– Nagy tévedés! *Ön* van elbocsájtva Mr. Smith! És örüljön, hogy nem értem szó szerint a dolgot, s nem vásárolom meg azt a nyomorúságos gyárat, hogy kivághassam magát, mint a pintyét! Mert ehhez volna kedvem, ha arra a sok megaláztatásra gondolok, amiben nekem itt részem volt. És most csakugyan befejeztem Mr. Smith.

Úgy bevágta az ajtót, hogy lehullott a vakolat.

Odakint nagyot lélegzett. Csodálta önmagát, hogy ilyen önérzetesen mert beszélni, hiszen még most sem értette teljesen, hogy mi is változtatta meg az életét. De sohasem érzett öröm járta át, egészen a csontjáig. Hiába na, a pénz mégiscsak nagyhatalom. Öt év után egyszerre vett elégtételt minden keserű percért. Enélkül a talált ötezer font nélkül sohasem érhetne volna ezt meg. Mégis, szédülten állt az események forgatagában, amelyek úgy ragadták el, és vitték magukkal, mint az árvíz. Egyáltalán nem értette, mi történt vele, de a lelkiismerete tiszta volt: nem járt görbe utakon. Sőt, semmilyen úton nem járt, hiszen egy lépést sem tett a pénzért.

Két érzés ütött benne tanyát: a gyámoltalanság kellemetlen s a kielégített bosszúvágy kellemes érzése. Ha lett volna valakije a közelben, akitől okos tanácsot kérhetett volna, vagyis aki megnyugtatta volna, hogy helyesen teszi azt, amit tesz, Anne-Marie valósággal gyönyörűnek találta volna az életet.

Úgy látszik, szerencsés fordulatot vett az élete. Csak kívánni kell valamit, és rögtön teljesül. Amint kilépett a Smith-féle dobozgyár kapuján, az első, akivel összecsalózkodott, Ronny volt.

– Jó reggelt, Miss Walker! – köszöntötte vidáman Ronny, és mintha kutató pillantást vetett volna a lányra.

– Jó reggelt! – Anne-Marie erre a pillantásra egy kicsit zavarba jött. Hiába, a rossz lelkiismeret... – Maga már ilyen korán az utcán van? Vagy talán nem is *már*, hanem *még*?

– Lump fráternek tart, Miss Walker! – mondta Ronny, és Anne-Marie nem ellenkezett. – Nem volna kedve meginni velem egy csésze teát?

– De szívesen! – bólintott a lány. – Megvallom őszintén, ez először történne velem életemben. Délelőtt kávéházba menni! Ez a legnagyobb luxus. Én öt éve vágyom rá, de a Smith-féle dobozgyár az ilyesmiben nem ismeri a tréfát.

– És most?

– Most? Most megváltozott az életem! – közben beléptek a presszóba, és leültek egy kis kétszemélyes boxba. – Valami egészen fantasztikus dolog történt velem, és örülök, hogy találkoztam magával, legalább tanácsot kérhetek.

És elmesélte a történeteket a bólogató és igen komoly arcot vágó Ronnynek.

– És most mit tegyek? – kérdezte Anne-Marie.

– Semmit a világon! – felelte nyugodtan Ronny. – Jegyezze meg, hogy ha valakit üldözőbe vesz a pénz, az elől nem lehet menekülni. És különben is, miért menekülne? Magáról valami véletlen folytán nyilván elterjedt az a hír, hogy pénze van. Ennek köszönheti az egészet.

– De hiszen ez akkor szélhámosság! – mondta szomorú szégyenkezéssel a lány. – Ezt nem szabad! Ez ellen tiltakozik minden idegsejtem.

– Az olyan szélhámosság, amelyik nem károsít meg senkit, sőt hasznot hajt, az nem is szélhámosság. Tudja, mi az? Blöff, kedves fiatal barátnőm. Blöff. A pókerben is mindennapos, mégsem bünteti a törvény.

– Igen, csakhogy ez a szélhámosság csak nekem hoz hasznot, míg esetleg ez a W. S. Brown alaposan ráfizethet. És akkor mindjárt nem blöff!

– Itt a tévedés, leányszó! Úgy látszik, nem olvasta a mai *Tőzsdei Kurírt*.

– Csakugyan nem! – vallotta be Anne-Marie. – Meg kell mondanom, hogy ez a lap nem tartozik a házi olvasmányaim közé. Az én vagyonom eddig még sohasem haladta meg a négy fontot, tehát sohasem gondolhattam arra, hogy játszom a tőzsdén.

– Persze, persze... De akkor viszont nem tudhatja, hogy mekkorát lendített az Egyesült Acélműveken.

– Én?

– Meghiszem azt, kedvenc milliomosnőm! A *Tőzsdei Kurír* szerint a maga

bekapcsolódásának hírére az Egyesült Acélművek papírcélok ugrásszerűen emelkedtek. Több mint a duplájára. És ez mind miért? Mert maga aláírt egy darab papírt.

– Sir Ronald... én kezdek félni...

– Maga ne féljen semmit. És ha valami nehezen megoldható problémája van, hát jusson eszébe, hogy én igazán önzetlen jóbarátja vagyok.

Még beszélgettek néhány percig, aztán elváltak. Anne-Marie nem volt jókedvű. Általában nem okoz különösebb jókedvet a nőnek, ha az a férfi, akihez a most szövődő érzelmi szálak fűzik, önzetlen jóbarátjának ajánlkozik.

Ismét nem volt azonban ideje sokat foglalkozni lelki problémáival, mert amikor hazatért a lakására, egy karosszékből ült találta Mr. Smithet, a dobozgyári igazgatót, aki egy meggyújtatlan szivart tartott a kezében, és csendesen sírt.

VI.

Anne-Marie tovább halad a megkezdett úton.

Feljelenti magát, de kidobják. Pénz ellen nincs orvosság.

Sir Arthur Newbory teljes kétméteres hosszúságában elnyúlt egy karosszékben, bal keze élettelenül az ölébe hullt, míg a jobbal lomha mozdulatokkal és unottan lapozgatott egy angol folyóiratban. Szája sarkában erőtlenül füstölgő cigaretta fityegett, de látszólag egyik sem vett tudomást a másiktól. Sem Sir Arthur a cigarettáról, sem a vékony dohányrudacska az angol főnemesről. Pillanatnyilag tehát ez volt a helyzet.

Ez a helyzet azonban nem sokkal később lényegesen megváltozott. A cigaretta egyetlen lendülettel, merész ívben kirepült a főúri szájából, mintha csak kiköpték volna. Pillanatok alatt hatalmas lyukat égetett a Bagatelle klub perzsaszőnyegén, aztán, mint aki jól végezte dolgát, elaludt.

Sir Arthur azonban nem aludt el. Kimeredt, mondhatni kidülledt szemmel bámult a folyóirat hetedik oldalán díszelgő női fényképre, amely Miss Anne-Marie Walkert ábrázolta, az ismert örökségi szöveggel. – Ez az, amit én akarok! – gondolta diadalmasan. – Ilyen pokoli ötlete csak egy Newborynak támadhat! És engem akar a konkurencia tönkretenni!? Nevetséges. Szavamra, nevetséges!

És vadul felkacagott. Baptiste, a merev tartású komornyik megbotránkozott pillantást vetett rá, és fejcsóválva visszavonult.

Anne-Marie egy pillanatig a meglepetéstől lenyűgözve állt a küszöbön, és Mr. Smithre bámult. Aztán erőt vett magán, és néhány lépést tett előre.

– Mi az, Mr. Smith – kérdezte szinte rémülten –, miért sír?

– Mert szomorú vagyok! – felelte egyszerűen a dobozgyáros.

– És miért pont az én lakásomat választotta erre a célra?

– Mert maga miatt vagyok szomorú, Miss Walker!

– Nem értem!

– Tudniillik én egy rettenetes nagy marha vagyok, Miss Walker!

A leány csodálkozó szemeket meresztett rá:

– Mit mond, Mr. Smith? Jól hallottam?

Mr. Smith hevesen bólogatott:

– Jól hallotta. Én egy hatemeletes marha vagyok.

– Ezt értem uram, ez rendben van. De miért nem közölte velem ezt levélben? Avagy táviratilag? Végére is ilyen csekélységért kifáradni ide, Wembley-be! Ön igazán tevékeny ember!

– Ne gúnyolódjék velem, Miss Walker! Maga visszaél egy idősebb férfi védtelen helyzetével!

– Csak semmi félelem, uram. Inkább azt mondja meg, hogy minek köszönhetem ezt a meglepő látogatást?

Mr. Smith elkeseredetten rágta a meg-gyújtatlan szivart.

– Én igazságtalan, sőt durva voltam önhöz, Miss Walker. Azért jöttem, hogy bocsánatát kérjem. Ha el tudná felejteni azokat a kellemetlen perceket, amelyeket mellettem kellett átszenvednie...

– Nyugodtan nevezheti éveknél is azokat a perceket. És most miért jött? Csak nem akar visszavenni az irodába?

– Olyan bolond igazán nem vagyok! Nagyon jól tudom, hogy kivel állok szemben. – Tudom, hogy maga már nem az, aki volt. Nincs rászorulva, hogy irodába járjon. De legyen szabad felhívnom a figyelmét, hogy minden igazságtalanságom és kissé... hm... darabos bánásmódom ellenére én mindig nagyon szerettem magát...

– Akkor ezt eddig, igazán ügyesen titkolta, Mr. Smith! És most mivel szolgálhatok?

– Bocsásson meg, hogy felszemtelenkedtem ide! A háziasszonya mondta, hogy rövidesen hazajön...

– Ez megtörtént. Itthon vagyok. Most mondja meg, miben állhatok rendelkezésére? Igazán kíváncsivá tett.

– Inkább én akarok a maga rendelkezésére állni! Nézze Miss Walker, maga nagyon jól tudja, hogy az én gyáram igazán kitűnő üzlet. Komoly értéket képvisel. De ez az érték csak addig komoly, amíg az ember nem akarja eladni. Én azonban el akarom adni. Biztos, hogy a vevők leszorítják majd az árakat. Már pedig a gyár sokat ér. Én tehát arra kérem...

Nagyot szívott a még mindig meggyújtatlan szivarból.

– Arra kérem, hogy tegyen nekem ajánlatot a gyár megvételére!

– Mit csináljak?

– Tegyen ajánlatot. Írjon nekem egy levelet, amelyben közli, hogy tudomására jutott ez az én... hogy is mondjam?... eladási szándékom. És hajlandó volna megvenni.

– De én...

– Nem kívánom ingyen! Nagyon jól tudom ugyan, hogy maga roppant gazdag...

– Honnan az ördögből veszik, hogy én gazdag vagyok? Ebből egy szó sem igaz.

– Hagyjuk ezt, Miss Walker! Én tudom, amit tudok. Elöttem nem kell titkolóznia.

Különben sem vinni akarok, hanem adni!

– De mondom, hogy én...

– Ne mondja, mert úgysem hiszem. Különben is, mindenki tudja már... Hát szóval, én tudom, hogy akármennyi pénze van is az embernek, nem vet meg néha egy kis mellékjövedelmet. Én azért a levélért hajlandó volnék ötezer fontot fizetni...

– Mennyit?

– Nyolcezer fontot. Ennek a levélnek a birtokában rendes áron tudom eladni a gyáramat. És nem károsítok meg vele senkit. Csak az ellen védekezem, hogy engem megkárosítsanak!

– De Mr. Smith, értse meg, hogy én...

– Hát jó, legyen tízezer font. Többet egy fillérrel sem adhatok!

Már be is nyúlt a tárcájába. Anne-Marie megint nagyon elgyengült. Egy pillanatig küzdött még magával, de aztán elővett egy levélpapírt, és átvette a töltőtollat, amit Mr. Smith feléje nyújtott.

Utóbb átvette a tízezer fontot is.

Amikor egyedül maradt, rémülten nézte az asztalon fekvő nagy halom bankjegyet. A pénz valósággal hipnotizálta. Nem tudott ellenállni neki. Ismét nem tudott. Közben vad gondolatok kavarogtak az agyában. Ennek a dolognak nem lehet jó vége... Egész biztosan csúnya vége lesz. Ha megint jön valaki, megint nem fog tudni ellenállni. És aztán egyszerre megjelenik a

rendőrség, és... Hopp, ez nem is olyan rossz gondolat. Véget kell vetni ennek az állandó lidércnyomásnak!

Egy pillanat alatt magára rántotta kabátját, összekapkodta, és retiküljébe gyúrta az asztalon fekvő bankjegyköteget, és kiszaladt a szobából. Az utcára érve, odaintett egy taxit.

– A rendőrségre! – mondta.

Tíz perc múlva egy rendőrfelügyelő előtt állt. Egy kicsit zavarosan és a sietéstől elfulladva adta elő történetét.

– És felügyelő úr... – mondta – engem állandóan üzletemberek környékeznek. Már nem merek hazamenni a lakásomra. És tömik belém a pénzt. Én pedig nem tudok ellenállni. Csak az tudja ezt megérteni, akinek sosem volt pénze. Kérem, itt valamit tenni kell. Én nem vagyok szélhámós. Ésszerű, szegény leány vagyok. Tessék információt kérni rólam. Ott van Mr. Smith... nem, az nem jó! Inkább mondjuk Sir Ronald Swinburn... És kérem, én soha nem követtem el semmi törvénybe ütközőt... Győződjön meg róla, hogy...

– Bocsánat! – szólt közbe a rendőrfelügyelő –, szabad még egyszer a nevét?

– Miss Anne-Marie Walker.

– Köszönöm! Azonnal visszajövök!

Bement egy másik szobába, és megszólította egyik ott dolgozó kollégáját.

– Mondd csak Johnny, hol hallhattam én ezt a nevet: Miss Anne-Marie Walker?

– Mindenütt. A tőzsdei és általában a közgazdasági lapok tele vannak vele. Valami fantasztikus összeget örökölt. A *High-life*-ben ott van a fényképe is.

– Hm... Ismered Sir Ronald Swinburnt?

– Hogyne! Ha beszélni akarsz vele, ilyenkor mindig a Bagatelle Klubban van.

A rendőrtanácsos a telefonhoz lépett, és felhívta a Bagatelle Klubot. Sir Ronaldot kérte. Meglehetősen sokáig beszélgettek, és közben több ízben részvétteljesen bólogatott.

Amikor befejezte, visszament a szobába, ahol Anne-Marie türelmesen várt rá. A felügyelő arcáról még mindig nem tűnt el a részvétteljes kifejezés. Odalépett a lányhoz, és gyengéden megveregette a vállát.

– Menjen csak nyugodtan haza, Miss Walker! A maga dolga teljesen rendben van. Ne foglalkozzék sokat az ügygel.

– De kérem, ha hozzák a pénzt!

– Fogadja el. Így van ez rendjén. A pénz odamegy, ahol a többit érzi!

– A többit? Hát már ön is...

– Én is. Ha volna pénzem, én is magához vinném. De nekem, sajnos, nincs, önnek az idegei kissé... hm... nincsenek rendben. Meg tudom érteni! Lehet, hogy én sem tudnám egy ideig elhinni, hogy gazdag vagyok. Majd megszokja. Ajánlanám, hogy egyelőre... hogy is mondjam?... feküdjön be egy szanatóriumba, és pihenje ki magát!

– Azt gondolja, hogy bolond vagyok?

– Bolond? No, nem! Erről szó sincs. Csak egy kicsit... mondjuk... megviselt...

Anne-Marie Walker elkövette azt az illetlenséget, hogy köszönés nélkül rohant el. Szolgáljon mentségére, hogy nagyon dühös volt.

– Fogadjunk – mondta magában hazafelé menet – hogy megint egy örült vár a lakásomon, aki ezreket akar a fejemhez vágni.

Megnyerte volna a fogadást. Az örült csakugyan ott ült a lakásán, és türelmesen várakozott.

Lord Arthur Newborynak hívták.

Anne-Marie egy pillanatig tünődve nézte. Láta, hogy megint új áldozattal áll szemben. Noha nagyon dühös volt a rendőrségen történetek miatt, s útközben el is határozta, hogy ezentúl kíméletlen lesz, és kifoszt mindenkit, aki a keze ügyébe kerül, veleszületett becsületessége most megint fölülkerekedett.

– Felvilágosítom és elküldöm! – határozta el, amint nézte, hogy a kétméteres sovány ember lassan felemelkedik a karosszékből.

– Elnézését kérem, miss... – szólalt meg a hosszú ember álmos, vontatott hangon. – Nevem lord Newbory...

– Örvendek! – felelte a lány. – Nem kérdezem jövedele célját, mert feltételezem, anélkül is tudom, hogy minek köszönhetem a szerencsét. Ön azt akarja, hogy megvegyem a részvénytöbbségét!

– Nem, kérem! Nem ezt óhajtom!

– Hát akkor azt kívánja, hogy írjak egy levelet, mert ön drágábban szeretné eladni!

– Sajnálom, hogy ellent kell mondanom, de téved!

– Hát akkor miben lehetek szolgálatára?

– Szeretnék öntől egy szívességet kérni. Egészen apró szívességet. Olyat, amit egyik milliomos megtehet a másíknak, ha... izé...

– Bocsánat! – vágott közbe elhatározásához híven Anne-Marie –, mielőtt folytatná, tisztázzunk először valamit. Én nem vagyok milliomos! Itt egy fantasztikus félreértés történt. Meg kell vallanom, hogy...

– Bocsánat, hogy most én vágok közbe! Valószínűleg önnek az az érdeke, hogy eltitkolja a vagyonát, de előttem felesleges titkolóznia. Én megmondom úgy, ahogy van: nem is lehet. Egy Newboryt nem lehet letromfolni. És nem lehet túljárni az eszén... Felesleges tehát minden szó.

– Úúúgy? – mondta Anne-Marie különösen nyújtott és éles hangon. Nagyon dühös volt. Szóval nem hagyják szóhoz jutni? Szóval nem hisznek neki? Hát mindenki bolondnak, meg hazugnak tartja? Na megállj, te égimeszelő!

– Hát akkor tessék! Halljuk a kívánságát.

– Szeretném, ha ön megengedné, hogy közzétegyem azt a hírt, hogy ön... megvette tőlem az olajfinomítót...

– Az olajfinomítóját?

– Igen. De ez persze, csak tréfa. Kedélyes üzleti fogás. A konkurencimmal akarok kibabrálni.

– Nem értem!

– Hát kérem, nekem van néhány konkurencem, akik mindig meg akarnak károsítani. Mindenáron azon vannak, hogy megszerezhessék az olajfinomítót maguknak. Gondolják, majd egyszer megunom, és átengedem nekik az egészséget. Ha azonban azt fogják hinni, hogy eladtam, akkor abbahagyják a hadjáratot, mert ezek nem annyira az üzlet miatt harcolnak, hanem a személyes ellentétek, a személyem iránt érzett izé... undor vezeti őket. Most már érti?

– Értem. És meg is teszem.

– Ez nagyon kedves öntől, Miss Walker...

– Megteszem, ötezer fontért!

– Hogyan? Azt hittem, hogy ötezer fontot mond...

– Igen. Ötezer fontot mondtam.

– De hiszen ön olyan gazdag!

– Tudja, Sir, az ember sosem lehet olyan gazdag, hogy ne essék jól egy kis

mellékjövedelem. Hát ahogy mondtam... Másképp nem állhatok rendelkezésére. Döntsön, kérem!

– Hát kérem... ha másképp nem lehet... de momentán nincs nálam elegendő készpénz...

– Nem baj. Jó nekem a csekk is.

Lord Arthur Newbory igen sűrűn csóválta a fejét. De aztán mégis elővette a töltőtollát és a csekkönyvét. És csak akkor sértődött meg egy kicsit, amikor a leány a csekkklappal a kezében ártatlan hangon megkérdezte:

– És... van rá fedezet?

VII.

Mr. Ston kedvet kap a nősülésre.

Miss Walker unalmában hozzámegy.

Minden jóra fordul.

Anne-Marie eltette a csekklapot a szekrényébe a bankjegyek alá, s hirtelen mély, ellenállhatatlan szomorúság fogta el. Nagyon egyedül érezte magát. A háziasszonya, Mrs. Perry moziba ment a férjével, s ő egyedül maradt otthon a nagy lakásban.

Arra gondolt, hogy hiába van pénze, az életét mégsem teszi széppé, akárhányezer fontja is van.

Ronnyra gondolt, aki változatlanul szeszélyesen és rejtélyesen viselkedett. Néha látszólag véletlenül találkozott vele, de komoly dolgokról még mindig nem beszélt. Camille...

Ebben a pillanatban kopogtattak az ajtaján. Meg sem lepődött, hogy Camille Ston lépett be, akire éppen gondolt. Az utóbbi időben ennél rejtélyesebb dolgok is történtek ma véle.

Camille még a szokottnál is elegánsabb volt, s valahogy nagyon ünnepélyesen viselkedett.

– Örülök, hogy itthon találom – mondta, és kezét csókolt, ami már eleve szokatlan volt. – Nem volna kedve velem vacsorázni?

– Szívesen... – felelte.

Taxin mentek egy közeli zenés étterembe. Camille nagyon szeretetre méltó és meglepően lelkes volt. Azokra az időkre emlékeztette Anne-Marie-t, amikor udvarolni kezdett neki. Noha a leány Ronnyra gondolt, mégis jól esett neki.

Camille nem említette, hogy látta Anne-Marie fényképét a *Highlife*-bán, mert úgy gondolta, hogy az örökség kérdését nem illik szóba hozni azon az estén, amikor meg akarja kérni a lány kezét. Mert ezért kereste fel ma este Miss Walkert.

Édeskés, könnyű bort ittak, és kitűnően vacsoráztak. Vacsora után hosszú sétát tettek a Temze partján. Még nem volt éjfél, amikor Camille elszánta magát a nagy bejelentésre.

– Anne-Marie, maga tudja, hogy két év óta, amióta ismerem magát, nincs más vágyam, mint az, hogy hozzám kössöm a sorsát.

A leány meglepődve nézett rá. Mit akar ez az ember mondani?

Máris megtudta.

– Úgy érzem, Anne-Marie, itt az ideje annak, hogy megkérdezzem: hozzám jönne feleségül?

Miss Walker már meglepődött néhányszor az utóbbi napokban. De ilyen meglepetést álmában sem képzelt volna. Mi jutott ennek az embernek az eszébe. Miért éppen ma?

– Nem ivott maga sokat, Camille?

A férfi a fejét rázta:

– Nem. Szeretném, ha a komoly kérdésre komolyan felelné... Gondolkozzék és válaszoljon...

Miss Walker elkomolyodott. Látnia kellett, hogy a helyzet egyáltalán nem tréfás. Camille megbolondult, vagy megszállta a jólélek, de választ vár.

Gyorsan mérlegelte a helyzetet. Ronnyt inkább tudná szeretni. Az a fiú rokonszenvesebb, fiatalabb. Előkelőbb. De sohasem fogja megkérni a kezét. Hiába vár rá, csak az idejét vesztegeti.

Camille végre nyilatkozott. És neki szüksége van valakire, hiszen nem akar újra három fontért dolgozni, s még a pénzével sem tud egymaga mit kezdeni. Legfeljebb felélheti. Camille nem rosszindulatú ember, vannak jó oldalai is, jól keres, és egészséges. Miért ne lehetne a felesége?

– Nos? – sürgette a választ Mr. Ston.

– A felesége leszek... – mondta Anne-Marie.

Camille a kezére hajolt, és hosszan, áhítattal megcsókolta.

Ronald Swinburn akkorát ugrott ijedtében, mint egy rúdugróbajnok, amikor a lapokban egészen váratlanul megjelent az eljegyzés híre. Hohó, hiszen itt rettenetes dolog történt! Félrecsúszott az egész játék. Hiszen Anne-Marie-t ő szereti. Az csak nem bűn, hogy ragaszkodni akart a családi tradíciókhoz, és fáradságos munkával előbb gazdaggá akarta tenni a nőt, akit szeret. Milyen remekül indult a dolog. Nem telne bele három hónap, és a lány csakugyan gazdag. Anélkül, hogy megkárosított volna valakit. Sőt, eddig még mindenkinek csak haszna volt belőle, aki kapcsolatba került vele. Az Acélműveket úgy megerősítette az egyszerű újsághír, amely a milliomosnő bekapcsolódásáról szólt, hogy az Acélgár komolyan foglalkozik a gondolattal, hogy valami komoly összeg ígéretével lemondhatja Miss Walkert a részvények átvételéről. Most már nincs rá szüksége. Mr. Smith horribilis haszonnal adta el dobozgyárát. Lord Arthur százezer fontot keresett a saját részvényein, és fuzionált a konkurensaival. Szóval mindenki jól járt. És akkor pont ő járjon rosszul? Elvigyék az orra elől a lányt, akit szeret? Ez nem lehet! Semmilyen körülmények között.

Felrohant Anne-Marie lakására.

Anne-Marie Walkernek felvillant a szeme, amikor a fiatal baronet belépett hozzá. Az öröm azonban csak egy pillanatig tartott. Nyomban eszébe jutott a sok álmatlan éjszaka, amit emiatt a mindig mosolygó és bolondozó, soha semmit komolyan nem vevő fiú miatt töltött. És erre hideg lett és elutasító.

– Anne-Marie! – kiáltotta Ronny. – Mit tett maga?

– Mit tettem?

– Eljegyezte magát valami lehetetlen figurával!

– Hogy beszél velem, kérem? Miért nevezi a vőlegényemet lehetetlen figurának?

– Igaza van. Bocsásson meg. De azért ez mégis lehetetlen.

– Miért?

– Mert én szeretem magát! Mert én akarom feleségül venni.

Anne-Marie-nek megint felvillant a szeme. Hiszen ezekre a csodálatos szavakra várt már régen. De aztán összeszedte magát.

– Késő, kedves barátom! Előbb kellett volna erre rájönnie! – mondta hidegen, mert bosszút akart állni szenvedései miatt.

– De hiszen én erre már régen rájöttem!

– Hát miért nem szólt?

– Mert hülye vagyok, ha nem veszi rossz néven a kifejezést. Mert előbb el akartam végezni egy feladatot...

– Sajnálom! – felelte a lány, és csaknem megszakadt a szíve. – Most már késő.

Elköteleztem magam Mr. Stonnak. És maga is megérdemli... mert... mert nem vette észre, hogy én...

– Csakugyan, Anne-Marie? Ez igaz? De hiszen akkor nincs semmi baj. Meg kell mondania Stonnak, hogy meggondolta a dolgot.

Anne-Marie elkomolyodott.

- Az én szavam komoly dolog, Ronny! Nem játszom vele! Ezt már maga is észrevehette.
 - De hát ki ez az ember?
 - Már régen udvarol nekem. Bejárt az irodába.
 - Fiatal ember?
 - Nem. olyan fiatal, mint ahogy én szeretném, de nem is olyan öreg, mint ahogy maga szeretné. Negyven körül jár, de azt hiszem, lesz ő még fiatalabb is.
 - Értem. És szép ember?
 - Nekem tetszik. Nagyon szeretem a csúnya férfiakat.
 - Persze, gazdag.
 - Ez az ő dolga. Vagyona nincs. Keres.
 - Nincs vagyona?
 - Nincs. Minek az a boldogsághoz?
 - Jó magához? Figyelmes?
 - Az utóbbi időben határozottan.
 - Nem mindig volt ilyen?
 - Nem mindig.
- Ronny izgatottan kiáltott fel:
- De hiszen ez az ember hozományvadász! Csak a pénzét akarja. Mert ő is azt hiszi, hogy gazdag!
 - Már megint sértegeti!
 - Hát jó, nem sértegetem! Ehelyett bebizonyítom magának, hogy nekem van igazam.

Majd meglátja.

Elrohant. Szinte köszönés nélkül. És elhatározta, hogy lerombolja művét, mint ama szobrász, az Énekek Énekében...

Különös dolog. Anne Marie másnap hiába várta a vőlegényét. Camille még sosem tett ilyet. Úgy beszéltek meg, hogy együtt mennek villásreggelizni, és már több mint háromnegyed órája itt kellene lennie. És nem jön. Végül elunta a dolgot, és lement az étterembe. Majd utána jön Camille, ha megérkezik.

De Camille nem jött. Anne-Marie megreggelizett, és szórakozottan lapozgatta az újságokat. Ott feküdt a *Highlife* legújabb száma is.

– Egyszer ezt is megnézhetem... – gondolta, és kézbe vette a magazint. Alig lapozott néhányat, furcsa cikkekére akadt. Tágra nyílt szemmel bámult rá. Az első pillanatban saját szemének se akart hinni. Ezt állt ott szó szerint:

Miss Walker, meg a nyuszikák.

Egyik legutóbbi számunkban megírtuk Miss Anne-Marie Walker szerencsés hírének hírének. Miss Walker egy melbourne-i bácsikájától 15 milliót örökölt. Most értesültünk róla, hogy csak örökölt volna. Az történt ugyanis, hogy az elhunyt nagybácsi angora-tenyészetében éppen az értékesítés előtti héten nyúlvész tört ki, amely az összes nyulat elvitte. Ennek következtében a mesés örökség jelentéktelenre zsugorodott össze, olyannyira, hogy Miss Walker nem is óhajtotta átvenni. Az ausztráliai néger ültetvényesek árváinak adományozta az egészet.

Miss Walker nem tudta, de mi tudjuk, hogy ezt a cikket is Ronny helyezte el a lapban, ezúttal azonban már nem bérelt hozzá szobát a Carltonban, hanem maga vitte fel a szerkesztőségbe. Mr. Grady nem szívesen adott helyet a cáfolatnak, de Swinroad baronetja addig erősítgette, hogy Miss Walkernek erre nyugalma érdekében szüksége van, amíg végül is kötélnek állt. El sem hitte volna, ha nem egy Swinburn of Swinroad mondja, s nem mutatja fel a levelet is,

amelynek borítékja ugyan elkallódott, de amelyben a nyulak katasztrófája részletesen olvasható.

De Anne-Marie most már értett mindent. A pénzinváziót. A népvándorlást a lakására. És végül Camille elmaradását. Mindent.

– Bocsánat, szabad ez a szék?

Ronny állt mellette. Leült. Sokáig hallgattak. Aztán a fiú beszélni kezdett.

– Magától jövök. Mondták, hogy itt reggelizik. Itt két teríték van. Úgy látom, hiába várta a vőlegényét. Bizonyára ez az úr is olvasta a hírt. Én küldtem be a lapnak.

Aztán elmondott mindent. A családi tradíciót, azt, hogy a kis birtok ügye meglehetősen rosszul áll. Hogy neki nem lett volna szabad szegény lányba beleszeretni, de ha már megtörtént, hát az ő dolga volt, hogy gazdaggá tegye. Ezzel szemben idegen embereket tett még gazdagabbá, mint voltak. Hogy a lánynak is jutott valami? Megérdemelte. Az Acélcárral most majd elintézik a dolgot. Neki le kellett rombolnia a művét, mert a lány sokkal fontosabb neki, mint az, hogy pénze legyen. És most már semmi más nem fontos. Még az sem, hogy a fogadást is elveszíti...

– És a tradíció? És a birtok? – kérdezte halkán Anne-Marie.

– Többé nem törődöm a tradícióval. A birtokot pedig megpróbálom megmenteni a magam erejéből. Olyat teszek, amit eddig egyetlen ősöm sem. Hazamegyek, és dolgozni fogok. Maga még ezt is megéri nekem.

Megfogta a keskeny, fehér kezét.

– Soha életemben nem dolgoztam. De azt mondják, hogy pihenés után édes a munka. Vagy nem így van az a közmondás? Mindegy, most már ez sem fontos...

NÉGY ÓRA AZ ÉLET

I.

A történet eleje egyszerű és mindennapi. Sok hasonló volt már, és sok hasonló lesz még, egészen addig, amíg a pénz ki nem megy a divatból, amíg a „*nagy élet*” utáni vágy varázsát nem veszti, amíg pálmák susognak estéenként Monaco tengerparti sétányain, amíg előkelő hotelek villanyfényes ablakai mögött élnek az élet kiválasztottjai tüneményes áloméletüket, amíg akadnak emberek, akik fátyolos szemmel néznek a mellettük elsuhanó hatalmas autócsodák után, és csak az bélyegezze nagyravágyónak és könnyelműnek Claudette Durieux-t, akinek még nem szorult el a torka, ha a moziban luxusjachtot látott, mely csillagfényes éjszakában suhan a Földközi-tenger sötét hullámain.

A délelőtt eseménytelenül telt el. Szürke és egyforma volt, mint évek óta mindig. A falióra mutatója most is csigalassúsággal haladt előre, az írógépek monoton hangon kopogtak, mintha nagyon messziről géppuskákat ropogtatnának. Andrès, az öreg hivatalsegéd időnkint becsoszogott az irodahelyiségbe, letett valaki elé egy szendvicset, vagy egy pate de frois-t, és lúdtalpain kievickélt ismét az előszobába. Monsieur Robin, a cégvezető epés és ingerült volt, mint rendesen, és ha a kolléganők nem vetettek volna időnkint Claudette Durieux-re egy-egy részvevő pillantást, a szép, magas szőke lány talán el is felejthette volna, hogy ma délelőtt dolgozik utoljára az Első Francia Acélművek rue Bernadotte-on lévő palotájának levelezési osztályán.

De a kolléganők pillantásait nem lehetett félreérteni.

– Mi lesz veled most már, te szegény! – mondta a kis kövérkés mademoiselle Brown kék szeme.

– Téged is sajnállak, de magamat is – olvasta ki Claudette az őszülő madame Villet tekintetéből. – Ki tudja, a jövő hónapban nem kerül-e rám a sor?

– Vajon a jövő hónapban lesz-e még mit enned? – nézett rá szomorúan a máskor oly vidám Yvonne Mussagne.

Mindegyik szomorú volt, csak a szenvedő hős, Claudette Durieux nem. Ő már leszámolt a dolgokkal. Amikor a vállalat elkezdte a leépítést, biztosra vette, hogy ő az elsők között lesz, akiknek felmondanak, és midőn három hónappal ezelőtt megkapta felmondólevelét, szinte természetesnek találta. Hogyne, hiszen monsieur Robin, a cégvezető soha nem szívelhette túlságosan.

Ez a nap valóban a búcsú napja. Claudette ma írja utolsó leveleit a kis kopott írógépen. Ma délben felveszi a fizetését, és holnap már mehet új állást keresni.

Illetve, ami ezt az állást illeti... amióta felmondtak neki, mindennap megpróbálkozott valamivel. Sajnos, hiába. Az állás épp oly ritka dolog ma Párizsban, mint Bécsben, Londonban, San Franciscóban vagy Budapesten.

De Claudette mégsem volt szomorú. Sosem szerette túlságosan az irodát. Vére, vágyai, alaptermészete, minden idegszála a „*nagy élet*” felé hajtotta. Elszorult a szíve, és megnedvesedett a szeme, ha a moziban pálmákkal szegélyezett tengerpartot, luxusjachtot vagy gondtalan, az élet örömeinek élő, ápolt nőket látott. Ilyenkor keserű lett a szája íze, és úgy érezte, hogy neki is joga van az élet csodás szépségeihez. Ő is szép, átlagon felüli műveltségű, örömeire és mosolygásra termett lány, aki feltétlenül megállná a helyét a kiválasztottak között, és mindenre inkább való, minthogy ott öregedjen meg az írógép mellett.

Addig azonban, míg a biztos állása megvolt, mégsem volt bátorsága változtatni az életén. Most azonban más a helyzet. Most már nem tehet szemrehányást magának. Most már

megjátszhatja azt a játékot, amire mindig csak titokban gondolt. Most már úgy sincs más hátra, minthogy mindent egy kockára tegyen fel, már csak annál is inkább, mivel más lehetősége úgy sincs.

Befejezte a megkezdett levelet. Mire a pontot is leütötte az írógépen, éppen egy óra volt. Claudette borítékba tette a levelet, és felállt a kis gépasztal mellől.

Monsieur Robin is összerakta iratait. Gondosan betette egy kékkötésű könyvbe, amit a hóna alá csapott. Hideg pillantást vetett Claudette-re, és kisietett a szobából.

A lányok egyszerre Claudette köré sereglettek.

– Ne légy szomorú, drágám! – mondta mademoiselle Brown, és szeretettel ölelte át Claudette nyakát. – Meglátod, el tudsz majd helyezkedni.

– Egyáltalán nem vagyok szomorú! – mosolygott Claudette.

– Mit fogsz most csinálni?

– Most? Hát kérlek, először is lemegyek a pénztárhoz. Ott felveszem a fizetésemet, aztán hazamegyek, megfürdöm, felveszem a pizsamámat, felhozatom az ebédem, jóízűen elfogyasztom, és utána alszom egy nagyot. Azt hiszem, ez csak jó program.

– De ez nem elég...

– Nem? Hát akkor este találkozom Jeannel, együtt vacsorázunk egy kis étteremben, és elmegyünk a moziba...

– Hallgass már! Nem tudsz egy kicsit komoly lenni. Törődik az ördög a napi programoddal. Én arra vagyok kíváncsi, mihez akarsz most kezdeni.

Claudette felvonta formás vállát.

– Pillanatnyilag magam sem tudom. Van pár ezer frank megtakarított pénzem.

Elmosolyodott, és halkán folytatta:

– Ha rendes, nyugodt vérmérsékletű lány lennék, akkor abból a pénzből nyitnék egy kis virágüzletet. Szép lehet virágok közt élni. Én azonban, a „könnyelmű Claudette”, a „zabolátlan Claudette” vagyok, ahogyan ti neveztek, tehát elutazom valahová, és megpróbálok jól élni. Úgy, ahogy mindig szerettem volna. Az emberrel mindig történhet valami, csak alkalom kell rá. Hát én majd keresem ezt az alkalmat.

– És ha nem sikerül?

Claudette megint vállat vont. Lehajtotta fejét, és nem felelt.

– Látod – szólalt meg Yvonne Mussagne –, elkerülhetted volna ezt az elbocsátást!

Claudette felkapta a fejét, és Yvonne szemébe nézett.

– Lehet! – felelte nyomatékkal. – Nekem azonban monsieur Robin nem a zsánerem!

Ebben a pillanatban kinyílt az ajtó, és Robin cégvezető lépett be.

– Mademoiselle Durieux! – mondta –, mielőtt elmegy, legyen szíves jöjjön át hozzám az irattárba. A lyoni vevők számláit maga rakta be, és nem találom.

– Igen, monsieur Robin! Azonnal jövök!

A cégvezető kiment. Yvonne ekkor szembefordult Claudette-tel.

– Lehet, hogy igazad van. Monsieur Robin nem egy leányálom. Azt is tudom, hogy a megjegyzésed egyenesen nekem szólt. Nem sértődöm meg. Ha igaz is, amit rólam beszélnek, az eredmények engem igazolnak. Téged elbocsátottak, engem pedig, aki feleannyit sem tudok, mint te, meghagytak az állásomban. Ha valóban van valami a cégvezető között és köztem, akkor egyenesen mesés önzetlenséggel azt tanácsolom neked, használd ki azt a pár percet, amit most kettesben fogtok tölteni, és akkor megmarad az állás, megmarad a biztos fizetés, az egyszerű, de nyugodt élet.

Claudette nem is felelt. Megindult az irattár felé. Míg a labirintusszerű, hosszú folyosókon végighaladt, volt ideje átgondolni, amit Yvonne mondott.

– Kétségtelen, hogy Yvonne-nak igaza van! Amit most akarok csinálni, túlságosan merész dolog. Nagy bátorság kell hozzá. Sosem szerettem a nyugodt életet, de van abban valami, hogy a biztos fix mégsem a legrosszabb dolog. Ha monsieur Robin...

Megborzongott egy pillanatra, amikor eszébe jutott az a félreérthetetlen pillantás, amit a cégvezető időnként rá vetett. Aztán összeszorította a fogát, és keményen megfogta az irritáló kilincset.

– Talán mégis megpróbálom! – gondolta.

Benyitott a hatalmas, kopott helyiségbe. A falak mentén nagy állványokon akták, számlák és levélmásolatok tömege porosodott. Az ablak előtti íróasztalnál ült monsieur Robin.

Claudette az egyik állványhoz lépett, és hozzáfogott, hogy kikeresse a lyoni számlákat. A cégvezető felpillantott egy előtte fekvő írásból, aztán hidegen megjegyezte:

– Sajnálom, mademoiselle Durieux, hogy fárasztanom kell, már csak annál is inkább, mert részben ebédidő van, részben pedig ön már nem is tartozik a vállalat kötelékébe.

Claudette a férfi felé fordult:

– Nem tesz semmit, cégvezető úr! – mondta. – Nagyon szívesen elvégzem ezt a munkát!

Úgy érezte, hogy azt kellene mondani: „nagyon szívesen elvégzem ezt a munkát *önnek*”, de képtelen volt erre az aljas hízelgésre.

Újra hozzálátott a keresgéléshez, de közben magán érezte a cégvezető pillantását. Tudta, hogy csak egy szavába, nem, egy mozdulatába kerülne visszanyerni állását, de akárhogy erőlködött, nem tudta rászanni magát, hogy ezt a szót kimondja, vagy ezt a mozdulatot megtegye.

Most székresegést hallott, aztán a padló ropogását. Claudette nem mert felnézni munkájából, de tudta, hogy monsieur Robin felállt, és feléje közeledik.

Claudette összeszorította a fogát, és mereven leszegette a fejét. Nem mert felnézni. A férfi már ott állt mögöttte. Beszívta az arany szőke hajból kiáradó könnyű, kellemes illatot, nézte az előrehajló nyak finom formáját, a szép, telt, egészséges karokat, és arra gondolt, hogy az Első Francia Acélművek nem mehet olyan rosszul, nem mutathat ki olyan elszomorító mérleget, amely őt, monsieur Robint arra kényszeríthesse, hogy ezt a gyönyörű lányt leépítse, ha...

Na igen. Ezen a „ha”-n múlik minden. Talán közben megjött a lány esze. Talán mégis rájött, hogy nem szabad elszalasztania a szerencséjét. Lám, a kis Yvonne, milyen biztosan ül a nyeregben. Pedig hogy jön az a kis nő ehhez az álomszőkeséghez?

– Nem értem ezt a konok kis vadmacskát! – gondolta monsieur Robin. Ha nem is volnék a személyzeti osztály főnöke, akkor sem kellene kétségbeesnem. Elvégre férfi vagyok a talpamon, mégpedig nem is a legrosszabb külsejű.

Megpödrte féltő gonddal ápolt kis bajuszát, és még közelebb lépett a lányhoz. Szinte érezte a fiatal testből kiáradó forróságot, és ettől egyszerre neki is melege lett. Hangja rekedt volt, mikor megszólalt:

– Látja, Claudette, nekem nagyon fáj, hogy maga elmegy.

Claudette kiegyenesedett és megfordult.

– Ön terjesztette elő az elbocsátandókat, monsieur Robin – mondta.

A férfi zavartan feszengett.

– Na igen... – mondta vontatottan – maga tudja, kedves, hogy a gazdasági helyzet...

Elhallgatott. Nem fejezte be a mondatot, és Claudette érezte, hogy a gazdasági helyzetnek nagyon kevés köze van az ő állásához.

– Tudja... – kezdte újra a cégvezető –, huszonhárom alkalmazottunkat voltunk kénytelenek elbocsátani. De egyiket sem sajnálom úgy, mint magát. Szinte szeretném, ha találnánk egy megoldást, hogy magát visszatarthassam.

Claudette bólintott. Nagyon jól tudta, mi ez a megoldás.

– Próbáld meg!... Légy kedves!... Mosolyogj rá!... Tedd a kezéd a karjára!... – kiáltott benne valami.

Megpróbált mosolyogni. Kinyújtotta a kezét a férfi felé; de a mosoly erőltetett volt, és a mozdulat megállt a levegőben.

Monsieur Robin azonban észrevette, hogy a lány küzd magával. Egyszerre visszatért az önbizalma, és kezdett a helyzet magaslatára emelkedni. Diadalmasan mosolygott, és megfogta a tétovázó kezét. Magához húzta Claudette-et és a dereka után nyúlt.

A leány nagy erővel uralkodott magán. Állandóan Yvonne szavaira gondolt. Hiszen a jóindulatú Yvonne-nak csakugyan igaza van. Meg kell alkudni. Bele kell törődni. Csak éppen jó gyomor kell hozzá. De ez a gyomor...

A férfi már egészen átölelte. A szájára hajolt. Claudette látta maga fölött a kivörösödött arcot, a ritkás haját, a kitágult pórusú arcbőrt, és egyszerre vége lett minden elkeseredetten eltökélt igyekezetének.

Összeszedte minden erejét, kitépte magát a férfi kezéből, és nagyot lökött rajta. Monsieur Robin az egyik állványnak esett, és lihegett. Most valóban nem volt valami kellemes látvány.

– Claudette! – mondta rekedten, – legyen esze. Higgye el, én csak a javát akarom. Becsületesen kijelentem, hogy soha nem tetszett még nekem úgy nő, mint maga. Gondolkozzon egy kicsit. Visszaveszem a vállalatot. Ha akarja, felemelem a fizetését. Ne dobja el könnyelműen a szerencsését...

Ismét megindult a lány felé, de Claudette egy mozdulattal megállította.

– Hagyjuk ezt, monsieur Robin. Nincs értelme.

A cégvezető dühbe jött.

– Hát mit akar maga? Mire vár? Azt hiszi, hogy a mesebeli herceg jön majd magáért? Mi? Egy ilyen szegény lány örüljön, ha a magamfajta ember észreveszi. Mondja, mit adja itt az ártatlant?

Claudette-nek az arcába szaladt a vér.

– Hogy mit akarok? – kiáltotta. – Független és gazdag akarok lenni. Azt akarom, hogy a magafajta szánalmas alakok hétrét görnyedjenek előttem. Azt akarom, hogy az autóm pont a maga arcába csapja a sarat, ha végigszaladok vele a Rue Victoire-on. Azt akarom, hogy maga előre köszönjön nekem, és azt akarom, hogy én ne köszönjek vissza magának...

A cégvezető meglepődve hallgatta ezt a kitörést. Amikor Claudette elhallgatott, válaszolni akart neki, erélyesen és gorombán, de aztán mégis uralkodott magán, és gúnyosan elmosolyodott.

– És ha szabad tudnom, hogy akarja ezt elérni?

– Semmi köze hozzá.

– És ha nem sikerül? Mi? Akkor mi lesz? Ha már megpróbált mindent, akkor mit fog csinálni? Visszajön a jó, bolond monsieur Robinhoz?

– Visszajönni? – kiáltotta Claudette szenvedélyesen. – Magához? Nem. Akkor inkább meghalok!

A cégvezető csendesen bólogatott.

– Meghalni? Nem rossz megoldás! Úgy látszik kellemesebb, mint egy kicsit kedvesnek lenni hozzám. Csakhogy, kedvesem, jegyezze meg magának, hogy nem olyan könnyű meghalni.

Claudette az ajtó felé indult. A küszöbön visszafordult:

– Sokkal könnyebb, mint kedvesnek lenni magához!

Keményen becsapta az ajtót maga után.

A langyos fürdő felüdítette. Felindultsága elmúlt, hogy helyet adjon a végső

eltökélttségnek. Kimászott a kádból, kényelmesen felöltözött, és elégedetten nézegette magát a tükörben.

– Igazán szép vagyok! – gondolta örömmel.

Megebédelt, elszívott egy cigarettát, aztán kinyitotta a szekrényét, és elővette a betétkönyvét. Gondosan elhelyezte a retiküljében, és leszaladt a bankba.

Amikor az évek alatt megtakarított pénzecskéje a táskájában volt, sokkal jobban érezte magát. Már tudta, hogy mit kell tennie.

Kockázatos a dolog, de kockázat nélkül nincs eredmény – gondolta.

Felszállt az autóbuszra, és elindult a Rue Victoire felé.

Amikor Jean Duval meglátta az *Orient* utazási irodába belépő Claudette-et, felderült az arca.

Felderült – ez egyébként igen enyhe kifejezés. Jean Duvalnak az arcán talán senki sem látott még szomorúságot. Az utazási iroda feltűnően magas és igen szeretetre méltó tisztviselője mindig mosolygós arccal járt a világban. Most pedig, hogy Claudette-et meglátta, egyszerre elvagyorodott.

– Mi az Claud? – sietett eléje. – Elcsaptad magadtól az irodát?

– Inkább az csapott el engem. Hiszen tudod; hogy ma járt le a felmondási időm.

– Tudom.

– Egyébként... – tette hozzá a leány –, csak rajtam állt, hogy visszavegyenek. Csak éppen nem vette be a gyomrom...

Jean bólintott.

– Monsieur Robin? – kérdezte.

– Igen.

– Látod, Claud, mennyit könyörögtem neked? Sosem akartad megengedni, hogy eltörjem két-három bordáját. De talán most...

Claudette megrázta a fejét.

– Nem Jean, ennek semmi értelme. Nem is azért jöttem. Légy szíves, intézz el nekem egy protekciós, de kényelmes utazást.

– Hová?

– Monte-Carlóba!

A fiúnak ezúttal mégis elkomorodott az arca.

– Hát csakugyan elutazol, Claud? Nem tudtam kivenni a fejedből ezt az ábránd-kergetést?

– Igen, öreg Jean. Elutazom. Most sokkal jobban kívánom, mint eddig. Meg kell próbálnom. Meg aztán nincs is más megoldás...

– Volna egy...

– Igen. Tudom. Hogy menjek feleségül hozzád. Nem, drágám. Te nagyon kedves, jó fiú vagy, borzasztóan szeretlek, de nem akarok férjhez menni. Most még kevésbé, mint azelőtt. Ma délelőtt végleg elhatároztam, hogy térdre kényszerítem az életet. Meglátod, sikerül.

Jean Duval megrázta a fejét.

– Nem hiszem. Nem szívesen engedlek el, de arra megkérlek, hogy ha megbuktál, gyere vissza hozzám. Ugye, megígéred?

Claudette hallgatott.

– Nos, Claud?!

– Nem fogok megbukni! – mondta a leány keményen.

Duval felsóhajtott.

– Hát jó... megyek, és elintézem a dolgodat!

Claudette leült, és cigarettára gyújtott. Kezébe vett egy képes újságot. Szórakozottan lapozgatott benne.

Egy fénykép előtt sokáig tünődött.

A fénykép, hozzá hasonló, magas, szőke, nevető arcú lányt mutatott. A kép alatt pár sor:

„Susan Beryll, a Beryll Petróleum Telepek egyedüli örököse, luxusjachtján Európába érkezett”

Tovább lapozott az újságban. A képekről, a szövegből és a sorok közül, mindenfelől a pénz vigyorgott feléje, kegyetlenül és elérhetetlenül.

– De én elérem! – gondolta Claudette, és keményen összeszorította a száját.

II.

A rulettkerék megperdült. Claudette Durieux tenyerébe vágta körmeit, és izgatottan hajolt előre. A kis fehér golyó vad táncot járt a kerék rovátkái között. Aztán megállt.

– Trois, manque, noir, impair, harmadik colon, első tucat! – hangzott a krupié nyugodt, vontatott hangja.

Claudette elernyedte. Balszerencséje csakugyan fantasztikus volt. Egyetlenegyszer sem sikerült nyernie. Ha párosra tett, páratlan jött ki, ha pirosra, fekete, ha az első tucatot játszotta, a második, ha a harmadik colont, akkor az első.

Remegő kézzel vette elő utolsó húszfrankosát. Ha ez is elúszik, akkor mindennek vége. Akkor... nem, arra nem is jó gondolni, hogy mi lesz akkor...

Odatolta a pénzt a tábla harmadik oszlopában a hármásra. A krupié gépiesen és fásultan dűnnyögte az agyoncsépett, sztereotip mondatot.

– Rien ne va plus!

A fehér golyó ismét elkezdte a körtáncot. Aztán újra felhangzott a fáradt hang.

– Zéro! Tét nincs!

Claudette felállt. A villanyfényben ragyogó arany szőke haja csapzottan tapadt halántékához. Kicsit szédült. Meg kellett támaszkodnia az asztalban. Nagy erőfeszítéssel összeszedte magát, és kifelé indult. Az ajtóban még hallotta a krupié hangját.

– Uraim, tessék tenni!

De ez a felszólítás már nem neki szólt.

Kábultan ment le a kaszinó széles márványlépcsőjén. Végigsietett a kavicsozott kerti sétányon. Leült egy sötétebb helyen álló padra. Lázasan izgalommal próbálta összeszedni gondolatait. Nem ment. Mintha egy vasmarok szorította volna össze a halántékát. Pár pillanatig mozdulatlanul ült, mintha teljesen megbénult volna. Mintha minden aktivitás meghalt volna benne. Aztán egy pillanat alatt átvillant öntudatában az a pár pozitívum, amely eddigi életét jelentette. Párizs, az iroda, ahol eddig dolgozott, Jean Duval, a magas kedves fiú, aki minden hónapban egyszer megkérte a kezét, és akit ő minden hónapban egyszer kikosarozott, mert szomjazott az életre, mert vágyak és álmok éltek benne, mert gyönyörű ruhákra, luxushotelekre, autókra és pezsgőre vágyott, mert úgy érezte, hogy joga van mindahhoz, amit csak a kiválasztottak érnek el, mert úgy találta, hogy joga van neki is kiválasztottnak lenni.

Most tisztán és élesen érezte, hogy rettenetesen szerencsétlen. Eszébe jutott az a pár ezer frank, amit lassanként megtakarított, és amelynek az lett volna a feladata, hogy alaptőkéül szolgáljon jövődó gazdagságához és függetlenségéhez.

Eszébe jutott, hogy amikor tegnapelőtt letelt a felmondási ideje, biztosra vette, hogy nem kell többé visszamennie semmiféle írógép mellé. Nem kell többé lenyelnie a monsieur Robinhoz hasonló cégvezetők gorombaságait. Nem kell többé saját kezűleg átalakítani a tavalyelőtti kalapját.

Igen, tele volt optimizmussal és reménységgel. Tegnapelőtt. Azt hitte, hogy övé a világ. De ez a világ igen gyenge anyagból épült, mert íme, összedőlt egy apró csontgolyó egyetlen érintésére.

Monte-Carlo volt a nagy ígéret. Monte-Carlo jelentette az életet, ez az élet azonban itt

maradt a rulettasztalon, mindjárt az első este.

Most tehát vége mindennek. A nagy lehetőség megsemmisült. A hit összetört. Visszamenni? Soha! Előlről kezdeni? Minek? De hiszen itt van a kis gyöngyházrevolvere. Mintha előre látta volna, hogy szükség lesz rá. Talán mégsem volt az a hit olyan erős?

Vállat vont. Erős volt, vagy nem, ez most már mindegy. Az érvényesüléshez nem volt ereje. De a konzekvenciákat levonni... – ahhoz igenis lesz. Ha nem élhet úgy, ahogy akar, legalább úgy hal meg, ahogy jónak látja.

Tétovázás nélkül nyúlt be a kezításkájába. Elővette a revolvert. Kis gyöngyház-nyelű Browning volt. A fegyver hideg érintése most jólesett. Már leszámolt mindennel, és nem fűzte tovább gondolatait. Nem is tudta volna. Ismét összezavarodott benne minden. Igen, ami belül van, az a nagy káosz. Jobb is így. Könnyebb elszánni magát az utolsó mozdulatra.

Lehunyta a szemét, és lassan a halántékához emelte a revolvert.

Ebben a pillanatban közvetlenül a közelében lépteket hallott. Összerezcent. Valami ösztönös szeméremmel és szégyenkezéssel eltette a revolvert.

Egész életében irtózott a botránytól, és most a halála pillanatában is a botrány ellen védekezett. Csak simán és egyszerűen mindent. Ehhez igazán nem kell tanú. Megvárja, míg az a valaki vagy valakik eltávoznak, és majd akkor...

A lépések azonban nem távolodtak. Ellenkezőleg, keményen, és határozottan közeledtek. Pár másodperc múlva szétnyílt a pad mögött álló bokor, és két férfi lépett Claudette elé.

Claudette bosszúsán kapta fel a fejét. Mit akarnak ezek? Mit zavarják ezekben az igazán nehéz pillanatokban. Már-már rájuk szólt, erélyesen és gorombán, de a szó a torkán akadt, szeme pedig inkább meglepett, mint ijedt kifejezéssel tapadt a két férfi kezében levő jókora forgópisztolyokra.

– Egy hangot se, Mademoiselle! – utasította az egyik támadó, fenyegető hangon.

Claudette-nek egyáltalán nem volt jókedve, de most mégis közel állt hozzá, hogy elnevesse magát. Mi ez? Csak nem rablótámadás? Annyi pénze sincs, amiből megvacsorázhatott volna, ha történetesen megéhezik. És ezek a pisztolyok... Épp jókor. Öngyilkos jelöltet pisztollyal fenyegetni... enyhén szólva, érthetetlen, bárgyú ostobaság.

– Azt hiszem, eltévesztették a házszámot! – mondta cseppet sem udvarias hangon, és felállt. – Legjobb lesz, ha elkotródnak innen a fenébe, mert nem vagyok beszédes hangulatban. Nincs egy centime-om sem, a mordályoktól pedig nem félek. Alászolgálja.

Elutasítóan és parancsolóan nézett a két eléggé jól öltözött férfira. Biztosra vette, hogy nyugalma és bátorsága megteszi a hatását.

Ez a hatás azonban elmaradt. Sőt, ami történt, az egészen váratlan volt. A két férfi most megmozdult. A pisztolyok egy pillanat alatt eltűntek. Az egyik férfi Claudette szájára tapasztotta a tenyerét, a másik pedig villámgyorsan összekötözte kezét-lábát.

A lány a meglepetés első pillanatában szinte megbénult, de egy másodperc múlva már védekezett. Rúgott, karmolt, megharapta a szájára szoruló kezét, de pár pillanat múlva zsinórok feszültek a csuklóján és bokáján, száját pedig kendővel kötötték be olyan szorosan, hogy majd megfulladt.

A hangtalan küzdelem mindössze egy-két percig tartott. A két férfi ekkor felkapta Claudette-t, és a park szélén várakozó autóhoz cipelte.

Meglehetősen kíméletlenül bedobták az autóba, és maguk is beültek. A kocsni megindult, és nagy sebességgel fordult be a főútvonalra.

Claudette csak most ijedt meg igazán.

Olyan váratlan és indokolatlan volt az egész támadás, olyan gyorsan és határozottan hajtották végre, hogy a leány most már valóban félni kezdett.

Az autó pedig vadul rohant a városon keresztül. Már kiérték a nagyszerűen kiépített makadámútra, és még fokozták is a sebességet. Jobbra kanyarodtak, aztán balra, majd ismét jobbra, és Claudette-nek, aki a kocsi sarkában feküdt tehetetlenül, fogalma sem volt róla, hogy merre járhatnak.

Végre több mint egy órai vágatás után, egészen váratlanul megcsikordultak a fékek, és az autó megállt.

Claudette kinézett az autó ablakán, és megállapította, hogy gyönyörű, kétemeletes villa előtt állnak. Egy szolga már nyitotta is a széles rácskaput, és a kocsi csakhamar begördült az udvarra.

A két férfi kiemelte a leányt, és bevitte az épületbe. Két-három szobán mentek keresztül, majd egy pompásan bútorozott, roppant értékes szőnyegekkel borított terembe értek. Egy pillanat alatt kioldották kötelékeit, és nesztelenül eltűntek egy párnázott ajtó mögött.

Claudette tehát magára maradt. Sziszegve dörzsölgette csuklóját és bokáját, melybe erősen belevágott a vékony zsinór. Amikor végtagjaiban újra megindult a vérkeringés, körülnézett egy kicsit.

Kétségbeesve találgatta, hogy hol lehet, és mit akarhatnak vele. Annyi mindenfélét olvasott már össze a lapokban, hogy az sem lepte volna meg túlságosan, ha kiderül, hogy leánykereskedők karmai közé került. Fantáziája élénken működött, és már elképzelte, hogy rövidesen felpattan az a párnázott szárnyas ajtó, kilép rajta egy alacsony, kövér, aprószemű, ellenszenves, ízléstelenül öltözködő alak, és zsíros mosollyal mondja:

– Na, kicsikém, hadd nézzelek meg jól!

Amikor idáig ért a gondolataiban, felpattant az ajtó, és a küszöbön megjelent egy magas, karcsú, szélesvállú, szemüveges, igen rokonszenves arcú, fehér orvosi köpenybe öltözött középkorú férfi, és mosoly nélkül, de barátságos hangon mondta:

– Fáradjon be, Mademoiselle!

Claudette, aki felkészült rá, hogy erélyes és visszautasító lesz, megingott egy pillanatra. Az idegen barátságos modora lefegyverezte. Gépiesen lépett be a másik szobába, és meglepődve hőkölt hátra.

A szoba valóban különösen festett: hatalmas és titokzatos rendeltetésű villanygépek, állványokon lombikok, göredek és epruvettek, vizsgálóasztal, orvosi műszerek; egyszóval mindenestre különös helyre került.

Az egyik állvány előtt magas, barna hajú és barna bőrű, nagyon szép leány tett-vett. A léptekre megfordult, és barátságosan nézett Claudette-re.

Claudette a barátságos fogadtatás ellenére is idegenül érezte magát, és nyugtalan volt. A sok rázúduló izgalom, a váratlan események sorozata alaposan próbára tette idegeit, és ez az orvosi laboratóriumra és kórházi műtőre emlékeztető terem sem kecsegtetett semmi jóval.

Sírásra görbült szájjal álldogált, de mielőtt a mécses végleg eltörhetett volna, a férfi megszólalt:

– Foglaljon helyet, Mademoiselle. Engedelmeivel, a nevem doktor Viatoris... Jean Viatoris. Ez a hölgy: az asszisztensnőm, Paulette Arbier...

A fehérköpenyes leány barátságosan kezét nyújtott Claudette-nek, és a kényelmes karosszékhez vezette. A doktor közben leült az íróasztala elé, és felütött egy könyvet.

– Lesz szíves megmondani a nevét, Mademoiselle? – mondta.

Claudette olyan zavarban volt, hogy ellenállás nélkül felelte:

– Claudette Durieux!

– Foglalkozása?

– Hivatalnok!

Az orvos asszisztensnője elé tolta a könyvet.

– Írja, Paulette.

Ismét Claudette-hez fordult.

– Hány éves?

Claudette most már magához tért egy kicsit.

– De kérem – mondta –, mit jelentenek ezek a kérdések? Mit akarnak tőlem?

– A korát kérdeztem, Mademoiselle.

– Nem kényszeríthet rá, hogy feleljek, ha nem akarok.

Doktor Viatoris most felállt. Claudette-hez lépett, és a szemébe nézett.

– Lesz szíves megmondani, hány éves? – mondta nyugodtan, de ellentmondást nem tűrő hangon.

– Huszonhat! – felelte erőtlenül.

– Átment már valami komolyabb betegségen?

– Nem, soha!

– Köszönöm! Ezzel végeztünk is. Most kénytelen vagyok egy egészen apró kellemetlenséget okozni önnek. Ne haragudjon! Az egész néhány másodpercig tart.

Csengetett, mire az egyik fiatalember lépett be Claudette elrablói közül. Most ő is fehér köpenyt viselt, és cseppet sem látszott veszedelmesnek.

Az orvos injekcióstűt vett elő az alumínium dezinficiáló edényből. Claudette-hez lépett, és megfogta a karját. A leány fel akart ugrani.

– Fogd le, Pierre – mondta Viatoris.

A fehérköpenyes fiatalember Claudette-hez lépett. Karjai közt a leány teljesen tehetetlenné vált. Mozdulni sem tudott.

– Kérem, hagyjanak békén... Mit akarnak tőlem... Magyarázza meg végre! Segítség!...

– Ne kiabáljon, Mademoiselle! Itt senki sincs, aki a segítségére lehetne. Különben is, már készen vagyunk...

Claudette kis tűszúrást érzett a könyök-hajlásában, és felsikoltott.

– Egy kis vért vettünk magától. Ennyi az egész. Ugye, nem is fáj? Légy szíves, Pierre, azonnal vegyelemezd!

Az asszisztens kiment, doktor Viatoris a lányhoz lépett, és valami sárgás folyadékot cseppentett a szúrás helyére. A folyadék azonnal megalvadt, és teljesen befedte a parányi sebet.

Claudette ekkor felugrott. Zavaradottsága kétségbeesett felháborodásnak adott helyet. Megfogta az orvos köpenyét, és haragtól vörösen kiáltotta:

– Most már elég volt, hallja! Tiltakozom az erőszakoskodásai ellen. Azonnal mondja meg, mit jelent mindez? Mit akar tőlem? Honnan veszi a bátorságot, hogy... hogy... tudja maga mi ez?

Az orvos bólintott.

– Tudom. Személyes szabadság megsértése, melyet a francia törvény két héttől hat hónapig terjedő fogházzal büntet.

Claudette-et lecsillapította ez a tárgyilagosság. Hidegen mondta:

– Tehát tudja? És mégis meg meri tenni?

– Igen.

– És mit akar tőlem?

– Rövidesen azt is megtudja. Pár percig legyen türelemmel.

– Dehát ez igazán fantasztikus! 1937-ben még előfordulhat, hogy valakit... egy védtelen nőt, elhurcoljanak, erőszakkal idecipeljenek, és kínozzanak? Ez lehetséges?

Az orvos egykedvűen bólintott.

– Amint látja!
Az asszisztens fél óra múlva visszatért.
– Rendben van – mondta Viatorisnak. – Negatív.
Claudette figyelmesen nézte a fiatalembert. Még eddig nem volt sem ideje, sem ereje alaposan megnézni. Határozottan ismerősnek tűnt az arca.
– Mondja – szólalt meg hirtelen –, nem volt ön az este a kaszinóban?
A fiatalember megállt.
– Lehet! – felelte hidegen.
– A rulettasztal mellett?
– Lehet! – ismételte az asszisztens olyan hangon, mely minden további kérdést kizárt.
– Elmehet, Pierre – mondta most Viatoris.
Ismét hárman maradtak. Claudette az orvoshoz fordult.
– Maga vérvizsgálatot csinált nekem?
– Igen.
– Megmondja végre, hogy mit akar tőlem?
– Megmondom! Foglaljon helyet. Rágyújt?
Claudette először elhárító mozdulatot tett, de aztán meggondolta magát, és elfogadta a felé nyújtott cigarettát. A cigaretta jól esett, és megnyugtatta kicsit. Aztán ránézett az orvosra.
– Kérem, beszéljen hát!
Dr. Viatoris előrehajolt székén. Merően nézett a lányra. Halkan, nyomatékosan mondta:
– Mademoiselle Durieux, kérem, őrizze meg a nyugalját. Amit most mondok, egyáltalán nem tréfa. *Maga meg fog halni.*
Claudette az asztalra ejtette cigarettáját.
– Micsoda? Mit beszél?... – dadogta.
– Meg fog halni, Mademoiselle! Végzetlenül sajnálom!
– Beteg vagyok? – kérdezte a leány halálsápadtan.
Viatoris arcán könnyű mosoly villant át.
– Nem, nem! Maga félreértett! Nem így gondoltam. Amit mondtam, nem orvosi diagnózis eredménye. Egyszerű bejelentés!
A leány arca falfehér volt.
– Nem értem.
– Rögtön megmagyarázom. Én ebben a kis laboratóriumban igen nagyszabású és felmérhetetlen fontosságú kísérleteket végzek a sárgaláz betegség érdekében. Felfedeztem egy szérumot, amelynek segítségével minimálisan nyolcvan százalékos eredményt fogok elérni. Kísérleteim alapján az a meggyőződésem, hogy ez a szérum egészséges emberre nézve feltétlenül halálos, a sárgalázban szenvedő azonban kibírja. Ez azt jelenti, hogy az oltással igen óvatosan kell bánni. Kísérleteimet eddig csak tengeri malacokon végezhettem, most azonban kénytelen vagyok e célra *embert* használni. A kísérlet feltétlenül halálos. Teljes mértékben tisztában vagyok az emberi élet értékével, de nem szabad erre tekintettel lennem, akkor, amikor egy emberélet árán a jövőben esetleg milliókat menthet meg az orvostudomány.
Claudette még sápadtabb lett. Halottfehér arccal, kiszáradt torokkal, rekedten mondta:
– Rajtam akarja... elvégezni a... kísérletet?
Dr. Viatoris bólintott.
– Úgy van. Ebbe bele kell törődnie, Durieux kisasszony. A tudománynak mindig voltak mártírjai...
Claudette végigsimított a homlokán.
– Örültségeket beszél! Hogy juthat arra a gondolatra, hogy egy idegen embert

meggyilkoljon. Még akkor is, ha a tudománynak használ vele? Hát hogy jövök én ahhoz, hogy...

– Bocsánat! – vágott közbe az orvos, – ön két dologról megfeledkezik. Az egyik, hogy hiába próbál ellenállni, itt magán semmi sem segít, a másik pedig az, hogy ennek az ellenállásnak logikai értelme nincs, hiszen maga úgyis meg akar halni.

Claudette szeme tágra meredt.

– Mit akarok?

– Meg akar halni. Ha a munkatársaim nem zavarják meg a kaszinó parkjában, akkor maga már két órája halott volna. Ezt nem tagadhatja. Vagy talán megfeledkezett arról a jelenetről?

Claudette lehajtotta a fejét. Akármilyen furcsán hangzik, arról a pillanatról valóban megfeledkezett. Ez a valószínűtlenül sok izgalom és a váratlan fordulatok kábító gyorsasága elfeledtette vele, hogy két órával ezelőtt, mindenáron meg akart válni az élettől. Egyszerre lecsendesedett és megnyugodott.

– Igaza van – mondta halkán. – Hiszen én valóban ezt akartam.

– Vagy talán meggondolta a dolgot?

Claudette elrestellte magát.

– Nem! Dehogy. Én csakugyan meg akarok halni!

– Helyes! Ez a vágya rövidesen teljesül. Akkor e pillanatban nincs is több mondanivalóm. Asszisztensnőjéhez fordult:

– Paulette, vezesse a kisasszonyt a szobájába.

A fehérköpenyes, barna bőrű lány kis szobába vezette Claudette-et. A szoba berendezése különös és nyugtalanító volt. Vastagon párnázott falak, minden bútor a földhöz erősítve, párnázott, hatalmas ajtó és vasrács az ablakon.

Claudette megborzongott, és önkéntelenül eszébe jutott Dante Poklának legszörnyűbb sora:

„Ki itt belépsz, hagyj fel minden reménnyel”

Paulette kifelé indult. Az ajtóban megállt.

– Kedvesem – mondta –, természetesen tőlünk telhetően teljesítjük minden kívánságát.

Ott van a csengő. Ha valamit óhajt, csengessen!

Kiment a szobából, és becsukta maga után az ajtót, amelyen csak kívül volt kilincs.

Claudette egy székre roskadt. Tenyerébe temette arcát, és megpróbálta összeszedni gondolatait.

Most tehát meg fog halni! Igen, kétségtelen, hogy ő maga akarta. Az orvosnak igaza van. Ha munkatársai nem lépnek akkor közbe, már régen vége van mindennek.

Utóvégre az orvos sem akar egyebet, mint ő. Sőt, talán még szebb és simább lesz ez az elmúlás. És talán abban is van valami, hogy az ő halálából hasznot húznak majd a betegek. Ez egyenesen szép. Sőt heroikus...

– Én csak egyszer halok meg – gondolta –, de ezzel az egy halállal sok millió életet mentek meg. Hős vagyok...

Furcsa. Ez a gondolat nemhogy megnyugtatta volna, még nyugtalanabbá tette. Saját heroizmusának akarta feltüntetni a dolgot, de bár még nem vallotta be magának, szinte tudat alatt érezte, hogy itt csak a kényszer és az erőszak dominál.

Egy pillanatra eszébe villant a hálókocsi, amelyen Monte-Carlóba utazott, az előzékeny pincérek, akik madame-nak szólították, és lesték a parancsait, a tengerparti pálmák, a kopott,

megszokott vén írógépe, amely olyan volt, mint egy jóindulatú régi barát, és egyszerre eszébe jutott a mindig jókedvű, vigyorgó képű Jean Duval.

Jean Duval, a kedves öreg fiú, aki csökönös kitartással minden hónapban megkéri a kezét, és akit ő csökönös kitartással, már szinte csak megszokásból, minden hónapban kikoszaraz.

Megrémült.

– De hiszen ezt most mind itt kell hagyni! – suttogta megrendülve. – Ettől mind el kell búcsúzni! Nem olvashatok többé jó könyveket, nem kirándulhatok többé Versailles-ba Jean Duvallal. Martin, a világ legügyesebb kezű fodrászsegédje, nem ondolálja többé a hajam, és nem mond nekem közben jellegzetes provence-i tájszólással sablonos, buta, de mégis jóleső bókokat. Ennek most mind vége!...

Egyszerre rádöbbsent, hogy mi mindent veszít el. Nemcsak a puszta létet, hanem ezernyi színt, napsugaras, kedves apróságot, ami kitöltötte eddigi életét.

Eszébe jutott, hogy nem adhat többé pénzt a szakállas öreg koldusnak a Notre-Dame előtt. Nem vehet többé virágot a vásárcsarnokban, ahol negyven centime-ért egész csokrot lehet kapni. Nem sétálhat fel esténként a Montmartre-ra, ahol olyan furcsa ízű és színes az élet.

Valami különös érzés markolta meg a szívét.

– Hát ezt akartam én? – gondolta kétségbeesve.

Egyszerre minden átmenet nélkül felugrott. Vadul és kétségbeesve sikoltozni kezdett. Nyakán és halántékán kidagadták az erek.

– Nem akarok meghalni! – kiáltotta –, nem akarok! Nem! Nem!...

Nekirohant az ajtónak, és döngette, ahogy bírta. A párnázott ajtón azonban elveszett minden zaj.

Kétségbeesve rohant vissza a csengőhöz. Kétszer, háromszor, négyszer megnyomta a kis vajszerű elefántcsontgombot.

Pár pillanat múlva kinyílt az ajtó, és dr. Viatoris lépett a szobába.

– Parancsol? – kérdezte.

Claudette odaszaladt, és megragadta mellén a fehér orvosi köpenyt.

– Nem akarok meghalni! – Sikoltotta. – Hallja? Meggondoltam a dolgot. Élni akarok.

Érti?

Az orvos bólintott.

– Értem. Sajnos, nem tehetek semmit.

Claudette-nek fejébe szökött a vér.

– Hogyhogy nem tehet semmit? Értse meg, hogy nem akarok meghalni. Fialat vagyok.

Még nem is éltem... Még nem voltam szerelmes... Még nem ültem repülőgépen... Még nem volt gyermekem... Még nem voltam jó... Még nem voltam rossz... Még nem nevettem eleget... Még nem sírtam eleget... Én... Én élni akarok!

Dr. Viatoris hideg, részvétlen arccal hallgatta a rettenetes kitörést.

Kis mozdulatot tett.

– Végtelenül sajnálom...

– Mit sajnál, maga sátán? Ki parancsolja magának, hogy engem meggyilkoljon? Ki nem engedi, hogy kieresszen innen?

– A tudomány.

– Füttyülök a tudományra. Nekem a saját életem a legfontosabb. Az ilyen áldozatokhoz keressen bátrabb embereket. Én gyáva vagyok. Ha ez a kísérlet olyan fontos, hát mért nem próbálja ki saját magán?

Dr. Viatoris lehajtotta a fejét.

- Én nem halhatok meg. Rám szükség van.
- Kinek van szüksége magára?
- A tudománynak!
- Ott van az asszisztensnője, rá kinek van szüksége?
- Nekem!
- De miért pont én legyek az áldozat?
- Mert minden tekintetben megfelel a célnak. Az életkora, a testi felépítése, a kondíciója, a vére...

– De az én életem az enyém!

– Ne haragudjon, ebben nincs egészen igaza! A maga életét én mentettem meg. Ha én nem vagyok, maga most átlótt fejjel feküdne a Casino parkjában. Következésképp egy kicsit az enyém is az élete. És én a legnagyobb sajnálattal ugyan, de feláldozom ezt az életet! A tudománynak!

Claudette kétségbeesése határtalan volt. Közel állt az idegrohamhoz. Könnyek szöktek a szemébe, és csendesen végigperegtek kipirult arcán.

– Ne sírjon – mondta halkán, szelíden az orvos. – Magában most feltámadt az életöszton, ez azonban nem komoly dolog! Higgye el! Olyan ez, mint egy roham. Pár perc múlva vége. Most kell magának az élet, mert el akarják venni, de ezt az életet maga egyáltalán nem tartja értékesnek. Na, nyugodjon meg, és törölje le a könnyeit!

Claudette érezte, hogy ezzel az emberrel szemben tehetetlen. Engedelmesen nyúlt be a retiküljébe, hogy elővegye a zsebkendőjét. Ekkor ujjai valami hideg tárgyba ütköztek.

Úgy érezte, mintha villámütés érte volna. A revolver! Hogy ez nem jutott előbb az eszébe! Hiszen neki fegyvere van. Mégsem olyan védtelen és kiszolgáltatott, mint gondolta. Micsoda szerencse, hogy nem vették el tőle! Hiszen így nincs még nagy baj. Nem veszett el semmi. Drágán adja az életét!

Villámgyorsan hátralépett. Megmarkolta a revolvert, kirántotta a táskából, és az orvosra fogta.

– Ne mozduljon! – mondta halk, elszánt hangon. – Figyelmeztetem, hogy a végsőktől sem riadok vissza. Most rögtön kienged innen, és utasítja a társait, hogy bocsássanak szabadon. Ha egy gyanús mozdulatot tesz, azonnal keresztüllövöm!

A hangja nem remegett. Átcsapott rajta a diadal forró hulláma. Most már biztosra ment.

Olyan bátor és elszánt volt, mint még talán soha. Tudta, hogy ha szükség lesz rá, lesz ereje elsütni a revolvert.

Dr. Viatorisnak egy arcizma sem rándult. Nyugalmát egy pillanatra sem vesztette el. Most megszólalt.

– Ön ezt nem gondolja komolyan, Durieux kisasszony.

A lány hangja elszántan csengett:

– Hogy én nem gondolom komolyan? Hát mit képzelsz? Talán kímélni fogom magát?

– Itt nem rólam van szó.

– Hanem kiről?

– A tudományról!

Claudette idegesen elnevette magát.

– Ez a rögeszméje. A tudomány! Értse meg végre, hogy ember vagyok, aki a saját rongyos kis életét többre becsüli a világ minden tudományánál! És ha ezt maga nem érti meg, akkor közveszélyes örült!

Viatoris bólintott.

– Lehet. A tudománynak nemcsak mártírjai, hanem örültjei is voltak! Örültek, akik még a

rájuk fogott pisztolytól sem ijedtek meg.

Ezzel nyugodt, biztos léptekkel elindult a leány felé.

– Ne közeledjen! – kiáltotta Claudette. – Álljon meg! Ha még egy lépést tesz, keresztüllövöm! Esküszöm...

Az orvos, mintha nem is hallotta volna a szenvedélyesen kiáltott szavakat, ismét egy lépést tett a lány felé.

Claudette felemelte a revolvért. Kinyújtott keze nem remegett. Az orvos már kartávolságnyira állt tőle, és a fegyver csöve érintette a mellét.

A leány összeszedte minden erejét. Ujja ráfeszült a ravaszra, és pillanatnyi habozás nélkül lőtt. Egyszer, kétszer, háromszor.

A revolver azonban csütörtököt mondott.

Sokáig tartott a csend. Claudette rémülten nézte a kezében tartott revolvért. Az orvos alig észrevehetően mosolygott. Nem diadalmasan, inkább elnézően. Ilyen mosollyal nézi a felnőtt a kisgyereket, aki valami rakoncátlan csínyet tervezett, és az nem sikerült neki.

– Látja, most sok energiát elpazarolt! – mondta. – Ennek egyáltalán nem örülök a kísérlet szempontjából. Fontos, hogy a szíve és idegzete rendben legyen, ha majd rákerül a sor...

– A revolver!... – suttogta Claudette, – miért nem?...

– Hogy miért nem sült el? Ugyan, micsoda gyerekség ez? Értelmes ember léte ilyen gondatlanságot tételez fel rólunk? Csak nem gondolja, hogy ebben a helyzetben töltött revolvért hagyunk magánál?

Claudette ismét elveszítette minden önuralmát.

– Pusztuljon előlem azonnal, maga... maga hóhér! – kiáltotta vörösén a dühtől. – Hordja el magát. Látni sem bírom!... Pfúj!... Gyáva, gazember, gyilkos!...

Az orvos egy kicsit elsápadt. Remegő szájjal állt a rázúduló szidalomáradatban. Mondani akart valamit, de aztán vállat vont, és sarkon fordult. Csak az ajtóban szólalt meg:

– Claudette Durieux! – mondta a haragtól remegő hangon. – Maga rövid idővel ezelőtt meg akart halni. Aki el akarja magától dobni az életet, mert nem sikerült munka nélkül, csupán a kártya vagy rulett segítségével vagyonhoz jutnia, az nem érdemel kíméletet, mert annak az élete haszontalan. Szálljon magába, és örüljön hogy legalább a halála hasznos lesz!

Hangosan csapta be maga mögött az ajtót. Egy pillanattal később azonban újra benyitott.

– Mademoiselle! – mondta most már nyugodtabban. – Az előkészületekhez idő kell. Négy órája van hátra. Addig nem találkozunk. Próbáljon beletörődni a sorsába. A kísérletre pontosan hat órákor kerül sor...

Claudette összetörve roskadt egy karosszékre. Tehetetlensége könnyet sajtolt a szemébe. Elkecseregettsége határtalan volt. Eleinte csak a dac dolgozott benne. Meghalni, önszántából, az egészen más dolog, mint kivégezni hagyni magát.

Számos példa volt már arra, hogy a halálraítéltek, ha módjuk nyílt rá, öngyilkosok lettek. Miért van ez? Hiszen a végeredmény akkor is ugyanaz. Halál. Elmúlás. Annak a sok színből, szagból, ízből, formából összetevődött csodálatos, néha kegyetlen és elviselhetetlen, néha azonban nagyon is szép és pótolhatatlan életnek a vége. A nagy valami, ami után megszűnik minden. Üres, komor és hideg feketeség van – és az élet csillogóan vagy szürkén, robotban vagy luxusban, de megy tovább. A halott ebből már nem érez semmit.

És Claudette most azt tapasztalta, hogy mégiscsak egészen más az, ha az ember eldobja

magától ezt az életet, vagy ha elveszik tőle. Büszkeségét, emberi méltóságát tette tönkre ez az önkényes erőszak. Eddigi ellenállása és szabadulási kísérlete ebből a daczból indult ki.

Most azonban, hogy magára maradt, érezte, hogy itt nemcsak arról van szó. Nem a büszkesége és érinthetlensége a fontos. Az emberi méltóság nagyon is kis szerepet játszik itt.

Egyszerűen fél a haláltól. A haláltól, amelyet maga hívott-még rövid idővel ezelőtt, de ami meggondolatlanság volt csupán, és nem valami komolyan átgondolt, megmásíthatatlan szándék.

– *Az élet értékes!* – döbbsent rá egyszerre. – Az élet fontos. Nélkülözhetetlen. Az élet az ígéret sorozata. És énelöttem még annyi beváltatlan ígértet van!...

Rájött, hogy jobban ragaszkodik az élethez, mint valaha.

Valami különös, éles, egyhangú ketyegés zavarta meg gondolataiban. Felemelte a fejét, és körülnézett.

A falon, jó magasan, hatszögletű, hatalmas óra volt. Izgalmában eddig nem is hallotta az egyébként elég hangos ketyegést. Most megdöbbenve nézte a jókora mutatókat, amelyek lassan, alig észrevehetően, de feltartóztatlanul kúsztak előre a számlapon.

– Négy óráam van hátra! – sírta el magát. – Négy rövid óra múlva vége mindennek! Micsoda kegyetlenség, hogy ezt az órát idetették! Hogy minduntalan figyelmeztessen a tovatűnő percekre...

Tehetetlen dühvel nézte az órát. A harag ismét teljesen hatalmába kerítette. Foga összecsiszkordult, a keze ökölbe szorult. Úgy érezte, hogy ez a konok, könyörtelen ketyegés megőrjíti.

– Egy percig sem bírom tovább – gondolta.

Érezte, hogy az órát meg kell állítania. Elhallgattatni minden áron. Kínzóit nem fognak még ebben is diadalmaskodni fölötte.

Körülnézett valami odahajítható tárgy után. A bútorokat a padlóhoz erősítették, de hiszen valami kisebb dolog is megteszi...

A revolver! Úgy van, ez jó lesz. Legalább ennyi haszna legyen belőle! Felkapta. Soha nem érzett még ilyen vágyat, hogy törjön, zúzzon. Szinte eltorzult az arca, amikor hátrahajtott a derekát, megfeszítette izmait, és a kis gyöngyháznyelű acéljóságot, minden erejét összeszedve, az órába vágta.

Hatalmas recsenés és csörömpölés hallatszott. A vastag üvegfedőlap millió darabra zúzódott, a nagy fehér számlap végig kettéhasadt, és a nagymutató levált.

De maga az óra keményen és elpusztíthatatlanul konok kegyetlenséggel ketyegett tovább, és csonka kismutatójával is mutatta a hátralévő időt, amelyből már majdnem egy óra telt el.

Hosszú percekig hipnotizáltan meredt az órára, a nagy felindulás azonban teljesen kimerítette. Tehetlenségének újabb bizonyítéka túlságosan súlyos volt. Összeroskadt alatta.

Lassan lecsúszott a mély, puha szőnyegre, és sírt. Kemény és formás fiatal teste hangtalanul vonaglott. Sírt hosszú perceként keresztül, kétségbeesve és elhagyatottan.

Ez a nagy felszabadult sírás lecsendesítette és megnyugtatta egy kicsit. Szinte megkönnyebbült tőle. Ülőhelyzetbe tápázkodott és megpróbálta, hogy nyugodtan, tárgyilagosan gondolkodjon.

– Igaza volt az orvosnak! – gondolta.

– Ezekkel a kitérésekkel csak az energiámat pazarlom el. Ezt ugyan nem az átkozott

kísérlete miatt tartom fontosnak, hanem mert minden erőmre szükségem van, ha meg akarok menekülni.

Most már teljesen visszanyerte önuralmát. Kinyújtotta kezét a retikülje után. Cigaretta keresett.

A cigaretta jól esett. Nagy lélegzettel szívta be a kék füstöt. Felállt, és néhányszor végigsétált a szobán.

– Meg fogok menekülni! – mondta hangosan. – Még van rá idő. Még sok minden történhet...

Belevetette magát az egyik karosszékekbe, és lázasan gondolkodott.

Biztos, hogy nemcsak egy, hanem sok mód van a menekülésre. Csak rá kell jönnie, mik ezek a módok. És rá fog jönni.

Nem akar meghalni, tehát nem fog meghalni.

A legkalandosabb tervek kergették egymást agyában. Az óra egyhangúan ketyegett tovább a feje felett, de az most már nem bántotta. Inkább megnyugtatta.

– Legalább nem vagyok annyira egyedül – gondolta.

Egyszerre megmerevedett. A gondolat gondolatot szül.

– Hiszen nekem nem kell egyedül lennem, ha nem akarok! – mondotta. – És hátha ebből jön a menekülés!...

A csengőhöz sietett és megnyomta a kis csontgombot.

Pár pillanat múlva lépteket hallott. Az ajtó kinyílt, és elrablói egyike lépett be. Az a fiatalember, akit a kaszinóban látott.

– Parancsol? – kérdezte.

Claudette eredetileg az orvos asszisztensnőjét akarta behívni, de most egy ötlete támadt.

– Jöjjön beljebb, kérem! – mondta.

– Remélem, van a számomra... egy szegény, halálraítélt leány számára, pár perc ideje...

A férfi könnyedén meghajolt.

– Rendelkezésére állok, Mademoiselle.

Claudette leült, és nyugodt mozdulattal mutatott helyet maga mellett.

– Még a nevét sem tudom! – mondta kedvesen, és szép, szőke fejét oldalt hajtva, rámosolygott a férfirra.

– A nevem Pierre D’Agnan – hangzott a válasz, kimérten és udvariasan.

– Nem veheti rossz néven – kezdte a leány, – hogy behívtam. Lássza be, hogy milyen rettenetes az egyedüllét ebben a lelkiállapotban!

– Készségesen belátom, Mademoiselle!

Claudette pár pillanatig szótlánul nézte a férfit. A legkülönbözőbb gondolatok rajzoltak szőke fejében.

Elhatározta, hogy elcsábítja ezt a nagy darab, faarcú embert. Ha ez sikerül, megmenekült.

Sosem hitte volna, hogy valaha ilyen szerepet fog játszani. Nem volt ravasz és rafinált.

Még a moziban sem szerette a démon-típusú nőket. Mégis egy-kettőre beletalálta magát új szerepébe.

Egész testében ott vibrált az izgalom, amint a férfi ellenállóképességét mérlegelte éles, női pillantásával.

– Azt hiszem, nem lesz nehéz feladat! – gondolta. – Nem valami rokonszenves a fiú, és nem lehetnek nagy sikerei a nőknél. Nálam sem lenne, ha nem volnék ilyen helyzetben. Dehát az élet többet ér... Na, fogjunk hozzá!

– Van egy cigarettája?

– Hogyne! Parancsoljon!

Megkínálta a lányt, és közel hajolt hozzá, hogy tüzet adjon. Claudette a rágyújtás alatt hosszan és mélyen a szemébe nézett.

Végre kialudt a gyufa kis lángja.

– A szememet nézte? – kérdezte hirtelen a leány. – Nem, ne is tagadja, észrevettem. Nos, milyennek találja?

– Hát...

– Csak mondja meg őszintén!

– Hát kérem... a bal szemgolyó némileg gyulladt. A fényhatásra kicsi a pupillaellenállás. Valószínűleg sírt. A jobb szemgolyó közelre nézéskor kitér... Persze organikus szempontból nem tudhatom az okát! Nem vagyok szemorvos.

Claudette nagyot nyelt, és megállapította, hogy démonnak lenni roppant nehéz dolog. De azért nem adta fel a küzdelmet.

Kényelmes, lusta mozdulattal hátradőlt a széken. Ez a mozdulat érvényre juttatta övvel átszorított, karcsú derekát. Keresztbevetette finomívű, formás, szép lábát, amelyet még jobban kihangsúlyozott a fényes, pezsgőszínű selyemharisnya.

A mozdulattól felcsúszott a szoknyája egészen térdig. Claudette észrevette, és elpirult egy kicsit. De úgy hagyta. Határozottan szégyellte magát, de úgy hagyta. Hiába, a cél szentesíti az eszközt!

Egyszerre észrevette, hogy a férfi szeme a lábára tapad. Makacsul és kitartóan. Elmosolyodott. Úgy látszik, még sincs fából ez a fakír. Sőt, nem is olyan fakír, mint amilyennek látszik.

– A lábamat nézi? – kérdezte ártatlan hangon.

Pierre D’Agnan bólintott.

– Igen! – mondta őszintén.

Claudette ujjongott magában.

– Helyben vagyunk! – gondolta.

Előrehajolt, és szinte lázasan érdeklődött.

– És mit néz rajta?

– Azt – mondta egykedvűen a férfi, – hogy hajlamos a bokasüllyedésre, és a harisnyáján leszaladt egy szem. Kellemetlen, ugye?

– Ez hülye! – gondolta Claudette elszörnyedve, és kétségbeesésében tenyerébe vágta a körmét. Elhatározta, hogy egyenesen a tárgyra tér.

– Megvallom őszintén – kezdte –, hogy maga már a kaszinóban is feltűnt nekem!

– Igazán? – kérdezte D’Agnan minden érdeklődés nélkül.

– Igazán! De hiszen ez természetes is. Melyik nő nem venne észre ilyen jellegzetes, markáns férfiarcot?

Pierre elégedetten bólogatott.

– Igen, már mondták, hogy markáns az arcom!

– Nagyon markáns! – ismételte Claudette minden meggyőződés nélkül.

Felállt, és közel lépett a férfihez.

– Látja – mondta kellemes, duruzsoló hangon –, én most nagy bajban vagyok. Igen nagy bajban. És mégsem esem kétségbe. Kellemes és megnyugtató tudat, hogy maga a közelemben van. Ha megfogná a kezem...

Elhallgatott, és várta, hogy a férfi megmozduljon, az azonban mereven és szenvtelenül ült a helyén.

– Nem érti, mit mondtam? – csattant fel a lány.

– Mit mondott?

- Azt, hogy **ha** megfogná a kezem
- Nos, mi lenne, ha megfognám a kezét?

Claudette elsápadt a haragtól.

- Talán rájön magától is! Mindenesetre próbálja meg!
- Kérem... Megpróbálhatom.

Lassan, nehézkesen megmozdult, és kezébe vette a keskeny, fehér leánykezet. Claudette erre ismét bársonyossá szelídítette a hangját.

– Tudja – mondta –, ilyenkor úgy érzem, jó kezekben van az életem! Egy kemény és erős férfikéz a legjobb barát.

Pici szünetet tartott, aztán sokat ígérően és forrón suttogta:

- És maga?... Maga nem érez semmit?...
- De igen – felelte Pierre.

– Mit érez? Megengedem, hogy megmondja.

– Azt, hogy egy kis hőemelkedése van. Úgy harminchét fok körül lehet. És a pulzusa túl gyors. Közel jár a százhoz.

Claudette-nek arcába szökött a vér. Kirántotta kezét a férfi kezéből, és haragtól fuldokolva, rekedten kiáltotta.

– Hallja, most aztán kotródjon innen, még pedig gyorsan. Most már elegendem van magából! Mégis hallatlan, hogy mit merészel egy elbizakodott férfi...

– De kérem, hát mit merészeltem?

– Megalázott! Érti? Tudja, maga, hogy mi az a női méltóság? Dehogyan tudja!...

– De bocsánat, hiszen én a legnagyobb tisztelettel bántam magával...

– Éppen ez az – lármázott Claudette. – Vannak esetek, mikor a tisztelet egy nővel szemben nagyobb sértés mint... mint az erőszak. Érti?

– Nem!

– Hát persze. Nem is vártam egyebet magától! De most már menjen, mielőtt kikaparom a szemét. És diagnosztizálja a tengeri malacait!

Pierre D'Agan indignálódva hátrált az ajtóig.

– Kérem... azért nem kell úgy kiabálni! Én megpróbáltam tőlem telhetően kellemesen csevegni...

Sértődötten húzta be maga után az ajtót.

Claudette-re ismét rászakadt a félelem. Majdnem egy teljes órát vesztegetett el ezzel az agyalágyulttal, pedig minden perc drága és pótolhatatlan. És minden eredmény nélkül...

Megint közel volt hozzá, hogy sírva fakadjon.

– Talán bennem van a hiba! – gondolta. – Nem tudok a férfiakkal bánni!

A barátnői jutottak eszébe.

– Lou és Anna biztosan megfőzték volna ezt a faembert. Pedig nem szebbek, mint én. Sőt. De van bennük valami, ami belőlem hiányzik. Szemtelenség és elszántság. Talán egy parányi erkölcstelenség is.

Reználtan sóhajtott fel.

– Hiába na, erre is születni kell!

És most mi lesz? A helyzet egyre fenyegetőbb. A csonka kismutató könyörtelenül közeledik a félelmes hatos szám felé. Kétségbeejtő a helyzet.

Lázasan törte a fejét. Nem, még nem nyugodhat bele egyszerűen, hogy lemészárolják. A második kísérlete sem sikerült. De mi legyen a harmadik?

Nagy felbuzdulását, a menekülésben való hitét erősen letörte a váratlan vereség. Harci kedve erősen lelohadt. Hideg borzongás szaladt át a testén.

– Ez már a halál előérzete! – rettent meg, de sietve elhessegette magától a sötét gondolatot.

Mit lehetne tenni? Az orvossal szemben csődöt mondott a tudománya. Pierre D’Agnannal szemben szintén. Ki van még, aki...

Hohó! Álljunk meg! Hát persze, hogy van valaki még! Hogy ez nem jutott előbb eszébe. Ki érthetne meg egy szerencsétlen leányt? Ki segíthetne egy nőn? Természetesen egy másik nő!

A doktor asszisztensnője, Paulette Arbier. Ennek a szemében látott valami részvétfélét. Ez nem fogja könyörtelenül nézni, amíg elpusztítják. Próbáljuk meg.

Lassacskán már gépiessé váló mozdulattal nyomta meg a csengőgombot. Csakhamar kinyílt az ajtó, és ismét Pierre D’Agnan lépett be.

– Szolgálatára lehetek valamiben?

– Maga? Nekem? – szörnyedt el Claudette.

– Azért vagyok itt, hogy a kívánságait teljesítsem.

– Nekem csak egy kívánságom van magával kapcsolatban – sziszegte a leány –, és egy halálraírt utolsó kívánságát teljesíteni kellene.

– Mi legyen az?

– Részt akarok venni a maga akasztásán!

A férfi korrektül meghajolt.

– Nagyon megtisztelő az érdeklődése, de sajnós, nem áll módomban... Egyebet nem parancsol?

– De igen! Szeretnék végre olyasvalakivel beszélni, akiből nem halt még ki egészen az emberi érzés. Küldje be Paulette kisasszonyt!

– Nagyon szívesen.

Pár perc múlva megérkezett a szép, barnabőrű, feketeszemű leány. Most nem viselte a fehér köpenyt. Egyszerű világoskék ruha volt rajta, és barátságosan mosolygott.

– Mit óhajt, drágám? – kérdezte.

– Nem bírom ki az egyedüllétet! Beszélgetni szeretnék magával! Bent maradhat velem?

– Hogyne! Nem akar esetleg enni valamit?

– Nem! Köszönöm! Nem hiszem, hogy most enni tudnék!

Paulette rábeszélő hangon mondta:

– Dehogynem, csak próbálja meg. Egy kis gyümölcs nem fog ártani.

Kiment, és csakhamar visszatért egy gyümölcsöstállal. Tányérokat és evőeszközöket is hozott.

– Nézze csak, milyen szép ez a körte! – unszolta. – Kóstolja meg!

Claudette vonakodva nyúlt a gyümölcs után. Ebben a helyzetben, eddig igazán nem tudta elképzelni, hogy enni tudjon, de most egyszerre szörnyű éhséget érzett. Fiatal, egészséges szervezete még a halál torkában is megkívánta a táplálékot.

Evett egy falatot, aztán egyszerre letette az evőeszközöket, és a leányhoz fordult.

– Mondja, mademoiselle, ez a... ez a dolog... ami itt velem történik, komoly?

Paulette bólintott:

– Igen!

– És nincs egyáltalán remény arra, hogy...

A barna bőrű lány megrázta a fejét:

– Sajnos, nem nyugtathatom meg!

– De hiszen ez borzasztó! Hát nyugodt lelkiismerettel el tudják viselni, hogy

meggyilkoljanak egy embert? Hogy kioltsanak egy fiatal életet? Természetesnek tartják, hogy valaki, akinek magukhoz semmi köze, a tudományszomjuk áldozata legyen? Nem fognak éjszaka felriadni, mert azt álmodják, hogy az én halálsikoltásomat hallják? És maga... maga, aki épp olyan fiatal, mint én, nem gondol arra, hogy...

Paulette hirtelen felállt.

– Hagyja abba Claudette! Miért kívánja, hogy előttünk értékes legyen az élete, amelyet saját maga is el akart dobni magától?

– De én...

– Kérem, nagyon kérem, hogy ne folytassa. Nem áll módomban segíteni magán. Csak feleslegesen izgatjuk egymást. Ha folytatja, kimegyek...

Claudette megijedt.

– Nem, nem! Csak azt ne! Képtelen volnék most egyedül maradni... Inkább megígérem, hogy nem beszélek róla.

Paulette visszaült. Claudette pedig időszerűnek tartotta, hogy előrukkoljon a nagyágyúval. Mi lehet az a pont, amelyben két nő feltétlenül megéri egymást? A szerelem. Claudette sosem hitte volna magáról, hogy ilyen nagy stratégia. Azelőtt képtelen lett volna a legkisebb képmutatásra. Most ravasz volt, számító és agyafűrt. Foggal, körömmel és ésszel harcolt az életéért. Anélkül, hogy a másik észrevette volna a célt, fordított egyet a társalgás menetén.

– Szegény öreg Jean Duval... ő lesz az egyetlen, aki bánkódni fog utánam! Neki nagyon fogok hiányozni!

Paulette nem lett volna nő, ha a hirtelen bedobott férfinévre nem kezdi érdeklődve hegyezni a fülét.

– Ki az a Jean Duval?

Claudette felsóhajtott.

– A világ legrokonszenvesebb bolondja.

– Bolond?

– Igen.

– Mi a rögeszméje?

– Hogy engem feleségül kell vennie. Mindenáron.

Paulette felállt, és kicsit idegesen végigsétált a szobán. Claudette aggódva nézte, vajon bekapja-e a horgot?

Paulette most megállt a leány előtt. Hangja testvérien gyöngéd és puha volt, mikor megkérdezte:

– Szereti?

Claudette vállat vont.

– Hogy szeretem-e? – mondta erőltetetten közömbös hangon. – Magam sem tudom.

Eddig, amíg akkor láttam, amikor akartam, akkor lehettem együtt vele, amikor kedvem támadt, azt hittem, hogy nem szeretem.

– És most?

– Most... most egy kicsit furcsán érzem magam... Ha elgondolom, hogy milyen rosszul bántam vele. Milyen hálátlan voltam hozzá. Milyen közömbös voltam a figyelmességeivel szemben. És most már nem tehetem jóvá... ez most fáj. Nagyon fáj... Úgy látszik, mégis szeretem egy kicsit...

Paulette leült. Finom, hosszú ujjaival idegesen dobolt az asztalon. Aztán cigarettát vett elő, és türelmetlen mozdulattal rágyújtott. Szemmel láthatóan rosszul érezte magát. A téma cseppet sem volt közömbös neki.

Claudette lázas izgalommal figyelte ezt a vergődést. Hát mégsem tévedett. A nagyágyú

telibe talált. Paulette bekapta a horgot.

Sokáig csend volt. Paulette elgondolkozva cigarettázott. Aztán egyszerre megszólalt:

– Milyen ember?

Érdeklődik! – ujjongott Claudette.

– Hosszú, sovány fiú! – felelte. – Rettentően jószívű. Állandóan ősrégi vicceket mesél, és megsértődik, ha nem nevetek rajtuk. Egyébként egy utazási iroda tisztviselője...

Claudette elgondolkozott. Maga előtt látta a nyurga Jean Duvalt, akit minden ismerőse az öreg Jean néven becézett. És az öreg Jean, akit csak ütőkártyaként rángatott elő, most egyszerre marokra fogta a szívét.

– Derék, jó fiú! – gondolta. – Talán boldog is lehettem volna mellette!

Könny szökött a szemébe. Nem törölte le. Hagyta, hogy végigperegjen arcán. Ez már nem volt színjátszás. Maga sem tudta, miért hatódott meg így.

Paulette részvétellel nézte. Aztán felállt, hozzálépett, és gyöngéd mozdulattal átölelte.

– Ne sírjon! – mondta halkán.

Claudette könnyörögve nézett fel rá:

– Mentsen meg! – suttogta. – Képzeld magát a helyembe. Képzeld el, mit jelent az, itthagyni az életet, ebben a korban. És itt hagyni egy fiút, aki szeret bennünket. És akit mi is szeretünk.

Aggódva kémlelte Paulette arcát, és megkönnyebbülve látta, hogy ez az arc teljesen megenyhült. A visszautasító, határozott vonás eltűnt róla, hogy helyet adjon a jóindulatnak.

– Már küzd magával! Meg fog menteni! – gondolta Claudette boldogan.

De ebben a pillanatban furcsa érzése támadt. Valami hiányérzete volt. Mintha egy megszokott tárgy, amit állandóan maga előtt látott, eltűnt volna. Vagy mintha egy megszokott hang...

– Szent Isten, az óra – villant át rajta a rémület.

Igen. Az óra pár másodperccel ezelőtt megállt. Az éles ketyegés megszűnt. Szinte süket, temetői csend támadt a szobában.

Claudette falfehéren állt fel, gépiesen az óra felé fordult, és felsikoltott:

Az óra valóban állt, és csonka mutatójával pontosan hat órát mutatott.

– Elkéstem – suttogta kétségbeesve.

– Elkéstem, pedig ez a leány megmentett volna. Most már vége...

Lassan az ajtó felé fordult, ahonnan lépteket hallott. És az ajtó csakhamar kinyílt. Pierre D'Agnan lépett a szobába.

– Viatoris doktor úr várja önt, Mademoiselle! – mondta halkán, de ellentmondást nem tűrő hangon, és megfogta a kezét.

Claudette felsóhajtott, és egy lépést tett az ajtó felé. Közben Paulette pillantását kereste. A lány azonban kerülte a tekintetét.

Lassan ment az ajtóhoz, és már gondolkozni is alig tudott. Amikor azonban felvillant benne, hogy most verekedni kell, ordítani, tépni, rúgni és harapni, kitepte kezét D'Agnan kezéből, és kiugrott az ajtón. A férfi egy lépést tett utána, és lefogta a két karját. Claudette egy pillanatra még birkózott, de csakhamar elhagyta az ereje.

Túláságosan nagy volt az eddigi küzdelem, és túl sokáig tartott. Nagyon kimerítette. Elfogyott az ereje. A legnagyobb aktivitásból a legteljesebb közönybe zuhant.

– Most már mindegy! – gondolta. – Nem bírom tovább a harcot! Essünk túl rajta!...

És lehajtott fejjel ment Pierre D'Agnan oldalán.

Valami elmosódott hangot hallott, amikor káprázva körülnézett a gépekkel teli szobában. Ott ült egy vizsgáló széken, és előtte állt doktor Viatoris. Duruzsoló hangon beszélt valamit régi

rögeszméjéről, a tudományról. Beszél a betegek millióiról, a kortársak bámulatáról és az utókor hálájáról.

Claudette halálosan unta a dolgot. Bódult félálomban volt már, szinte mozdulni sem tudott a kimerültségtől. Szerette volna, ha már minden befejeződik.

Aztán mintha tűszúrást érzett volna a karján. Zuhanni kezdett lefelé, valami feneketlen, süket és fekete mélységbe.

– Ez a vég! – gondolta még, és már nem érzett semmit.

Szinte megvakult a hatalmas ablakon beáradó napfénytől, amely bőségesen zuhogtatta sugarait a csillogó fémbútorokra.

Amikor szeme megszokta a fényt, első pillantása az íróasztalnál ülő orvosra esett. A komor, szemüveges férfiarc most cseppet sem volt fenyegető. Barátságosan mosolygott. És barátságosan mosolygott a faarcú Pierre D’Agnan és a barna bőrű Paulette is, akik ott álldogáltak az íróasztal mellett.

– Jó reggelt! – mondta kedvesen doktor Viatoris. – Hogy aludt?

Claudette végigsimított a homlokán. Az orvos elérte a tétova mozdulatot.

– Legyen nyugodt, kérem! Nem álmodik, és nem örült meg.

– Hát élek?

– Amennyiben mi is élünk, és nem vagyunk valamennyien együtt az örök vadászmezőkön, akkor él.

– De hát akkor mi volt ez? Mi történt itt? Mit csináltak velem?

Dr. Viatoris most elkomolyodott.

– Mi történt? Megmondom. Maga, kedvesem egy kis kóistolót kapott a halálból és a halálfélelemből. Ha minden öngyilkosnak végig kellene csinálni azt, amit maga végigcsinált, akkor az öngyilkosság rövidesen kimenne a divatból.

– Nem értem!

– Mindjárt megmagyarázom! Előbb mindenesetre igya meg azt a pohár tejet, ami ott áll maga mellett. Úgy ni! Elég régóta van étlen-szomjan. És most, ha akar, gyűjtsen rá.

Claudette mohón hajtotta fel a tejet. Olyan jólesett, mint még soha. Aztán rágyújtott. Csak amikor a langyos italtól megbizsergett a vére, és amikor belenézett a körülötte gomolygó kék füstbe, kezdte elhinni, hogy valóban él. Lassan Viatorisra emelte tekintetét, és az orvos beszélni kezdett.

– Ön azt hitte rólam, hogy az emberi életet nem sokra becsülöm, pedig elhiheti, hogy senki a világon nem értékeli annyira, mint én. És saját magán tapasztalhatta, Claudette Durieux, hogy a végsőkhig elmegyek, ha meg kell mentenem egy életet.

Kezébe vette hosszú arany ceruzáját, és szórakozottan firkált az előtte lévő papírra.

– Egy kicsit mindig zavarban vagyok, ha erről kell beszélnem – folytatta –, mert ünnepélyes pillanat ez a mostani.

Felemelte fejét, és merően a leány szemébe nézett.

– Más az – mondta –, amikor valaki a revolvert a halántékához illeszti, hogy elsüsse, és más az, amikor ideje van elkészülnie a halálra. Az előbbi túlságosan egyszerű. Úgy könnyű meghalni. De jegyezze meg, fiam, hogy az élet sokkal értékesebb annál, semhogy a halált ilyen olcsón lehessen megkapni. Ez az én öngyilkossági elméletem.

Claudette kezdte érteni ezt az embert, és valami melegség szaladt a szíve tájára...

– Ön azt akarja mondani... – kezdte.

– Én ezt akarom mondani: szeretek alkalmat adni az öngyilkosjelöltnek, hogy hosszan és

kitartóan nézzen farkasszemet a halállal. Alkalmat adok az életösztönnek arra, hogy működésbe lépjen. Az, akinek négy óra ideje van elkészülni rá, feltétlenül belátja, hogy cudar dolog meghalni!

Claudette visszagondolt az elmúlt éjszakára, és megborzongott.

– Látja, Claudette Durieux, maga az éjjel rettenetesen gyűlölt engem, és talán még most is gyűlöl egy kicsit, pedig én új életet adtam magának ahelyett, amit a Kaszinó parkjában könnyelműen eldobott volna magától.

– De kérem – mondta a lány –, én itt egyebet sem tettem, mint az életemért könyörögtem. Mondtam, hogy meggondoltam a dolgot, és nem akarok meghalni. Miért kellett akkor végigcsinálni ezt a játékot?

– Azt is megmondom. Maga csak megijedt a haláltól, de nem félt tőle. Magában akkor még nem az életösztön dolgozott, hanem a dac. Emberi sajátság, hogy az életünket könnyen eldobjuk magunktól, de hogy más vegye el, azt nem hagyjuk. Ez azonban még nem jelent feltétlen gyógyulást.

Claudette a saját gondolataira ismert, és lehajtotta a fejét.

– Furcsa valami ám az ember, kedvesem – folytatta az orvos. – Maga, aki két órával ezelőtt egy apróság miatt meg akart válni az élettől, két órával később oroszlánként küzdött ezért az életért. Először is meg akart ölni engem. Igen, ezt nem tagadhatja. Háromszor rám lőtt. Nem magán múlt, hogy most élek.

– Sajnálom...

– Nem haragszom érte. Természetesnek tartom. Ez volt az első próbálkozása. Amikor ez nem sikerült, más tervet eszelt ki. El akarta csábítani Pierre D’Agnan barátomat, hogy az ő segítségével kiszabaduljon. Ne piruljon el! Ez természetes!

Letette a ceruzát, felállt, és a lányhoz lépett.

– De a legzseniálisabb próbálkozása a harmadik volt. Ehhez csak gratulálhatok. Ilyesmi is csak nőnek juthat eszébe. Mégpedig okos nőnek. Behívatta asszisztensnőmet, és amikor hiába kérte segítségét, merész fordulattal ott hengerelte le, ahol minden nő megközelíthető.

– Ez a kísérlete sem sikerült, de bevallom, itt járt legközelebb a győzelemhez. Paulette már annyira meghatódott a szerelmi reminiscenciáktól, hogy maga azt tehette volna vele, amit akar, ha van még rá ideje. Természetesen nem szabadította volna meg a veszélytől, de csak azért, mert hiszen veszély egyáltalán nem volt, és ezt ő is tudta. Ellenben közel állt ahhoz, hogy elmondjon magának mindent, és így megnyugtassa. Szerencsére az óra, amelyet egy kis színpadi hatás kedvéért úgy állítottam be, hogy a kellő pillanatban megálljon, hatot mutatott, s figyelmeztette Paulette-t, hogy itt az idő... Látja, mennyire értékes volt magának az az előbb még feleslegesnek tartott élet?...

Claudette szemébe könny szökött. Felnézett az előtte álló, diadalmasan mosolygó férfira. A napfény ragyogva ömlött be a szobába és végigfolyt az orvos arcán. Claudette úgy érezte, hogy ez nem is egyszerű napfény, hanem glória.

– Maga... maga csodálatos ember!... – mondta.

Az orvos mosolygott.

– Ma éjjel sátánnak és hóhérnak nevezett. Nem tehet róla, igaza volt. Belátom, hogy ez a kúra egy kicsit kegyetlen, őszintén szólva, hálátlan dolog egy idegen ember életébe avatkozni. Ezt nem is teszem. De a halálába, az más. Ez emberi kötelességem.

– És ennyi kellemetlenséget és fáradtságot vállal érte?...

Az orvos hallgatott egy kicsit.

– Őszintén felelek erre is. Egyszer... régebben én is meg akartam halni. Szerencsére nem sikerült. És akkor elhatároztam, hogy minden évben a nyári szabadságom alatt megkísérlek

megmenteni egy pár életet. Higgye el, kérem, hogy sokat tehet az ember, ha nagyon akar. Megfigyeltem, hogy a legtöbb elhamarkodott öngyilkosságot Monte-Carlóban hajtják végre. Tehát idejöttem. Mindenkin lehet segíteni, csak azon nem, aki már meghalt. Ebben a misszióban segítségemre van Pierre D’Agnan, a titkárom és Paulette, a menyasszonyom. Egyszerű, ugye? Más ember bélyeget gyűjt, én emberéleteket. Remélem, hogy odafent ezt jónéven veszik, és a javamra írják...

Kezébe vette a lány vékony, fehér kezét. Csend volt. Claudette-en forróság ömlött végig. Végtelen hálát és kifejezhetetlen boldogságot érzett.

Aztán csendesen lehajolt, és megsókolta az orvos erős, kemény kezét.

– Nem tudom, Claudette, hogy kettőnk közül ki a boldogabb most – mondta az orvos. – És most ha akar, elmehet. Megváltottam a vasúti jegyét Párizsba. Igaz is... ott a telefon! Ha sürgönyözni akar annak a fiúnak, annak a Jean Duvalnak... ugye, így hívják, Paulette? – fordult a menyasszonyához.

Paulette zavartan bólintott, Claudette pedig a telefonhoz szaladt.

– Táviratozni akarok... – mondta a készülékbe. – Tessék jegyezni,
„Jean Duval, rue Victoire, 3. Szerdán délben érkezem. Várj a vonatnál. Rájöttem valamire, aminek örülni fogsz. Claudette.”

A szobában mozgás támadt. Paulette és Claudette egymás nyakába borult.

A faarcú Pierre D’Agnan kifelé indult. Az ajtóban megállt.

– Mademoiselle Durieux – kezdte –, tartozom az igazságnak azzal, hogy megmondjam: a szeme a legszebb kék, amit valaha láttam, a lába olyan formás, hogy a legkérgesebb férfiszívet is fokozott dobogásra készíteti, s keze érintése olyan puha és bársonyos, hogy határozottan irigylem azt a szerencsés Duvalt. Ezt meg kellett mondanom, részben, hogy kibéküljön velem, részben pedig, hogy ne tartson egészen hülyének!

Bólintott, és kiment a szobából. Claudette elégedetten és jókedvűen nevetett. Aztán felvette a kabátját, és elbúcsúzott. Paulette kikísérte. Még hallotta, hogy a fehérköpenyes Viatoris a váróteremhez vezető ajtóhoz megy, és az imént távozott D’Agnan után szól.

– Kérem a következőt!...

DEVAN KÁPLÁRT NEM LEHET MEGÖLNI...

I.

Néhány zavartalan felvilágosítás egy zavaros helyzetről. Egy katona feltűnést vált ki excentrikus öltözködése miatt. Később egy őrmester is. A tanulság kézenfekvő. Két ifjút megérint a tragédia szele, és az egyik valamilyen okból elhatározza, hogy áldozatot hoz. De ez még nem minden. Az érdekes az, hogy... (Majd bolond leszek mindent elárulni a címben! Olvassák el az első fejezetet!...)

A két katona körül némi csoportosulás támadt. Voltak, akik ezt azzal magyarázták, hogy az egyik katona kissé furcsán öltözködött. Azt is mondhatnám, hogy excentrikusan. És ha mondhatnám, hát miért ne mondjam?...

Mert azért, valljuk meg őszintén, úgy, ahogy van, elvégre nem kifejezetten mindennapos és megszokott látvány, amikor egy két méter magas, meglehetősen sovány, tehát eléggé feltűnő jelenség, aki ráadásul még katona is, egy piros női selyemsálban sétál az utcán.

És ha még legalább a nyakában vagy a fején hordaná.

De ellenkezőleg!

Igen. A hosszú ember derékig szabályszerű katona. Derékon alul azonban ez a derekas viselkedés váratlanul megszűnik. Derékon alul kezdődik a sál. A pirosbabos selyem, sőt női. És elől két hatalmas biztosítótű tartja össze. Úgy fest az egész, mint valami szoknya.

Egy katonán!

Szorosabban véve Clark Cutteren, a 12-es közlegényen a belabbesi harmadik gyalogezredből.

Egy légionárius.

Szoknyában!

Igazán senki sem csodálhatja, ha Gorien őrmester közel van hozzá, hogy féloldali gutaütést kapjon a rászakadó váratlan eseménytől.

Mert hogy a váratlan esemény rövidesen rászakad, az biztos. A két katonát már csak néhány lépés választja el a kaszárnyától. Sidi bel Abbes büszke, kócsipkés erődítményétől. És a találkozás elkerülhetetlen, mert Gorien őrmester ott áll a kapuban, hogy szokott gondosságával szemügyre vegye az érkezőket. És máris meglátta a két embert. Egész biztos, hogy meglátta, mert másképp érthetetlen volna, hogy miért morzsolódik össze a markában szorongatott borostyánszipka, melyet néhány hónappal ezelőtt vásárolt a meknesi vásáron.

Minden öltözködési furcsaságtól eltekintve is döbbenetes jelenség ez a két ember. Az egyik az említett feltűnő magasságával hívja fel magára a figyelmet, a másik pedig azzal, hogy nagyon is alacsony, viszont széles vállú, kövér és csámpás. Neve Florián Brillant, a belabbesi harmadik gyalogezred 73-as közlegénye.

Mindenkinek elég, ha egy pillantást vet rá. Rögtön láthatja, hogy zsákhordó vagy díjbirkózó, vagy ilyesmi. Már ami a civil foglalkozását illeti. – És tévednek.

Mert zsebtolvaj.

Beceneve Gombolyag. Erre a névre talán még emlékeznek egyesek, mert e sorok írója feljegyezte egy-két kalandját. Aki azonban nem emlékszik, azzal közölnöm kell, hogy Gombolyag igen karakán gyerek. Minden kövérsége ellenére fürge és szemtelen. Nagyon erős. Egyszer már volt a légióban, de bizonyos különleges érdemekre való tekintettel soron kívül leszerelték. Egyébként képzelt beteg. Bebeszéli magának, hogy vándorveséje van, és erre való

hivatkozással rendszerint ki akar bújni a munka alól. Az őrmesterek viszont a legválogatottabb gorombaságokkal utasítják vissza ilyen irányú próbálkozásait. Ilyen esetekben különböző megjegyzéseket is tesznek az illető „csámpás, kövér, elvetemült disznó” családjára vonatkozóan, nem tévesztve szem elől a nevezett família női tagjainak állítólagos, hányatott életét. Gombolyag azonban nem sértődős természetű, és továbbra is megpróbálkozik az amerikázással.

Clark Cutterrel szoros barátságot kötött. A filmszínész külsejű, magas fiú, akiről ordít, hogy valamikor úrféle volt, igen rövid idő alatt megszerette a kis kövér zsebmetszőt. Egy alkalommal meg is védte, amikor Fezben már-már győzedelmeskedett felette a bazári árusok jogosan felháborodott serege. Clark akkor idejekorán közbelépett, és akkora pofont adott a vásári biztosok parancsnokának, hogy az illetőnek azóta műfogsora és időnként neuraszténiás görcsei vannak.

Azóta elválaszthatatlanok. Ez a Zorro és Huru külsejű kettős mindig és mindenhol együtt jelenik meg, és több légionista altiszt komolyan foglalkozik azzal a gondolattal, hogy, idegszanatóriumba vonul, mert a két jóbarát minden díszszemle alkalmával elrontja a sort teljességgel aránytalan megjelenésével.

Mint rendszeren, most is együtt jönnek hazafelé kimenőjükéről. Összesen egy hete vannak Sidi bel Abbasben, ahová Oránból érkeztek. De ez az egy hét is elegendő volt rá, hogy, kivívják Gorien őrmester legteljesebb ellenszenvét. Az őrmester az első pillanattól kezdve kitüntette őket legmagasabb utálatával. Amikor először meglátta a két embert, bólogatott és köpött. És azt mondta:

– Na még csak ez a gorilla meg ez a zsiráf hiányzott, hogy teljes legyen itt az állatkert! Van, aki az ilyen fogadtatást nem tartja a legszívélyesebbnek.

Clark és Gombolyag azonban nem voltak érzékeny lelkűek. A magas ifjú ezért csak ennyit mondott, miután figyelmesen végignézte az őrmestert.

– Nem lehet egy állatkertben csupa vérengző fenevad, *mon chef!*

Az őrmester elérte a célzást. Nem káromkodott. Egyszerre derűs lett az arca.

– Á!... Maga tehát viccel velem?! Maga tehát tréfás ember?!... Na, ez pompás! Alig vártam, hogy ilyenek kerüljenek a századomba! Nos, ha maga humorista, akkor legyen szíves súrolja fel az irodát!... Ez a kis hízott vadsertés majd segít magának.

– Szívesen tenném, *mon chef!* – felelte udvarias mosollyal Gombolyag, és a dereka felé tapogatózkodott. – De sajnós, nekem vándorvesém van!...

– Mije van?

– Mondom, vándorvesém!

– Aha!... Tehát vándorveséje van! Remek!... De nem mondaná meg, hogy miért közli ezt velem? Hát érdeklődtem én a maga egészségi állapota iránt? Tudtommal arról van szó, hogy súrolja fel az irodát! Mi köze ennek a maga belső szerveihez?...

– De főnök... ha az embernek vándorveséje van...

– Hagyja már azt a vándorvesét! Mi a fenének beszél folyton másról? Menjen szépen súrolni, mert ha felingerel, maga disznó, hát kitepem a nyelvét, és a kezébe adom! *Rompez!*...

– Kérem! – kissé sértődött arcot vágott. – Azért nem kell mindjárt életveszélyesen fenyegetődni! Az ember ugyebár...

– *Rompez*, mert a gyomrába tiprok, maga piszok!...

Így kezdődött.

És a helyzet azóta sem változott. Gorien őrmester olyan, mint az elefánt. Sohasem felejt. És éppen ezért nem valószínű, hogy könnyedén tér majd napirendre a zsiráfyszerű légionista

furcsa öltözködési módja felett.

A két ember lassan a kapu elé ért, nyomában Sidi bel Abbes ráérős polgáraival, akik a szokatlan látványtól sehogysem tudtak elszakadni, és egy lompos, hosszúszerű juhászcutyával, ami viszont lelkesen csóválta a farkát, és időnként vidáman vakkantott.

A két ember belépett a kapun. Utóbb a kutya is. A polgárság kívül maradt, de egyelőre nem mozdult. Várta a fejleményeket.

Azok pedig nem vártak magukra.

Gorien őrmester csípőre tette a kezét. Markában megremegett a lovaglópálca. Szokása szerint néhányszor meghajlította a térdét, mintha a zsibbadtságot, akarná kiűzni belőle.

– Légionárius! – Mondta Clarknak.

– Maga csak ne sétáljon olyan nyugodtan befelé, mert maga épp oly jól tudja, mint én, hogy most meg fogom szólítani, és felelősségre vonom újabb borzalmas tettei miatt!...

– Jaj! – mondta rémülten Clark. – Lehet, hogy megöltem valakit? Anélkül, hogy észrevettem volna?...

– Hogy érti ezt?

– Mert borzalmas tettekről beszél, *mon chef*... Hát, ha megöltem volna, véletlenül...

– Igenis! – vágott szavába az őrmester. – Maga gyilkolt! És mindennap ezt teszi!...

– Mindennap? – szörnyülködött Clark. – Hiszen akkor valóságos tömeggyilkos vagyok!...

Lehet, hogy ez valami elmezavar nálam?

– Tartsa a száját, maga disznó! Igenis mindennap gyilkol! A légió becsületét gyilkolja! Rosszabb a lyoni rémnél. Mert az csak tizenkét embert ölt meg, aztán, mintha elválták volna! De maga egy eszményt gyilkol meg naponta.

Végignézett Clarkon. A szoknyaszerűen derekára kötött pirosbabos selyemkendő alól rongycafatok lógtak ki egy ripityára szaggyalott nadrág kínzó és fájdalmas emléke gyanánt. Az őrmester megsodorta a bajuszát, és felhorkant.

– Beszéljen, mi történt itt, maga... maga... szemérmetlen, züllött sivatagi sakál!...

– Igenis!... Hát az úgy volt, hogy Gombolyag, meg én... hogy is mondjam csak... szeretjük a nőket!... De ez volna a kisebbik hiba!... A nagyobbik az, hogy a nők is szeretnek minket!...

– Hallja! Ha nem hagyja abba ezt a pimasz dicsekvést... Mi közöm nekem ehhez?...

– Semmi a világon! Még csak az kéne!... De sajnos, hozzátartozik a történethez, tehát muszáj elmondanom... Ez tudniillik az előzmény. A következmény az, hogy barátomnak és nekem van egy-egy kellemes hölgyismerősünk... És, ahogy hazafelé jöttünk, egy arab árus ilyen, selyemsálakat kínált eladásra. A sálakat meglátni, s hölgy ismerőseinkre gondolni egy pillanat műve volt. Az arab olcsón adta a sálakat, tehát megvettük. Ez a dolog első része!...

– Röviden!

– Máris! A dolog második része Kis Petrovom, a kutya!

– Miféle kutya?

– A mellékelt! – az oldalt álló, farkcsóváló ebre mutatott, ami láthatóan oda sem figyelt, hanem legyeket fogdosott, vagy legalábbis próbálkozott vele, a lehető legkisebb sikerrel.

– Nem értem!

– Pedig egyszerű! Amikor az arab elment, én erősen szemügyre vettem a selyemkendőt. Erre az említett eb, amivel most ismerkedtünk meg, minden külön értesítés helyett nekem ugrott, és pillanatok alatt összetépte a nadrágomat. De teljesen. Annyira, hogy ha el akartuk kerülni a közbotrányt, kénytelen voltam hiányos ruházatomat ezen a módon kiegészíteni. Még mindig kellemesebb, ha sálát csavarok a derekamra, mintha öltözködésemmel a közérkölc ellen vétek!... Mondom, Kis Petrovom az oka mindennek...

Az őrmester ismét megrángatta a bajuszát.

– Ez nem kifogás, maga piszok! – mondta. – Erre a marhaságra a kendővel, nincs mentség. Hazaküldhette volna ezt a kövér disznót egy másik nadrágért, amíg maga meghúzódik valahol! De továbbmegyek...

– Viszontlátásra!

– Mi?... Mi az, hogy viszontlátásra?

– Csak, mert az őrmester úr azt mondta, hogy továbbmegyek...

– Fogja be a száját! A mondanivalómban megyek tovább!... Hát mondom: de továbbmegyek! – Szünetet tartott, és harciasan várta, hogy felel-e erre ismét ez a hóbortos csirkefogó. Clark azonban hallgatott, s az őrmester kissé kedvtelenül folytatta. – Véleményem szerint az, aki nem tudja egy kutya támadását kivédeni, az nem katona, hanem májbajos arab koldusasszony! Akit egy ilyen nyavalyás négy lábú meg tud fosztani a nadrágjától, az minden becsület nélkül való hitvány fráter, aki nem érdemli meg, hogy a világhírű kék övét hordja! Három napig mindketten dupla szolgálatot látnak el! Lelépni!...

– De kérem!... – vágott közbe Gombolyag siránkozva. – Őrmester úr elfelejti, hogy nekem vándorvesém van!...

Gorien némi meglepődést mutatott.

– Igaz! Erről csakugyan megfeledkeztem!

– Na ugye?... Így tehát a dupla szolgálat...

– Az azért marad! Mit sem változik! Csak éppen mondom, hogy megfeledkeztem a vándorveséjéről!... Jó, hogy eszembe juttatta! Lelépni!... Még hogy a nadrágját... Csak úgy!... Egy hitvány kutya!... Nyamvadt fráterek!... Hé! Maga meg vegye már le azt a sálát, mert a gyomrán megyek keresztül!...

És mivel Clark nem mozgott elég gyorsan, hirtelen odanyúlt, és lerántotta a kendőt a hosszú ember derekáról.

A pirosbajos ruhadarab most ott lobogott a kezében. És ekkor furcsa dolog történt. Furcsa, de sorsszerű. Kis Petrovom, a kutya hirtelen felkapta a fejét. Egy pillanatig elborult szemmel nézte a sálát lobogtató őrmestert, aztán elvakkantotta magát, és nekiugrott. És Gorien őrmesteren három másodperccel később nem volt nadrág. Csak négy felismerhetetlen rongycafat...

Egy pillanatig elvörösödve állt. Aztán izgatottan és remegő kézzel dereka köré csavarta a sálát.

A kapu előtt álló polgárság soraiban félreérthetetlen kuncogás volt észlelhető. Gorien apó erre csúnyán elkáromkodta magát, és Kis Petrovom egy pompásan irányított rúgás következtében az udvar közepéig repült.

Mi ebből a tanulság?

Egyszerű:

„Így jár az ember, ha kutya!”

– Ezt a... ezt az átkozott históriát nem kell kikürtölni a felettesek előtt! – morogta kissé bizonytalan hangon Gorien őrmester egy félórával később a kantinban.

Ekkor már vadonatúj nadrág volt rajta. Ez természetes. A meglepő csak az volt, hogy ott ült Clark és Gombolyag asztalánál.

Erre még nemigen volt példa.

Gorien őrmester két közlegény asztalánál! Hihetetlen! És pont azokénál, akiket eddig teljes ellenszenvével tüntetett ki. Vége a világnak.

Pedig a dolog eléggé egyszerű. Gorien apó semmitől sem félt jobban, mint attól, hogy valaha is nevetséges színben tűnik fel a felettesei előtt. Ezek a felettesek Gorien apót Afrika

Tigrisének nevezték, és ebben még az a tény sem tudta őket megakadályozni, hogy Afrikában egyáltalában nincsenek tigrisek. Vége volna minden tekintélyének, ha most megtudnák. Akkor, annál a jelenetnél csak néhány megbízható embere volt jelen és a két ellenszenves csibész. Meg a kutya. A megbízható emberei hallgatnak. A Kis Petrovom is. Csak éppen ez a magas, meg ez a kövér gazember az, akiknek a szájától félni lehet. Hát inkább felenged az eddigi merevségéből. Legyenek boldogok a nyavalyások. Hiszen alajában véve egészen elfogadható fickók. És legények a talpukon. Milyen pompásan bírták tegnap a gyakorlótéren a díszlépést. Az úgynevezett *grande parade*-ot. Ebből a kis kövérből ki sem nézné. És arról az úri gazfickóról sem tételezte fel, hogy annak a szentelenkedő szenegáli lövésznak akkora pofont tudjon adni, hogy a szenegáli még órák múlva is csak féloldalt tartva tudta hordani a fejét, és időnként csuklott... Hát ha jól utánanézt a dolgoknak, ezek a fickók sem utolsók a megyében... Leszereli a nyelvüket, mielőtt még bajt csinálnának.

Most tehát együtt ültek hármában. Az őrmester odáig ment a nagylelkűségben, hogy az első kör rumot ő hozatta. Nagylelkűen intett.

– Na, igyanak, maguk disznók!... És amint mondtam... a izék... a feljebbvalók előtt nem kell sokat pofázni erről a hm... hülye esetről!... Meg vagyok érte?...

Clark és Gombolyag szeme összevillant. Tudták, hogy nyert ügyük van. Ezennel vége minden szekatúrának. Soha jobban nem láncolhatták volna magukhoz Gorien őrmestert.

Kis Petrovom jött be most az ajtón. Egyenesen az asztalukhoz ment, felsandított Clarkra, és játékosan megbillentette a farkát vagy kétszer. Egyet vakkantott is, és ügyesen elkerülte az őrmester újabb rúgását.

– Legyen nyugodt, *sergeant!* – mondta Clark. – Senkinek sem szólunk a dologról. Nem szeretnénk, ha valaki akadna, aki az őrmesterünket májbajos arab koldusasszonynak nézné...

– Izé... maga még emlékszik erre a tréfás megjegyzésemre?...

– Hogyne! – nyugtatta meg Gombolyag. – Mi mindig, mindenre emlékszünk!... Ritka tulajdonság egy légionistától? Nem?...

– Roppant ritka... De talán innánk még egy pohár rumot?...

– Akár kettőt is, *sergeant!*

Aztán tovább ittak.

Egészen addig, amíg egyszerre belépett az ajtón Cardonne káplár. Kissé furcsán festett ahogy révedező szemmel körülnézett, és amikor meglátta az őrmestert, két furcsa rogyant lépéssel elindult feléje.

Az arca nagyon sápadt volt. Nem is fehér, hanem sárga.

A katonák értetlenül nézték. Gorien őrmester félig felemelkedett a székről, és két asztaltársa csodálkozva látta, hogy a szemében rémület ül.

A második rogyant lépés után azonban Cardonne káplár megállt. Kissé különös, lengő mozdulatokat tett, mint amikor a szél lengeti a még fiatal, nádvékony akácját. A szája szélén megjelent egy vércsepp, mintha pirosbélű narancsba harapott volna. A vércsepp azonban hirtelen megnőtt. Lecsurgott az állán, és a padlóra hullott. Olyan csend volt, hogy ezt is meghallhatták.

Aztán egyszerre arca bukott.

Az egész kantin felszisszent, mintha egy láthatatlan ostor csapott volna az előremeredő arcokba.

Mert Cardonne káplár hátából egy hosszú kés markolata állt ki...

Amikor az őrmester és Clark hozzáugrott és megfordította, a káplár már nem élt.

Ott sétáltak az udvaron, a csillagfényes ég alatt. Gorien őrmester idegesen cigarettázott, és

már nyoma sem volt benne a két fiú iránt érzett-eddigi idegenkedésnek. Közvetlen hangon beszélt velük, és nagyon folyékonyan. Úgy, mintha örülne, hogy végre kibeszélheti magát. Hogy elmondhatja valakinek, ami a lelkét nyomja.

– Maga hosszú... maga ritka értelmes fickónak látszik. Azt hiszem, az egyetlen értelmes ember ebben az átkozott században. Muszáj, hogy elmondjam magának, mi van itt tulajdonképpen, mert belebolondulok. Mert ezeken a szörnyűségeken senki sem tud segíteni... Mindig azt várom, hogy jön valaki... valami új ember, akinek támad valami ötlete... aki tovább lát az orránál. Pedig hiába. Még a tiszt urak is tehetetlenül állnak ezzel a pokollal szemben...

Eldobta a cigarettát, és azonnal másikra gyújtott. És folytatta.

– Ez már az ötödik... érti?... Cardonne káplár volt az ötödik! Öt hét alatt. Mind az ötöt meggyilkolták. Ugyanígy. És nyoma sincs a gyilkosnak. Holtbiztos, hogy nem közölünk való. Már Párizsból is átjött egy bizottság, hogy nyomozzon. És hiába minden. A gyarmatügyi államtitkár állása megrendült. A honvédelmi miniszter öt hét óta idegcsillapítót szed... Én attól tartok, hogy napokon belül pánik tör ki a városban!... Az erődben mindenesetre

– Dehát beszéljen, őrmester!... Ne a körülményeket emlegesse, hanem mondja el, mi van itt? – kérte Clark.

– Hiszen, ha én azt tudnám!... illetve... itt egészen egyszerűen az van, hogy minden héten más altiszt tart kaszárnya-ügyeletet. Így volt ez mindig. Öt hete azonban kaszárnyaügyeletet tartani valóságos halálos ítélet. Mert öt hete mindegyik meghal...

– Meggyilkolják?

– Úgy van! És mindegyiket így. A hátában van a kés. A gyilkos nem igyekszik eltüntetni ezt a fontos bűnjelet!.

– És ezen az alapon nem tudnak kikutatni semmit?

– Nem!

– Dehát, miféle török azok?

– Vásári áruk. Tucatjával veheti őket húsz frankért a bazárban.

– Arab munka?

– Igen. Ez azonban semmit sem jelent.

– Persze! Semmit!

Tovább járkáltak. Gombolyag panaszkodni kezdett, hogy az ijedtség a veséjére ment. Most azonban még annyira sem hallgattak a siránkozására, hogy összeszidják.

Clark erősen törte a fejét. Aztán hirtelen megszólalt.

– Mit mondott, *sergeant*? Minden altisztnek egy hétig kell tartania ezt a szolgálatot?

– Igen.

– Úgy!... És a gyilkosságok hány nappal a szolgálat megkezdése után történnek?

– Már hogy a szolgálat hányadik napján...? – Gorien Clark felé fordult, és elismerően végignézte. – Gratulálok!... Csak a harmadik gyilkosság után jutott eszükbe a nyomozóknak feltenni ezt a kérdést. Maga pedig mindjárt rájött, hogy ez rendkívül fontos... Egyszerű közlegényből ki sem nézné az ember... Hanem sajnos hiába hibázott rá. A kérdés érdekes, de a felelet annál kevésbé!

– Nincs jelentősége?

– Nincs! Tudom, hogy mit akar tudni. Érdekes a dolog akkor volna, ha mindegyiket egy bizonyos napon ölték volna meg.

– Úgy van! És nem?

– Nem! Az elsőt, Ribot káplárt a második napon ölték meg. A másodikat, Virmin örvezetőt, a harmadik napon. Az öreg Procolle-t az ötödiken. Liber káplárt a negyediken, és most ezt a szerencsétlen Cardonne-t a hatodikon.

– Tehát mindegyikét más napon!...
– Úgy van!... Innen nem indulhat el!
– Innen nem! Pedig érdekes lett volna!...
– Azt hiszem, leghelyesebb volna nem gondolkozni az egészen! – ezt nagyon elkeseredve mondta Gorien. – Mert belebolondul az ember!...

– Már, aki!... Én nem fogok belebolondulni!... Pedig most ünnepélyesen elhatározom, hogy utánajárok ennek az ügynek!

– Van erre valami különös oka?
– Több is. Legalább három.
– Megmondhatja?
– Hogyne!... Nagyon szívesen. Először azért, mert nem közömbös nekem, hogy rakásra gyilkolják a bajtársaimat. Másodsor azért, mert az a bizonyos Ribot káplár, akit elsőnek meggyilkoltak... hm... hát rokonom volt...

– Rokona? Hogyan? Miféle rokona?
– A fivérem...

Nagy csend lett. Az őrmester a bajuszát húzgálta, és Clarkot nézte vizsgálódó szemmel. Láthatóan ideges volt. Kissé remegett a hangja, amikor kérdezte.

– Dehát... tulajdonképpen... kicsoda akkor maga?
Clark egy ideig nem felelt. Az állát simogatta, és látszott rajta, hogy küzd magával. Gombolyag a szeme szögletéből figyelte izgatottan.

Három cigaretta tüzes pontja izzott fel egyszerre a sötétben.
– Hát igen... – mondta végre Clark. – Ez a harmadik ok, amit említettem... Én Peabody vagyok... Clark Peabody...

– Nem Cutter?... – kiáltotta Gombolyag.
– Nem! Bocsáss meg, hogy nem voltam őszinte hozzád.
– Peabody?... – morogta az őrmester csodálkozva. – Clark Peabody?... Az az angol vezérkari főhadnagy, akit lefokoztak!...
– Az!... És Ribot káplár a fivérem volt. Arthur Peabody kapitány. Akit szintén lefokoztak!...

Megint csend volt. A cigaretták felparázslottak, aztán nagy ívben lehulltak a földre, s lassan kihamvadtak.

– Úgy látom, őrmester, hogy maga tud a dolgunkról...
– Csak, amit az újságban olvastam... és az ember hall egy és más dolgot...
– Igen. Belekeveredtünk egy szerencsétlen ügybe. Az én hazám és az öné közös felügyeletet tartott egy önálló kis afrikai országocska fölött. Mindkét nemzetnek elsőrangú érdeke volt, hogy az országot semmiféle más nagyhatalom ne pacifikálhassa...

– Tudom. Az olaj miatt.
– Úgy van! És volt egy pont... egy adat... a mi birtokunkban, amelynek alapján az egyik ellenséges nagyhatalom jogosan birtokába vehette a kis afrikai országot. Ezt az adatot kellett titokban tartani... És kitudódott. Rajtunk keresztül. Belekeveredtünk egy agyafűrt társaságba. Nekem volt egy kisebbfajta autóbalesetem. Egy vidéki kastély közelében. Ez a kastély egy orvosnőé volt. Oliva Corsen. Így hívták a nőt. Ő részesített elsősegélyben. És amíg kezelt, ellopta az okmányt, amit át kellett hoznom Franciaországba, a bátyámmal együtt. Az okmány erre a kis országra vonatkozott, és szerepelt benne az a bizonyos egyetlen sebezhető pont... A bátyámmal együtt voltam. Csak amikor újra elindultunk, és mentünk már vagy húsz kilométert... akkor vettem észre, hogy az okmány eltűnt. Rohantunk vissza. A villa természetesen már üres volt. Valami csősz felvilágosított, hogy két év óta üres. Azt hittem megőrülök. Hiszen még egy órával

ezelőtt ott ültem az egyik nyugágyon. Hiszen a sofőröm, aki a legjobban megsérült, ott is maradt, hogy kiheverje a balesetet. Most senki. A sofőröm sem... természetesen. Hiszen most már világos, hogy megrendezték az egészet. A sofőr az ő emberük volt. Lemaradt tőlünk, mert tudták, hogy rövidesen felfedezzük az okmány hiányát. És akkor megöljük!... Tudták, hogy a villa elhagyatott, és egyszerűen beköltöztek egy napra. Gyerekjáték volt. De mi beugrottunk, és így örökre elvesztettük az okmányt. És az ön hazája meg az enyém elvesztett miatta egy országot...

Elhallgatott. Nagyot lélegzett. Az elbeszélés felizgatta. Új cigarettára gyújtott, és rezignáltan tette hozzá:

– Természetesen haditörvényszék elé állítottak bennünket. És lefokoztak mindkettőnket. A bátyám előbb öngyilkos akart lenni. Megakadályoztam. Aztán mindketten beálltunk a légióba. Előbb ő, három hónappal később én. Ennek most már egy éve. Arthur pompás fickó volt. Egy év alatt káplár lett. Mert az életnek semmi értéke nem volt a számára. Kereste a halált. Így aztán gyorsan kitüntette magát a harcokban...

– Tudta, hogy... maga tudta, hogy itt... meggyilkolták?

– Tudtam, hogy meghalt. Azért helyeztettem át magam ide! Ki akartam kutatni a halála körülményeit. Az életemet eddig is a bosszú vágya töltötte ki. Azért a... másik... dologért akartam bosszút állni Oliva Corsenen. Most már még egy feladatot kaptam a sorstól. Még egy bosszút. És közben ezt a sorozatos, szörnyű gyilkosságot is kinyomozhatom legalább...

Elfáradtak a sok járkálásban. Légionista szokás szerint fölültek a kaszárnya kőfalára. Gorien őrmester sokáig töprengett, hogy kövesse-e példájukat. Visszagondolt jó regruta korára, amikor neki is ebben telt az öröme. Ma már öreg legény, és a rangjával sem tartja összeegyeztethetőnek az ilyen suhancos tempókat. Végül azonban mégis elhatározta magát.

Utóvégre a helyzet olyan, hogy az ember eltérhet a sablonos viselkedéstől. Nem is szólva arról, hogy ez a magas ember, aki itt ül, és lógazza a lábát a falon, alapjában véve főhadnagy... ha le is fokozták. Hát akkor ő is...

Felkapaszkodott. Leült közéjük. Arra gondolt, hogy néhány órával ezelőtt még halálosan utálta ezt a két fickót. És most úgy érzi, hogy régen állt közelebb hozzá két ember, mint ezek a csi... izé... hm... elvégre ez itt tiszt: Erről mindig megfelelkeznek...

A hold lilaezüst fénye bevilágította a kőfal mellett elhúzódó makadámutat. Szinte hallható volt a csend.

– Egyelőre két ember van, akiket ebben a sok ismeretlenes egyenletben kutatnom kell. Oliva Corsen és a sofőr. Most aztán ez az új feladat még zavarosabbá teszi a helyzetet – fejtegette Clark. – A sofőrt én Rudoni néven ismerem. Tagbaszakadt, nagydarab ember, vöröshajú, és kopaszodik. Jobb öklén hatalmas sebhely behegedt, fehér nyoma. Pofaszakálla van, de bajusza nincs. Oliva Corsen szép, magas asszony. Hajszíne fekete. Szinte kékesbe játszó, annyira fekete...

Szünetet tartott, és elgondolkozva dobolt két sarkával a falon. Sokáig nem szóltak, élvezték a magasban a jó levegőt.

– Őrmester... – mondta végül Clark Peabody – én most őszinte voltam magához, mert maga is őszinte volt hozzánk... de egy dologra figyelmeztetem... Erről, amit hallott tőlem, senkinek nem szabad egyetlen szót sem szólnia. Nagyon sokat ártana az ügyeknek és ennek a másik ügynek is, amelynek a megoldását most magamra vállaltam, ha indiszkrét lenne...

– Jól van, jól van! – mondta Gorien. – Legyen nyugodt! Nem fog eljárni a szám! Nekem is fontos, hogy ezt a tömeggyilkost kikutassák. Ez a Cardonne káplár... – egyszerre kissé fátyolos lett a hangja –, ez a szerencsétlen Cardonne káplár a... legjobb barátom... volt... és én most minden erőmmel... mi az... mi az, légionárius?! Megbolondult... no nézd az átkozott kövér disznóját!...

Ez a felkiáltás Gombolyagnak szólt, aki valóban úgy viselkedett, mintha elment volna az esze. Mint valami nagyra méretezett futballabda, valósággal átpattant a fal másik oldalára, levetette magát az utcára, és kövér testétől teljesen váratlan és hihetetlen gyorsasággal futni kezdett az úton lefelé. Két perccel később már eltűnt a szemük elől.

– Én... nekem most... el kell fogatni ezt a fickót! – mondta zavarodottan az őrmester, és mozdulatot tett, hogy leugorjon a falról. De Clark visszatartotta.

– Ne siessen, *sergeant!*... Én ismerem Gombolyagot. Semmit sem tesz feleslegesen! Ha elrohan, biztosan megvolt rá minden oka. Legyen nyugodt. Nem szökik meg. És ha huszonnégy órán belül visszatért, akkor legfeljebb felelősségre fogja vonni, engedély nélküli eltávozásért...

Ha tudta volna, hogy mit csinál e pillanatban elválaszthatatlan társa, akkor nem lett volna ilyen nyugodt. Sőt, ő maga is engedély nélkül eltávozott volna az erődből.

Mert Gombolyag, a kis kövér zsebtolvaj egy fehér vászonruhás férfival birkózott az utca végén életre-halálra. A fehér vászonruhás férfinak, akit csak leírás után ismert, vörös haja volt, borotvált arca, császárszakálla, és jobb kezefején fehérén izzó, hatalmas sebforradás látszott a szinte napvilágos hold éles fényében...

II.

Egy kapitányhoz vendégek jönnek, és ez beláthatatlan következményekkel jár, Clark Peabody (azelőtt Clark Cutter) téved, de nem sokáig restelkedik miatta. Rájön egy buta szokásra és arra, hogy neki viszont van esze. Devan káplár belép az irodába, és ez annál csodálatosabb, mert nem is él. Viszont éppen ezért megvan az az előnye, hogy nem lehet megölni...

– Peabody – mondta az őrmester. – Magának szép írása van! Menjen be Montolon kapitány úrhoz és...

– Seperjem ki a szobát! – mondta kis mosollyal Clark. – Ezt a katonaviccet már ismerem!... Hol a seprő?

– Hagyja a seprőt, maga disz... izé... díszpéldány! A fene egye meg, mindig elfelejtem, hogy tiszt volt...

– Ezt a jövőre nézve is nagyon ajánlom! Felejtse el, *sergeant!* Én csak priváthasználatra vagyok Peabody. A köznek Cutter közlegény vagyok, és az az érzésem, hogy ha nem lesz hozzám éppen olyan goromba, mint azelőtt, veszélyezteti a vállalkozásom sikerét...

– Hát... én... goromba vagyok? – kérdezte megbántva Gorien.

– Vagy inkább durva! De annak olyan, mint a pokróc! Hanem ez így van rendjén. Legyen csak durva! Ordítson, amennyit tud. Csak ne rúgjon, ha mód van erre az engedményre!

– Jól van, jól van, nem rúgok! Maga úgy tüntet fel engem, mint valami vadállatot!...

– És nem az? – kérdezte meglepődve Clark.

– Dehogynem!... De nem kell úgy feltüntetni!...

– Rendben van! Nem tüntetem! Hol az a seprő!

– Mondtam már, hogy hagyja azt a seprőt! Csakugyan írni kell! Montolon kapitány úr egy listát fog lediktálni magának.

– Miféle listát?

– Az állományban lévő altisztek névsorát. Kell az óráni katonai elosztónak!...

Idehallgasson! Figyelmeztesse majd, hogy a kaszárnyainspekciós altisztet is írja ki a kapitány úr!... A... legutóbbi eset óta nem volt ügyelet... Ha jön valami feljebbvaló, mit szól majd hozzá, hogy üres a tábla?...

– Igen... Majd szó...

Úgy villant át valami az agyán, hogy torkán akadt a szó. Hirtelen visszafordult, és elkapta az őrmester karját.

– *Sergeant!*... – mondta fojtottan és egészen különös hangon, míg a szeme valósággal szikrázott. – Az a bizonyos kaszárnyaügyeletes altiszt... illetve a neve... mindig szerepel a táblán?...

– Igen! – mondta meglepődve az őrmester. – Ezt az újítást két hónapja hozták be! Csodálom, hogy még nem vette észre!

– Hol áll az a tábla?

– Hol állna? Kint a kapu előtt az ór faköpenyegében!

– Belül?!

– Belül! Mit akar? Ne szorítsa úgy a karomat, maga állat... illetve... bocsánat...

– Semmi, semmi! Igaza van! Csakugyan állat vagyok! De nem azért, mert kissé

összetörtem a karját... Az még csak hagyján!...

- Hagyján? Csekélység? Ezzel a kézzel két hétig egyetlen újoncot sem pofozhatok fel!
- Majd csak kibírják az újoncok!
- De én nem bírom ki!
- Legfeljebb majd bal kézzel pofoz!
- Az azért nem az igazi!... Hanem mondja csak... hát miért állat maga akkor, ha nem a

karom miatt?

– Mert ezt a fontos kérdést nem tisztáztam már tegnap!... Hát szóval tábla van!... És azon egy héten át szerepel az inspekciós altiszt neve!...

- Igen! Mi van ezen csodálkoznivaló?
- Semmi! Csak éppen eszembe jutott, hogy ez mennyire megkönnyítette a gyilkos dolgát!
- Mi?... – az őrmester nagyra nyitotta a szemét. – Hallja, erre még senki sem gondolt!...

Azok az urak sem, akik eddig nyomoztak!

- Jellemző! Na, és muszáj annak a táblának kint lenni?
- Igen! Ez az esetlegesen inspicáló főtiszt urak számára kell.
- És a gyilkosok számára... Hm... Mi lenne akkor, ha például most nem íránk ki a legközelebbi altiszt nevét?

– Hát... elvégre megindokolni lehetne... felfelé... de mire mennénk vele? ... Gondolja, hogy a gyilkos nem tudná kikutatni magának a soron következő áldozatát?...

– Hm... Igaz!... De azért érdemes gondolkozni rajta. Fogok is! Most azonban bemegyek a kapitány úrhoz, mert türelmetlen lesz...

Tisztelgett, megfordult és bement Montolon századoshoz. Lejelentkezett és várt. A kapitány futó pillantást vetett rá, és a hamutartóba nyomta a cigarettáját. Aztán intett.

– Ül le ahhoz az asztalhoz, fiam! Tégy indigót az ívek közé. És írd, amit diktálok! Clark engedelmeskedett.

– Hanem vigyázz és nagyon figyelj, légionárius! – figyelmeztette a tiszt. – Én kissé rendszertelenül diktálok, és közben olyanokat is mondok, amit nem kell leírni. És sokat telefonálgatok, mert újabban mindent a nyakamba sóznak odafentről. És telefonálás közben is diktálok! Érted? Na már most a te intellingenciádra kell bíznom, hogy csak azt írd be, ami odatartozik! Ha esetleg a telefonba azt mondom valakinek, hogy marha, nehogy beírd, mert ez a lista Oránba megy az elosztóhivatalba, és még valamelyik altiszt célzásnak veszi!... Esetleg joggal! – tette hozzá szomorúan.

Clark ajkán lojális mosoly jelent meg. Tetszett neki ez a kapitány, bár olyan hihetetlenül ideges volt, hogy egy pillanatig sem tudott nyugton maradni. Állandóan izgett-mozgott, felállt, leült, minduntalan cigarettára gyújtott, félig sem szívta és máris eldobta, közben feketekávé ivott egy termoszból, káromkodott és szitkozódott, mert sohasem találta meg az asztalán, amit keresett, természetesen rendkívül gyors beszédű volt, mint általában az izgékony emberek. Mindamellet azonban nyílt tekintetű, rokonszenves ember volt, és látszott rajta, hogy átlagon felül okos.

– Nos... kezdem! írd! – mondta hirtelen. – Az altishti állomány hovatartozásának megállapítása céljából összeállított teljes névsor!...

– *Az altishti állomány hovatartozásának...* – morogta utána Clark, és ceruzája fürgén szaladt a papíron.

- Lermier örvezető!
- *Lermier... örvezető!* – mondta halkán Clark, és írt.
- Bernac káplár!
- *Bernac káplár!*
- Collot örvezető!

– *Collot*...

Felvette a telefonkagylót. Idegesen bemondott egy számot, és mikor a szám jelentkezett, Lerbier hadnagyot kérte.

– Te vagy, Lerbier?... Montolon! Kérlek alássan, ez a nyeregszerszám história nagyon nyomja a májamat! – Clarkra pillantott, és folyamatos hangon mondta

– *Trolle káplár!*...

– *Trolle káplár!* – mondta Clark, és beírta.

– Nem, nem! – kiáltott a kapitány a telefonba. – Ez nem neked szól! Az emberemnek diktálok!... Hát kérek, én nem bánom, de a szahariánok őrnagya már kétszer itt járt!... – oldalpillantás Clarkra. – Pronny őrzető!...

– *Pronny őrzető!*...

– Úgy van! Én rád bízom! Éppen ezért hívtalak fel! Szervusz, kérek! Este látlak!

Viszontlátásra!... Lorinne káplár!

– *Lorinne káplár!*...

Csengett a telefon. Montolon felkapta a kagylót.

– Igen, én vagyok! Pá, kedves! Pompásan! Hallja, ha magára gondolhatok!... Orne őrzető!...

– *Orne őrzető!* – írta Clark.

– Nem, nem szívem! Nem magának! Az emberemnek diktálok!... Micsoda? Dehogy kérem! Nem gyanúsítom senkivel! Nem is ismerem ezt az Orne őrzetőt!... Cobb káplár!...

– *Cobb káplár!*...

– De nem! Ez is az emberemnek szólt! Vele sem gyanúsítom, angyalom! Ne legyen ilyen érzékeny! Este látom, ugye? Hogyan? Tőlem beszél? Ott van Durien káplár? Küldje kérem a telefonhoz! Igen! Szeretem! Nem a káplárt, szívem, hanem magát!... Hát csak küldje!

Viszontlátásra!... Igen. Igen. Igen! Pá... Durien káplár?... – intett Clarknak, hogy ezt a nevet nem kell beírni. – Idefigyeljen, káplár! Utasítsa a legényemet, ha hazajön, hogy estére készüljön, mert vendégeim lesznek. Kaviár nincs!... Goll őrzető!...

Goll őrzető!...

– Semmi! Nem magának szólt! Vegyenek néhány konzervet! Igen! Micsoda?... Nincs kávé?... De van, káplár! Utána kell nézni!...

– *Devan káplár!*... – morogta Clark, és beírta.

Montolon kapitány pedig nem vette észre...

Nagy nehezen elkészült a lista. Clark egészen beleizzadt, annyira kellett erőlködni, hogy valami tévedés ne történjen. A kapitány igen rendszertelenül diktált.

– Na fiam, akkor végeztünk is! – mondta Montolon, és hirtelen felállt.

– Kapitány úr... – Clarknak hirtelen eszébe jutott. – Az őrmester utasított, hogy figyelmeztessenem... ki kell írni az ügyeletes altisztet...

– Igen! Persze!... Hát nézzük csak... Nem szívesen csinálom az egészet!... Elhiszed?

– Elhiszem, kapitány uram!... Valóságos halálos ítélet!

Meglepődve nézett rá.

– Igen! Csakugyan az. Dehát mit csináljak? Ügyeletes altiszt kell.

– De nem kellene... – bátortalanul előrelépett. – Bocsánat, hogy megjegyzem, de nem kellene kiírni a táblára!

– Mit? Mit beszélsz?

– Igenis! Van egy elméletem...

– Ejha! A légionistáknak újabb elméleteik is vannak?
– Bocsánat, de az az érzésem, hogy valakinek kell elméleteket produkálni, és úgy látom, hogy sem a polgári, sem a katonai nyomozók nem dúskálnak az ötletekben.
– Á! Ironizálsz? Pompás! Különb... lehet, hogy neked van igazad! Már engem is nagyon idegesít ez a tehetetlenség!...
– Hát ezért gondoltam...
– Mondd csak el az elméletedet! Halljuk!
– Úgy képzem, *mon commandante*... hogy a gyilkosnak megkönnyítjük a dolgát, ha kiírjuk a szolgálatban lévő ügyeletes altiszt nevét arra a táblára!... Nem gondolja kapitány úr?...
Nagy csend lett. Súlyos csend.
– Hm... Ebben van valami!... Lehet valami!... De... Sajnos nem használhatom az elméletedet, mert feltétlenül ki kell írni az ügyeletes nevét. Ezt előírja a katonai szabályzat. Te éppen úgy tudod, mint én!
– Akkor is, ha ez minden alkalommal egy ember életébe kerül?...
– Akkor is!... De nézd csak! Lehet, hogy a rendkívüli helyzetre való tekintettel megtehetném, hogy ne írjam ki!... Gondolod, hogy ez eredményezne valamit? A gyilkos kissé zavarba jönne és tovább tartana, amíg megtalálja, kit kell megölnie... ha már kifejezetten az ügyeletes altisztek láb alól eltételére specializálta magát... Viszont ügyeletes altiszt kell!... Hát hiába eszed ki ilyen szépen, fiam! Sajnos!... Mindenesetre gondolkozni fogok rajta! Már ami a jövőt illeti. Most azonban okvetlen ki kell írni!... – cigarettára gyújtott, és szárazon odavetette. –
írd ki Lerbin őrzetöt!...
– *Tout de suite, mon commandante!* – felelte kissé kedvetlenül Clark.
Kiment. Kiírta Lerbin őrzetöt.
Öt perccel később ott lógott a kapu előtti faköpnöyeg belső falán Lerbin őrzetö neve.
Hogyha valami magasrangú tiszt jön inspiciálni, azonnal megláthassa, nagyobb erőfeszítés nélkül.
Ez délután három óra húsz perckor történt.
Három óra huszonkét perckor Lerbin őrzetö átvette a szolgálatot.
Négy óra harminchárom perckor káromkodott, mert rozsdafoltokat talált egy csomó szahariánnyergeren. Webb közlegény a mosókonyhában hallotta a káromkodást.
Négy óra negyvennégy perckor még mindig káromkodott.
Stroh közlegény a szénapadláson volt, és bizonyíthatja, hogy a káromkodás odáig hallatszott.
Négy óra ötvenkilenc perckor Gorien őrmester látta, amint Lerbin őrzetö Kis Petrovossal, a kutyaival beszélget, és szafaládéval kínálja, amit a kutya szívélyes farkcsóválással ugyan, de határozottan visszautasít.
Ugyancsak négy óra ötvenkilenckor Gorien őrmester e visszautasítással kapcsolatban elhatározta, hogy több irtózatot erejű rúgást fog elhelyezni Potrocki hentes legkülönbözőbb testrészein, mert íme, az általa szállított húsneműtől még a legigénytelenebb négy lábú is megvetéssel fordul el. Más szóval áruja még a kutyának sem kell.
Öt óra négy perckor a kaszárnya legkülönbözőbb részeiben tartózkodó közlegények ismét hallották Lerbin őrzetö káromkodását bizonyos, a csajkák tisztántartása terén tapasztalt elvetemült disznóságokkal kapcsolatban.
Öt óra nyolc perckor borért küldött a kantinba. Egyesek véleménye szerint ekkor szivarozott. Mások szerint nem gyújtott rá a szivarra, hanem csak letört belőle egy darabot, és látható élvezettel rágtta.
Öt óra kilenc perc és huszonnyolc másodperckor holtan találták a Vegyes Raktár feliratú

fülke ajtajában.

Hátából egy hosszú markolatú kés állt ki.

Gombolyag, igazi nevén Florian Brillant testes személyével kapcsolatban több igen súlyos kijelentést tett ezen az estén Gorien őrmester, Afrika Tigrise (noha Afrikában, mint már említettem, nincsenek tigrisek). E súlyos kijelentések a kövér emberke becsületét több oldalról támadták, és a családjával is tüzetesen foglalkoztak.

Clark, amennyire lehetett, csillapította a felbőszült altisztet. Neki magának is nehezebb esett, hogy megtartsa lelki egyensúlyát, mert rendkívül megviselte az igazán váratlan gyorsasággal bekövetkezett és teljességgel érthetetlen gyilkosság.

A katonai és polgári nyomozók csodálatra és dicséretre méltó gyorsasággal kiszálltak, megint nyomoztak, megint tűvé tették az egész kaszárnyát (Clark kesernyés humorra valló megjegyzése szerint már varrni lehetne ezzel a kaszárnyával, annyiszor tették tűvé), megint kihallgattak mindenkit, megint feljegyezték mindent, és megint kijelentették, hogy a nyomozás pompásan halad.

Hét óra ötvenhárom perckor eltávoztak, miután megjegyezték, hogy ez a határozottan érdekes bűnügy újabb komoly fordulatot vett, és ez beszédes tanúbizonysága a gyilkos körültekintő munkájának.

A beszédes tanúbizonyság néma hőse pedig ott feküdt az egyik üres raktárhelyiségben és fogalma sem volt róla, hogy ő most az újabb fordulat.

Gorien őrmester, mint említettem., néhány megjegyzést tett Gombolyag eltűnésével kapcsolatban. Clark pedig védte. Most már azonban valamivel kevesebb meggyőződéssel.

– Ha eltelik a huszonnégy óra, már szökevénynek számít az a disznó! Ez alól nincs kivétel! – kiabálta, és jobb válla néhányszor megrándult, ami egyébként régi betegsége volt. Ő maga, az őrmester, úgy magyarázza ezt a rángatózást, hogy Mers el Muhrnál gránátnyomás érte, egyes verziók szerint azonban attól van, hogy az őrmester még káplár korában Cingár Atanáztól, a Cápika nevű schooner pehelysúlyú kormányosától egy nehézsúlyú pofont kapott, és ez a neuraszténiás rángatózás ettől a pofontól maradt vissza, noha a három hónapos kórházi ápolás alatt annak idején mindent megtettek az elmulasztására.

– Fogalmam sincs róla, mi van ezzel a kövér csibésszel! – felelte Clark. – De az az érzésem, hogy nem csinál ilyesmit indokolatlanul.

– Engem nem érdekel, hogy indokolt-e vagy nem ez a pimaszság! Egy biztos! Tenyéryni széles szíjakat fogok kihasítani a hátából, ha újra a szemem elé kerül!

– Ez a legnagyobb igazságtalanság volna, ami az életemben ért! – szólalt meg e pillanatban Gorien apó mögött egy kissé asztmásan lihegő hang.

Úgy fordult meg, mintha rúgás érte volna.

Gombolyag állt előtte, és kedélyes, zsíros vigyorgás terült szét az arcán...

Valamelyik istállóban vészesen felnyerített egy teve. Lehet, hogy egy társa megharapta, de az is lehet, hogy rosszat álmódott.

Ez a vészes nyerítés azonban lágy sóhaj volt, mely szellő szárnyán röppen a szeretett leány virágos ablaka felé, ahhoz a vészes, sikolszerű nyerítéshez képest, amit a következő pillanatban Gorien őrmester hallatott, noha nem álmódott rosszat, és senki sem harapta meg.

– Hol volt maga... maga... légió szégyenfoltja!... Maga... nem is tudom, hogy minek nevezzem?...

– Nevezzen Cicabáránynak! – hangzott a váratlan válasz, még mindig kissé lihegőn. – Van egy kellemes hölgyismerősöm, aki így becéz!...

– De... én...

– De ha ez nem felel meg az ízlésének... mert valóban van benne valami nőies... akkor nevezzen röviden Mogorkának!...

– Micsodának?!...

– Mondom, Mogorkának!... Van egy még sokkal kellemesebb hölgy ismerősöm, aki, ha nagyon mogorva hangulatban vagyok, így becéz, hogy megvigasztaljon!... Kérem, kérem, azért nem kell mindjárt székekkel dobálózni! Az ilyesmivel járó izgalmak ártanak a vándorvesémnek!...

– Megmondja, hogy hol volt, vagy előbb kettéhasítsam?! Disznó!

– Inkább előbb megmondom!. Fogalmam sincs róla, hogy kettéhasított állapotban őszinte tudnék-e lenni!... Hát idehallgasson *sergeant!* Az én Clark barátom egy vöröshajú sofőrrel beszélt. Annak a nőnek, annak az Oliva Corsennek a bűntársáról! Amikor ott ültünk a kőfal tetején, én váratlanul megláttam azt az embert. Egy pillanatig megvilágította az utcai lámpa. Rögtön leugrottam, mert nem volt idő arra, hogy magyarázgassak! És kíváncsi voltam, hogy mit keres itt, a kaszárnya közelében? Elvégre az nem lehet egy katonának közömbös, hogy egy hazaárulás tettese itt ólálkodik, ahol katonai titkok vannak...

– Mégis csak jobb lett volna, ha előbb kettéhasítom, maga kövér piszok! – morogta az őrmester. – Így végül még tisztázza magát, és még csak meg sem nyúzhatom!...

– Ezt kérem a jövőben is mellőzni!... Érzésem szerint megnyúzott állapotban teljesen hasznavehetetlen vagyok, és feltűnően csúnya. De ha akarja, nem mondom el a történetemet... Lehet, hogy igaza van, és tettemet nem is tudom kellően mentgetni. Csukasson le, és kész!...
Gorien nagyot nyelt.

– Beszéljen! Maga... maga...

– De nem! Én bűnhődni akarok! Csukasson le, és passz!

– Ne hozzon indulatba, maga elvetemült csatornatöltelék, mert olyat lát, amit még sohasem! Beszél, vagy én kezdjek beszélni?!...

– Nem, nem! Maradjunk inkább nálam... Jobban jövünk ki mindketten... ámbár... még meggondolhatja magát, ha...

– Bocsánat, hogy közbeszóllok! – mondta most hirtelen Clark, aki eddig csendben hallgatta a vitát. – Én majd elintézem! – Odafordult a barátjához. – Idefigyelj, te szemtelen, kövér fráter!... Amennyiben hat másodpercen belül nem kezdesz a mondókádba, én nem hasítok szíjat a hátadból, nem nyúzlak meg, és nem váglak ketté. Én egyszerűen, röviden és tömören pofon ütlek. De úgy pofon ütlek, kedves, öreg barátom, hogy a vándorveséd felszalad tőle a nyeldekldőbe, és nyomorultul megfulladsz, és mindenkitől elhagyatva, mint egy poklok tüzére kárhoztatott eb!...

– Eb?...

– Eb! Igenis!...

– Nem a modorod miatt fognak egyszer kitüntetni, az biztos!... Ami a vándorvesémet illeti, felesleges volt belekeverni a dologba. Szeretném, ha e beteg testrészemmel nem foglalkoznál a jövőben, még az egyszerű emlegetés formájában sem!...

Clark lassú, nyugodt mozdulattal kihúzta a rohamkését, és meglepően lágy hangon mondta.

– Akkor talán leszel szíves belekezdeni, mielőtt a tulajdonképpeni dőfésre kerülne a sor!...

– Ha ijesztgetnek, attól mindig sírva fakadok. Nos, nem akarom tovább feszíteni a húrt, és elmondom.

– Mégpedig röviden! – tette hozzá az őrmester, és kivette tokjából a revolverét.

– Egész röviden. Nem fogok elkalandozni a tárgytól. Tehát... Amikor néhány évtizeddel ezelőtt a Bretagne egyik festői kis falujában világra jöttem... légy szíves, ne hadonássz azzal a rohamkással' mert idegesít!... mondom tehát, amikor a Bretagne egyik festői kis falujában...

– Világra jöttél! Tudom! – mondta Clark, és megtörölte a homlokát.

– Úgy van. Világra jöttem... jó anyám már akkor a lelkemre kötötte, hogy soha se legyek félénk!... Már az anyatejjel magamba szívtam ezt az eléggé meg nem becsülhető tulajdonságot. Hanem azért, amikor összemértem az erőmet ezzel a vöröshajú álsófőrrel, megvallom, kissé torkomban dobogott a szívem. Igen nagy darab ember volt, és úgy verekedett, hogy bármelyik kikötői kocsmában közmegebecsülést váltott volna ki!... Tudniillik rögtön verekedni kezdtünk! Éreztem, hogy ennél az embernél nem kertelhetek, ennél nem mehetek szép szóval semmire, itt a tárgyra kell térni azonnal, és még csak azt az előnyt sem adhatom neki, hogy ő üssön először. Azonnal nekirugaszkodtam, csináltam egy pompás csel, amit ifjúkoromban egy boksziskola trénerétől tanultam, és még sokszor láttam tőle azután is, amíg végül egy rendkívül sovány cipőfelsőrész készítő agyon nem verte szeretett mesteremet Port Szuezenben... Mondom, csináltam egy pompás csel, hogy azt higgye gyomorszájon akarom ütni.

– Értem! – mondta feszült várakozással az őrmester. – Maga azonban nem ütötte gyomorszájon, hanem egészen mást tett.

– Úgy van! Egészen mást. A csel után kaptam egy pofont. Uraim, nem akarok dicsekedni, de én igen sok pofont kaptam életemben. Hanem mondhatom, hogy ilyet még soha. Ha nem vesztettem volna el az eszméletemet néhány másodpercre, akkor még élvezni is tudtam volna!... Mert ez igazi, mindent elsöprő mintapofon volt. Még engem is elsöpört. Olyannyira, hogy csak az út porában tértem magamhoz, a vöröshajútól nyolc méternyire. Lehorzolt orrom tanúskodik mellette, hogy azon csúsztam odáig.

– És?... – kérdezte Clark izgatottan.

– És ez volt a szerencsém. Mert mire odaért hozzám, némileg magamhoz tértem. Fölém hajolt, mire egy rúgást irányítottam a gyomra felé.

– De ez csak csel volt! – mondta Gorien.

– Nem hiszem. Ha így lett volna, nem repült volna el most ő vagy nyolcméternyire. De ez volt a szerencséje. Mert mire odaértem, ő tért magához némileg. Én azonban nem hajoltam föléje, mert okultam abból, hogy mennyire pórul járt az előbb, amikor ő hajolt fölém. Hagytam tehát, hogy felugorjon, és ekkor bemutattam híres és sokak által elismert jobbkezes lengőütésemet, melyet ifjúkoromban egy másik boksztréner nevelt belém, és melyet igen sokszor láttam tőle azután is, egészen addig, míg egy sikkasztó banktisztviselő agyon nem verte Casablancában.

– És? Mi történt aztán?...

– Ami már ilyenkor történni szokott. A boksztrénert eltemették, a banktisztviselőt pedig rövidesen elfogta a rendőrség. Miután önvédelemből verte agyon a tréneremet, csak a sikkasztásért vonták felelősségre, és lecsukták. A börtönben elhatározta, hogy... ejnye, ne legyenek már olyan idegesek! Elhatározta, hogy többé nem sikkaszt, mert ez rossz üzlet. Inkább majd kövér pénztárcák kiemelásával tengeti tovább életét. *Így lettem zsebtolvaj!...*

– Hm... – mondta Gorien. – Tehát maga volt az!... A története roppant érdekes, de ha szabadna kérnem, most, már talán térjen vissza a tárgyra, melytől kissé elkalandozott.

– Máris ott vagyok. Jobbkezes lengőütésem olyan volt, hogy ha valami rendes ember az ellenfelem, az illetőn kő kövön nem marad. Ez azonban nem volt rendes ember. Ez fel sem vette. Illetve felvette a legközelebbi keze ügyébe eső követ, és teljes erejéből hozzám vágta.

– Erre betört a...

– Úgy van! Erre betört a hátam mögött álló ház ablaka. Tudniillik lehajoltam. Aztán újra összeakaszkodtunk. Mondom, nem volt könnyű elbánni vele. Nem is hittem volna, hogy végül

sikerül.

– És? Sikerült végül?

– Nem. Mondom, hogy nem is hittem volna. És én az ilyet mindig megérezem. Pompás fickó ez a sofőr, akárki akármit beszél. Legény a talpán. Igazi vérbeli tömegverekedő.

– Mit beszélsz itt tömegverekedésről, hiszen csak ketten voltatok! – szólt közbe Clark.

– De ez a vörös csibész úgy verekedett velem, mintha egy egész tömeg lennék.

– Helyes! Folytasd!

– Sok mondanivalóm már nincs. Az eredeti elgondolásom az volt, hogy ha sikerül elbánnom veled, akkor rábeszélem, hogy valljon be egyet-mást a veled kapcsolatban viselt dolgaiból és abból, hogy mit keresett itt most az erőd tájékán. Sajnos, nem ment olyan simán a dolog. Szó sem lehetett róla, hogy vallomásra bírjam. Egy haszon azonban mégiscsak volt az élénk vitából.

– Micsoda? – kérdezte gyanakodva Gorien.

– Ez!... – elővett egy bőrkötésű noteszt, és diadalmas mosollyal felmutatta.

– Ugyanis két nagyobb pofon közt kiloptam a zsebéből. Aztán kaptam egy horogütést tőle, amitől kissé elájultam. Mondom, nagyon érti a fiú. Mire magamhoz tértem, azt hiszem, mondanom sem kell, hogy hült helye volt. Elhatároztam, hogy nem térek vissza az erődbe, amíg újra fel nem fedezem. Sidi bel Abbes nagy, de az ilyen embereket egy meglehetősen körülhatárolt körletben, a külvárosban kell keresni. Én tehát vállaltam azt a kockázatot, hogy engem is valami külvárosi figurának nézzenek, nyakamba vettem a perifériát, és úgy folytattam a nyomozást. A délelőtt eseménytelenül telt el. Többnyire különböző csapszékekben ültem, és a zsebkönyvet tanulmányoztam. Közben persze kérdezősködtem és szaglásztam mindenfelé. A sofőrt itt is Rudoni néven ismerik, és Cigur, a félszemű kocsmáros, az Akasztott Vigfiúk Asztaltársaságánál látta néhányszor üldögelni. Össze is hozott az egyik akasztott vigfiúval, akit nemrég kigolyóztak a társaságból, mert egy bűnügyben nem tudott alibit igazolni.

– Hogyhogy... – kérdezte Clark. – Azok ilyen komoly erkölcsi alapon állnak?...

– Hogyne! Ha valamelyikük nem tudja bebizonyítani, hogy részt vett a legutóbbi időkben minden jelentős bűnügyben, az illetőnek a legnagyobb kellemetlenségei lehetnek a dologból, összehívják a becsület nélküli bíróságot, amely a tárgyalás után átalakul véstörvényszékké. És az illetőt kigolyózzák. A kigolyózás úgy történik, hogy elővesznek néhány nagyobb kugligolyót, és ezeket addig vagdalják a kitiltott egyén fejéhez, amíg az elhagyja a helyiséget. Előfordul, hogy kigolyózás közben esetleg meghal, de elvégre baleset mindig érheti az embert. Mondom, összehozott egy ilyen Vigfiúval, aki dühében elárult egyet-mást. Elárulta többek között azt is, hogy ez a Rudoni nevű vöröshajú szabotázsügyekkel foglalkozik, és néhány robbanás fűződik a nevéhez, melyekre a rendőrség mindeddig nem derített fényt. Ez már volt valami. A noteszben találtam néhány nevet, néhány ismertebb alvilági alak nevét, és ha legközelebb utána kell járni Rudoni tata ügyeinek, ezeken keresztül lehet. Később sikerült újra megpillantanom barátunkat, de sajnos, ezzel már nem sokra mentem, mert egy pompás autóban ült, és noha én azonnal taxiba ugrottam, kisiklott a lőtávólomból. Hát ezzel töltöttem az elmúlt huszonnégy órát. Nem értem el túlságosan sok eredményt, de biztos, hogy ez is jobb a semminél...

Még tovább is csevegett volna, szokott bőbeszédű modorában, de ekkor egy ijedt arcú légionárius lépett a kis csoporthoz, tisztelgett az őrmesternek, és kissé lihegve mondta:

– *Mon chef*... a... holttest...

– Micsoda holttest? – riadt rá az őrmester.

– Lerbin örvezető holtteste... amely ott feküdt a raktárhelyiségben...!

– Mi van vele? Mit kapkod itt? És mit liheg? Ne csináljanak itt nekem pánikot, mert kiharítom a hátukat! Disznók!... Mi történt azzal a holttesttel?...

– *Sergeant*... a holttest... eltűnt!...

– Cutter közlegény... Azonnal menjen be Montolon kapitány úr irodájába!...

Clark bólintott.

– Megyek, őrzető úr! Mi az? Megint történt valami?

– Még pedig fontos dolog! – mondta komoran Rox őrzető. Mindig komor volt, és mindig fontoskodott. E pillanatban fogalma sem volt róla, hogy voltaképpen mi történt, és Montolon kapitány miért hívhatja Clarkot, de mindenesetre úgy tüntette fel a dolgot, mintha mindenről pompásan volna tájékoztatva. – Nagyon fontos dolog! – tette hozzá titokzatosan. – Csak menjen! Csodálkozni fog! Sőt az is lehet, hogy kellemetlensége lesz.

Ezt is többnyire megjegyezte. Az ilyen fenyegetés sohasem árthat. Ha az illetőnek nem lesz kellemetlensége, úgysem gondol rá, hogy ő felelőségre vonja. Örül, hogy él, ha pedig valóban lesz, akkor ez élénk bizonyítéka az őrzető jólétesültségének.

Clark két perccel később belépett Montolonhoz. A kapitány még a szokottnál is idegesebb volt. Sőt ezúttal kissé dühös is.

– Parancs, *mon commandante*!...

– Mi?... Mit akarsz fiam? Mit zavartok? Egyáltalán ki vagy te? Vagy igen! Tudom már!... Te vagy a Cutter! Hívattalak!... Hát idefigyelj, te szerencsétlen!... Mit csináltál itt nekem? Azt hiszem, ketté foglak hasítani!... De az is lehet, hogy elragadtatom magam, és pofon ütlek!...

– Mit csináltam, kapitány úr?

– Mit?... Mindjárt megtudod! Ki az a Devan káplár?...

– Devan káplár?... – erőltette az agyát. – Fogalmam sincs róla!

– Úgy... Foglalmad sincs?!... Hát akkor miért írtad be a listába? Mi? Erre felelj nekem, Cutter légionárius!... Miért írtad be?

Odadobta neki az egyik másolatot. Clark kissé bizonytalanul nézte a saját írását. Igen, ott van a nevek közt a kérdéses altiszt:

Devan káplár.

– Ez a lista... az eredeti máris elment Oránba! – mondta a kapitány nagyon izgatottan. – És ott most kartotékolják ezt a nevet. Márpedig ez az altiszt nem létezik!... Nos? Mit szólna ehhez, légionárius?

Clark mély lélegzetet vett.

– *Mon commandante*... én kizárólag azokat a neveket írtam, amit lediktált nekem!... Semmi alapom és okom, hogy önálló akciót...

– Nem diktálhattam le neked, mert nem létezik! Nem érted? Honnan vetted? Gondolkozz! Ha be akartál csempészni valakit... valamilyen okból... akkor haditörvényszék elé kerülsz! Gondolkozz, légionárius!

– Kérem... megkísérlem rekonstruálni, hogy mikor diktálta a kapitány úr... bocsánat!... kénytelen vagyok azt állítani, hogy diktálta, mert magamtól semmiképpen nem írtam volna... hát eszerint... előtte lediktálta ugyebár... *Gill őrzetőt*... a kapitány úr ekkor éppen telefonált... várjunk csak... a lakásával beszélt... előzően egy hölgygel, aztán valami káplárral...

– Úgy van! Duriennel... jól emlékszel... Egy kis összejövétel lesz nálam, és megbízásokat adtam...

– Úgy van, *monsieur le capitaine*! És akkor mondta be a nevet! Devan káplár...

A kapitány egy pillanatig kimeredt szemmel nézte, aztán az asztalra csapott.

– Megvan! Ó, te... te... ló!... Hiszen akkor... Durien azt mondta nekem, hogy nincs kává

otthon, és én azt feleltem neki... már tudom... azt feleltem, hogy de van, káplár!... És te beírtad...

– Beírtam! Azt hittem, hogy ez is név!

– Úgy van!... Ez így történt!... Hiszen akkor te nem is tehetsz annyira róla. Magam is hibás, vagyok!... Devan káplár!... Fantasztikus! És ez a lista most elment Oránba!... Mit lehet itt tenni? Utóvégre csak nem írhatom meg most a parancsnokságra, hogy ilyen hülye tévedés történt. Ott most kartotékozni fognak egy káplárt, aki nincs.

– Aki nincs! – mondta utána gépiesen és kissé zavartan Clark Cutter. – A létszámba kerül valaki, aki nem él... borzasztó!... Dehát akkor most... – egyszerre félig kinyílt a szája, és nagyot ordított. – Kapitány úr!...

– No? Mi van? Mit ordítasz?!...

– Kapitány úr!... Ez... ez itt... intő jel!... Meg lehet oldani az egész dolgot...

– Miféle intő jel?... Micsoda dolgot?...

– Ezekkel a gyilkosságokkal!... Kapitány úr... – egészen lázba jött, és lihegve mondta el az ötletét. – A lista elment Oránba. Kartotékba vesznek egy nevet. Egy embert, aki nincs. Egy altisztet, aki nem is él!... Devan káplár a katonai gépezet küllői közé kerül. Élni kezd...

– Folyósítani fogják a zsoldját! – mondta a kapitány.

– Annál jobb! Majd én felveszem!... Devan káplárt életben hagyjuk!...

– Micsoda! Életben hagyjuk? Miért?

– Mert ő fog világosságot deríteni erre a titokzatos drámára. Kapitány úr! Ezentúl Devan káplár lesz az ügyeletes altiszt!...

– De hiszen nem él, te örült!

– Éppen azért! Így legalább életben maradhat! Aki nem él, azt nem lehet megölni!...

Montolon halálsápadtan meredt az előtte álló katonára. Lassan előrelépett. Száraz torokkal kérdezte:

– Ki... vagy... te?...

– Én?.. Cutter légionárius!

– Nem igaz!

– De, kapitány úr! Igaz!... Folytatom! Devan káplár neve kikerül a listára... a faköponyeg belső falára, a kapu előtt. Ha jön a gyilkos, elég, ha egy pillantást vethet rá. Elég neki ahhoz, hogy tudja belőle: kit kell megölnie. És keresni fogja Devan káplárt. És Devan káplár nem lesz.

– Rájön!

– Nem jöhet rá! Devan káplárnak nyomai lesznek. Gondoskodunk róla. És gondoskodik róla Orán. Holnapután megérkezik a zsoldja. Esetleg egyéb is. Erről a kapitány úr gondoskodhat. A gyilkos tovább kutatja az áldozatát! Talán valami hibát csinál. Időt nyerünk!

– De... ember... valamiről megfeledkeztél! Ügyeletes altiszt csakugyan kell!

– Hogyne! De hivatalosan csak akkor kell, ha jön valami magasrangú látogató. Reméljük, hogy mostanában nem jön. Hiszen alig egy hete volt!...

– Igen... Ez valószínű... Nos... és azután?...

– Egyszerű!... A kaszárnyaügyeletes altiszt teendőit Gorien őrmesterre bízuk. Névleg. Ha mégis jönne valaki, ő fog jelentkezni. A többire viszont én vállalkozom. Ha valaminek utána kell nézni, majd én teszem!... Mit szól hozzá, kapitány úr? Menni fog?

– Azt... hiszem!

– Devan káplár tehát e pillanattól kezdve élni kezd! Itt van az irodában. Kiírhatjuk!

Nagy csend lett. A kapitány aztán lassan felemelte a fejét, és ismét megkérdezte:

– Ki vagy... te?...

– Cutter légionárius!...

- Ez nem igaz!
- Csakugyan nem igaz!... Alázatosan... leléphetek, kapitány úr?
- Hm... értem! Leléphetsz!

III.

Devan káplár nem indul el sehonnan, de megérkezik. Gorien őrmester meggondolatlan kijelentést tesz, és a sors rácsúfol. Egy titok mindenesetre kiderül, és ez is valami. Az Akasztott Vígfiúk közbelépnek, és Cutter légionárius megfeledkezik jólneveltségéről. A gyilkos nem ismeri ki magát.

Gorien őrmester vastag füstfelhőt fúj ki összeszorított foga közül, pipája mellől.

– Én igazán nyugodt ember vagyok!

– morogta. – De már kezd kissé idegeimre menni ez a sok hülyeség!

– Ezúttal melyik hülyeségről beszél, *sergeant*?

– A legújabbról, természetesen! A holttest eltűnéséről! Ha ez így megy, végül valamennyien a bolondokházába kerülünk! Kérdem én, mi szüksége lehet valakinek egy holttestre? Be akarja balzsamoztatni, és elhelyezni a bűnügyi múzeumban?

– Ez nem valószínű – vélte Clark –, de van egy elméletem a dologról!

– Magának mindig elméletei vannak!

– Igen! Tele vagyok elméletekkel! Ez a különös ismertető jelem! Ezúttal az az elméletem, hogy valami lehetett a meggyilkoltnál, amire a gyilkosoknak vagy a gyilkosok barátainak és üzlettársainak szükségük volt! Könnyen lehetséges, hogy nem volt idejük kikutatni a zsebeit, és így azt a megoldást választották, hogy ellopják az egész holttestet. Így módjukban áll az egész kutatást nyugodtan és alaposan elvégezni!

Az őrmester végigsimított a homlokán.

– Kezdenek fárasztani a maga elméletei!

Egy ijedt arcú legionista jött most hozzájuk.

– *Sergeant!* – mondta.

– Ne zavarjatok folyton, mert mindenkit megölök! És különben is senki se kerüljön elé, míg meg nem találjátok nekem azt a holttestet! Én nem fogom a hátamat tartani mások slendriánsága miatt! De itt sohasem volt rend! Hát majd én rendet csinállok! A szemem elé ne kerülj, amíg az a holttest nincs a helyén!

– De hiszen éppen ez az! – mondta az ijedt arcú katona. – A holttest ott van a helyén!

Ugyanott, ahonnan az előbb eltűnt...

– Ez engem igazol! – mondta Clark.

– A holttestet ki akarták kutatni, s miután ez megtörtént, semmi akadálya nem volt annak, hogy visszategyék!

– Azonban mi lehet egy holttestnél, ami bizonyos érdekeknél fogva fontos egy gyilkosnak?

– Semmi! Az élő embernél van valami, ami miatt megölik, s mivel halott állapotban magántulajdonának erőszakos úton való bitorlását nem ellenezheti, feltűnés és különösebb fáradság nélkül elveszik tőle. De miért ölnek meg egy kaszárnyaügyeletet?...

– Nem tudom – mondta az őrmester –, ez eddig nálunk nem volt szokásban. Nem is vagyok benne olyan biztos, hogy a kaszárnyaügyeletes megölés ennyire általános eljárásként tárgyalható-e?

– Miután azonban, amit maga nem tud, *sergeant*, az általában olyan csodálatos anyagot ölel fel, az általános tudnivalók köréből is, hogy ezzel a hihetetlenül sokféle témával nem is foglalkozhatunk, tehát kezdjük mindjárt ott, hogy a kaszárnyaügyeletesek megölése, mint elengedhetetlen formáság, erődünkben általánossá vált.

– Idefigyeljen! Én majd a fejéhez vágok valamit, ha csúfol engem! – ordította kivörösödve az őrmester. – Az engedékenységetől nagyon meglazult itt a fegyelem!...

– Sok minden meglazult egy őrmester mérsékelt erélye következtében! Ilyen például a nadrág! Ugyanis, ha egy kutya...

– Az ügyeletesekről mondott valamit – dörmögte Gorien a bajuszát tapogatva. – A többire nem vagyok kíváncsi!

– Az ügyeletesek megöléséről az a véleményem, hogy meg kell állapítani, kire és milyen okból kellemetlen ezeknek az altiszteknek az ellenőrzés. Remélem, ez *faktum*! Maga előtt is?...

– Végre is, ha úgy vesszük... – felelte bizonytalanul –, csakugyan úgy van ez ezzel az izével... Az ördögbe is! Ne használjon itt külföldi szavakat!

– Faktum az *tény*! Most tehát nincs más hátra, mint hogy egy éjszaka ketten tartsunk helyszíni szemlét, és eljuttassuk a kaszárnyaügyeletes ténykedését szolgálatba lépésétől elhalálkozásáig!

– Ettől mit vár?

– A gyilkosság előzményeinek *rekonstruálását*!

– Azonnal menjen a fenébe! Maga lehet angol, de azért a francia légió hivatalos nyelvét köteles beszélni, és ez a nyelv a francia!

– Rekonstruálni annyit jelent, mint megeleveníteni egy megtörtént eseményt. Ebből sokat fogunk megtudni!

– Gondolja?

– *Faktum* – felelte a hosszú, és gyorsan kisietett, egy feléje röpködő tányér hatósugarát elkerülve.

Devan káplár volt az ügyeletes.

Nem ismerték a káplárt, érdeklődtek, összesúgtak, hogy miféle vadállatot vezényeltek megint ide, de senki sem tudta az új altisztről megállapítani emlékei között: hol szolgált, honnan került ide, csak Gerard Mama, a veterán közlegény, aki kotlóstyúki mogorva jóindulattal oltalmazta az újoncokat mindenféle baklövésektől, amiért Gerard Mama néven igen népszerű volt, egyedül ő ismerte Devan káplárt, miután Afrikában semmiféle személy, fogalom, helység vagy rendelkezés nem létezhetett, amelyet a tizenkét év óta szolgáló őrszakállú Gerard Mama nem ismert. Tekintélyéhez tartozott, hogy mindent tudjon. Devan káplárról is – pipázgatva a káplárban, s némi gúny mosoly okkal hallgatva a zöldfülűek találgatását – végre röviden a következőket közölte:

– Devan káplár szegény, Loire-menti francia szülők gyermeke, és a világháború után a kékhuszároknál betöltött rangjával (ezidőtájt, még örvezető volt) átvette a légió. Az Abd el Krim ellen vívott harcokban, amikor még a káplárban ülők öreganyjuk köténye mögül gyakorolták világszemléletüket, Devan káplár kitüntette magát az Airas el Rumon-i harcokban. Azok voltak a kemény napok. Szakaszával – összesen, ha hús ember volt, de jobbára olyan legények, mint Gerard Mama – keresztülvágta magát a Dzsebel-hágóig egy teljes zászlóalj bennszülött átkaroló szárnyán, és néhány emberével együtt négy napig tartotta a hágót, míg megérkezett Burion marsall felmentő csapata. Akkor lett Devan örvezetőből káplár, később megnősült, és kiképző altiszt lett. Azóta egy lapot sem írt, amit Gerard Mama nem csodál, mert tudjuk jól, hogy

uborkafára felkapaszkodott emberek, mintha ez a gyümölcs tudom is én milyen karriert jelentene, hajdani barátaikat elfelejtik. Azért nem rossz fiú az öreg Devan, csak szeret kibabálni az újoncokkal, és a slendriánságokat nem tűri. Kedvenc dala a „*Folyó partján mit keres a kiskacsa?*”

Ezt Gerard Mama recsegő hangon s pipáját kezében tartva, mélabúsan rezgő szemhéjakkal nyomban előadta. Később, ahogy az újonnan áthelyezett altisztekkal szemben a hagyomány a gyarmati hadseregnél ezt előírta, egy küldöttség csokorral akarta meglepni új altisztjét, és húsz jó száraz szivart csinos kis bokrétába kötve, öten megjelentek az ezrediroda előtt, szerényen várakozva.

Ekkor jött Gorien őrmester. Gyanakodva nézte a küldöttséget. De először csak szelíden informálódott:

– Magukat mi a keserves lábatlankodási nyavalya ráncigálta ide az iroda elé?

Vinier, a háromszoros lövészsinórral ékített közlegény feszesen kiállt:

– Caporal Devan altiszt urat szeretnénk üdvözölni, a garnizon nevében!

Az őrmester kissé elkékölt.

– Azonnal menjenek a fenébe! Könyörgöm, ne habozzanak, mert egyenként verem szét a fejüket egy harci ásóval!

Miután ilyen ásót csak a legénység hord, és csak kivonuláskor, a fenyegetés nem ijesztette őket azon kellő mértékben, amilyen hatás különben az őrmester fenyegetéseit, mint kíséretűnet jellemezte.

– Nem szeretnénk megbántani az altisztet, *mon sergeant*, ezért hódolunk a régi szokásnak. Gorien bólintott.

– Miután ezt közölték velem, másodperceken belül futólépésben távozzanak, mert nem bírok magammal!

Ekkor az irodából kijött Gombolyag, és feszes vigyázzban jelentette:

– Devan káplár várja az őrmester urat!

Az őrmesternek nyitva maradt a szája. Ilyen szélhámosság talán mégsem lehetséges! Ezek itt operettszínházat csinálnak a laktanyából, ha tűri, hogy a fejére nőjenek. Nagyon nyelt, gyilkos pillantást vetett a kis köpcösre, és mielőtt belépett az irodába, azt súgta a fülébe:

– Idehallgasson, maga pimasz! Jelentse nekem, ha bolyongó útjáról visszatért a vándorveséje, mivel feltett szándékom, hogy leverem egy könnyű kézi golyószóróval!...

Az őrmester bement az irodába, ahol a guta kerülgette, amikor Clark írásával egy szabályosan kiállított szolgálati jegyet pillantott meg, amelyben Devan káplár a tizenegyes *halászoktól* áthelyezését és megérkezését jelenti tizenegy óra negyven perckor, egyben beosztását kéri, és nyájasan érdeklődik az őrmestertől, hogy érzi magát, és nem árt-e a torkának a sok ordítózás?...

Hatalmasat ordított. Ezért mégis csak kikötteti! Rohant a másik szoba felé. És egyenesen benyitott.

Jules Hebert hadnagy állt vele szemben.

– No, mi az, őrmester? – kérdezte a hadnagy. – Szolgálati jegy?...

Megnézi egy pillanatra az írást a döbbszent őrmester kezében.

– Ja, ez a Devan káplár!... Kérem, csak ossza be az újoncokhoz, hogy tehermentesítse magát, és itt a gazdasági dolgokban szakszerűbb és pontosabb legyen az eljárás. Ismeri ezt a káplárt?... Mit nyel annyit? Torkán akadt valami?

– A sok kiabálás... – mondta rekedten. – Sokat mérgeledöm.

– Azt mondják, ez a Devan nagyon rendes legény! Kitűnően harcolt Abd el Krím ellen. Nem is tudom, hogy miért nem őrmester még mindig? Érthetetlen!

Gombolyagot ezalatt körülfojták a bokréta szivarral ácsorgó legények.

– Milyen ember a káplár?

– Nyúz, mint a többi! Már kihallgatásra rendelt, pedig csak szokás szerint egy új tollat tettem az asztalára. Azt mondta, nem érdeklik a hagyományok, és mert egy ilyen piszok, mint én, foglalkozik vele, jelentkezzem szabályellenes, önkényes ténykedésért kihallgatásra!

Egy percen belül üres volt az előszoba. A legénység elosztotta a bokrétát, és fejvesztetten menekült. Délben már lázasan végezték a fegyverek és gombok tisztogatását, mert híre ment, hogy Devan káplár egy vérszopó. Mindenki gyorsan rendbe hozta a hátizsákját, nehogy szabálytalanságot, konstataíjon, mert lehet, hogy az első nap szobavizit lesz, és egy ilyen vadállattól minden kitelik.

Gerard Mama csak szomorúan bólogatott, és eszegette a bokrétából megmaradt egyik szivarját. Ő előre megmondta. Mert amit ő mond itt Afrikában, az szentírás. Nem elég ez a Gorien, még ideküldik Devan káplárt, akit a Fort Rivonban, amikor ő is ott szolgált, csak úgy emlegették, mint a Szenegáli Hóhért, mert egyszer a szenegáli hadtestből húsz embert egyetlen engedély nélküli elmaradásért kikötetett.

Este, amikor még mindig nem inspekciózott, már tisztában voltak a jellemével: *rajtaütésszerűen jön*, éjszaka, mint minden vérszopó. Egy közlegény bajmegállapításra jelentkezett, és elhatározta, hogy üzleti kísérletezésekkel talán sikerül áthelyeztetnie magát innen. Mert itt nem lehet megmaradni.

Egy Devan káplár mellett!...

Majd bolond lesz... Vagy mehet az üzleteivel Fezbe, esetleg Meknesbe, helyőrségi segédszolgálatra, vagy átlövi gyakorlatozás közben a tenyerét.

Hogyne! Majd minden hóhért ideküldenek! Ez lesz a kivégzőoszád!...

– Idefigyeljen, Clark! – mondta kissé fáradt arckifejezéssel, búsan az őrmester, amikor megjött a városparancsnokság üzenete, hogy *Devan káplár előléptetése iránt a század előterjesztést tehet*. – Idefigyeljen, Clark, az is lehet, hogy mialatt azt a műellenőrzést csináljuk, amit maga *faktumnak* nevez, mégiscsak találnak majd egy holttestet. Mert én megölöm magát! Itt olyan botrány lesz, amelyet még nem látott a világ!...

– Legyen szabad megemlítenem, hogy a felelevenítés az *rekonstrukció* és a tény az *faktum!*...

– Mondja, maga elvetemült fráter, azt hiszi, hogy én is világcsaló vagyok?! Nem látja, mi folyik itt?

– Mi folyna?

– Itt egy nemlétező katonai személy szerepeltetése világbotrányal fenyeget. Mit vigyorog?! Miért ilyen nyugodt?

– Nincs okom az idegeskedésre! Nem félek, hogy baj lesz!

– Ember! Tudja, milyen baj lehet ebből?

– Mégsem félek! Csak az őrmester úr kerülhet pácba! És nem védekezhet azzal, mint én: hogy felsőbb utasításra cselekedett...

Az őrmester két szemgolyója úgy kimeredt, mintha azon nyomban kipottyanna a fejéből.

– Idefigyeljen!... Én már sok utolsó embert láttam...

– Talán hagyjuk a tapasztalatait, őrmester úr! Én nem akarok ebből a Devan-ügyből kázust csinálni, de ha fenyeget és ijesztget, jelenthetem a hadnagy úrnak!

És elindult. És az őrmester egy ideges tigris morgásával ragadta meg a karját:

– Ne ugrasson, ha kedves az élete! Azt a Devant el kell tüntetni huszonnégy órán belül!

Érti?! Mert itt minden pillanatban megérkezhet egy feljebbvaló...

– Magának ördöge van!

Ugyanis ebben a pillanatban felharsant a „fegyverbe” trombita jelzés, ami riasztást vagy feljebbvaló érkezését jelenti.

Az őrmester egy halk hördüléssel magába roskadtan, félve pislogott fel a kivételesen magas közlegényre.

– Csekélység!

Degorelle ezredes érkezett. A városparancsnok.

IV.

Devan egyre veszélyesebb mérveket ölt. Igen fontos személyiségek is emlékeznek rá. Ez már több a soknál. (Pedig a semminél is kevesebb, de ezt senki sem tudja.) Mindenki nagyon ideges lesz, és Gombolyag elszomorodik.

Az ezredes felületesen ellépett a legények előtt. Meghallgatta az őrmester jelentését a létszámról, azután intett a kesztyűjével, hogy a katonák menjenek lefeküdni.

És elindult az ezrediroda felé.

– Mondja, *sergeant*, valami ostoba eset van itt, amiért a nyakamra irkálnak állandóan.

Hogy lehetséges ez a sorozatos gyilkossági ügy? Nem akarom, hogy személyes tapasztalatom nélkül jelentsek negatívumot!...

– Éppen elhatároztuk, *mon colonell*, hogy megtekintjük az ügyeletes sétaútját végig az épületen. Így akarjuk tisztán látni, hogy mi történt...

– Kivel gondolják ezt?

– A izével... ugyanis... belevontam...

– Tudom, tudom, ezt a Devant... az nagyon szép dolgot csinált Abd el Krim idején.

Emlékszem még rá. Én siettem egy hadosztállyal a nyolcasok felmentésére... A *maréchal* parancsára!...

Az őrmester viaszszárga volt, és a feje úgy lógott jobbra-balra, mint valami hervadozó virágkehely. Most értek az irodába.

– Hát hol van ez a Devan? Kezdjük a szemleutat... Ugyebár, most alkalmas a rekonstruálás az idő szempontjából?

– Már hogy... az tény! Hogyne volna tény!...

– Mit hebeg? A rekonstruálásról van szó!

– Hát tényeket... tényeket még nem tudunk!...

Nagyon kínos volt a helyzet, és az őrmester e pillanatban kellemes emlékként gondolt a Masnir hegység megmászására, ahol nyolcvan emberből ketten jöttek le a hegyi rablók rajtaütése után. Mennyivel jobb volt aránylag a közérzete, mint jelenleg. Amikor például így szól az ezredes:

– Hol van Devan káplár?!

Az őrmester érezte, hogy nem megy tovább:

– Alázatosan jelentem... – kezdte –, én őszintén megmondom,...

A szomszédos szoba ajtaja felpattant, és egy katonás hang jelentette:

– *Caporal Devan presente!*...

Devan káplár ott állt az ajtóban, és feszes tartásban jelentkezett.

– Hát maga az? – mondta elégedetten az ezredes.

– Igenis, *mon colonell!* Legyen szabad egy pohár vizet adnom az őrmester úrnak, mert úgy látom, nincs jól!...

Az őrmester reszkető kézzel mohón ivott, és olyan megviseltnek látszott, mint aki lábadozó beosztással tartózkodik az erődben. És miután ivott, azt súgta a káplári zubbonyban álló *Gombolyag* fülébe:

– Idehallgasson, maga minden emberi érzésből kivetkőzött gyalázatos sintér!...

– Igenis! – felelte a vadonatúj kövér káplár harsogva, és az ezredeshez fordult:
– Megígértem az őrmester úrnak, hogy ma éjszaka önként átveszem a szolgálatot, mivel az őrmester úr derék lelkiismerete annyi haláleset után súlyosnak érzi feladatát egy ügyeletes kijelölésére:
– Nagyon derék!... – bólogatott az ezredes. – Magára emlékszem! Maga ott a hágóban tartotta magát... Dzsebelnél...
– De mennyire!
– Nagy csávába kerültek, és két oldalról jöttünk a spahikkal és a marokkói gyalogezreddel!
– Hogyne emlékeznék a dicső napokra! – felelte ragyogó arccal Gombolyag... – Bocsánat, de még egy pohár vízzel hadd legyen szabad...
– Hogyne, hogyne!... Az őrmester úr asztmás?... No, mindegy! Hát most tartsuk meg ezt a szemlét. Azt hiszem, ez *faktum!*
Az őrmesternek verejtékes lett a homloka:
– Ez izé... ugyanis... ez annyit jelent, mint valamit feleleveníteni... – és fogcsikorgatva súgta Gombolyag fülébe:
– A fene egye meg magát, meg a barátját!
Elindultak a szemlére. Pontosan reggel négyig tartott, ekkor az ezredes elment, az irodában a teljesen megrokkant őrmester pedig fújtatva ült két egyén társaságában, akiket röviden csak szélhámósoknak nevezett.
Pontban fél ötkor egy döbbszerűen jelentkezett:
– Őrmester úr!... Devan káplárt megölték! Lent fekszik az udvaron, egy bajonettel a hátában!

Gombolyag minden engedély nélkül egy újabb pohár vizet adott az őrmesternek.
– Mondd el, mi volt? – kérdezte Clark a posztot.
– Őrségváltáskor a kantinba igyekeztem, hogy bekopogjak hátulról, mert ilyenkor szoktam rumot kapni a kantinostól. A kantin melletti kertes részen nyomokat pillantottam meg, önkéntelenül arra néztem, amerre ezek a nyomok vezetnek, és a bokor alján egy sötét tömeget pillantottam meg. Ez a sötét tömeg volt a káplár, hátában egy oldalfegyver. És halott.
– Jöjjön, őrmester – mondta komolyan Clark, miután az őr kiment. – Mi hoztuk a világra Devan káplárt, kötelességünk haláláért helytállni, és az igazságot kideríteni.
Közben Gombolyag levágta rangjelzését, és a szürkületben három komor, bizonytalan járású egyén nézte a földön fekvő Devan káplárt, egy harcsabajuszú, hosszú, sovány embert.
Halott volt!
– Ki ez? – kérdezte az őrmester, és reszkető újakkal végigszántott haján, megemelve kepijét. Clark csodálkozva vállat vont.
– Devan káplár!...
Az őrmester elővette revolverét:
– Mondja, akar egy golyót?
– Köszönöm, az imént reggeliztem!.. Nem az a fontos, hogy ki az, aki itt fekszik, hanem ki ölte meg?
– Én! – felelte váratlanul Gombolyag.

– A világ legöregebb őrmestere *sergeant* Moreaux volt – kezdte Gorien. – Moreaux

többször kérvényezte a hadügyi hivatalban, hogy tovább szolgálhasson, és különös érdemeire való tekintettel ezt minden alkalommal engedélyezték is neki. Ezt a *sergeant* Moreauxot 78 éves korában vitte el a végelgyengülés egy inspicálás alkalmával.

Rövid szünetet tartott, és fakó arccal rekedten folytatta.

– Valamikor azt reméltem, hogy vagy a kabilok elleni harcban esem el a trikolór szolgálatában, karddal a kezemben, egy századot vezényelve, becsületrenddel a mellemen, vagy pedig ugyanúgy ér a vég, mint öreg kiszolgált katonát, ahogy Moreaux őrmestert érte. Nincs annál szebb, mintha valaki holta napjáig becsülettel a helyén marad. Tizenkét éve szolgálók Afrikában, és azt akartam, hogy ez most már így menjen életem végéig. Most azonban eszembe jutott, hogy legjobb lenne, ha nyugdíjaztatásomat kérném... És ezt maguknak köszönhetem! – Gombolyaghoz fordult. – Különösen magának, maga minden lelkiismeret nélkül való, elvetemült és elszánt csirkefogó!

Gombolyag csodálkozó arcot vágott.

– Én csirkefogó vagyok?

– Ez *faktum!* – legyintett az őrmester fáradtan. – De az sincs kizárva, hogy *rekonstruálás*... Most nem tudom biztosan! Maguk itt szültek nekem egy altisztet! Rendben van! Valami módon azt is nyélbe ütötték, hogy az altiszt létezéséről a legénység is tudomást szerezzen! Helyes! Odáig fejlesztették a dolgot, hogy végül még előléptetésre is felterjesszék ezt a mondvasinált figurát! Egye fene! Egy kábító pimaszsággal megmentették a helyzetet, és az ezredes személyesen beszélhetett ezzel az emberrel. Legyen!... De hogy valaki odáig menjen a szélhámosságban, hogy egy nemlétező embert gyilkosság áldozataként tüntessen fel, méghozzá olyan pompás módon, hogy egy létező holttestet is produkáljon hozzá, ez a szemtelenség teteje, és azonnal magyarázza meg, maga disznó, mert leverem a veséjét egy puskatussal, adta átkozott szélhámosa!...

Gombolyag szomorúan bólogatott, és nagyot szívott a cigarettájából.

– Sajnos, a környezetemet nem tudom leszoktatni róla, hogy beteg vesémmel kapcsolatban helytelen megjegyzéseket tegyen! Miután azonban az események teljesen megtörték... olyasmi történt, amire magam sem számítottam, és rendkívül sajnálok... a vesémre tett sértő és fájdalmas megjegyzés ellenére is hajlandó vagyok beszélni! Devan káplárt én öltem meg! Ez kétségtelen! Az egészben a különbség mindössze az, hogy *ez nem káplár, nem Devan és nem én döföm belé a kést!* Különben minden stimmel! Noha a kést én adtam neki! Meg az is, hogy meghalt. Tanúm rá az ég.

Az őrmesternek már annyi ereje sem volt, hogy valami tette szánja el magát ezzel a szószátyár bitanggal szemben. Clark azonban zsonglőri ügyességgel elővett valahonnan egy félméteres konyhakést, és biztató hangon mondta:

– Te csak beszélj tovább! Ne zavartasd magad! Én addig mindenesetre szúrok! De ne törődj vele! Szóra sem érdemes!

– Ezt inkább hagyjuk! – felelte sietve Gombolyag. – Én mindent megmagyarázok.

– Hisz éppen az a baj! A magyarázataid, fájdalom, olyan természetűek, hogy magam is kezdek beleőrülni!

– Hát figyelj ide!... Tegnap este bevetődött a kantinunkba egy barátunk, bizonyos Gustav Burrier...

Halkan tovább mesélt.

Az ágyain fekvő legénység összesúgott, mikor Devan káplár mögött bezárult az ajtó.

– Elég harapós kutyának látszott! – jegyezte meg Iván Balalajka, az orosz származású

emigráns, aki, ha hinni lehet szavainak, valamikor a szájharmonika nemes művészetét tanította a pétervári zeneművészeti főiskolán.

– Figyeltétek, milyen komoran ment végig az ágyak között? – kérdezte Borbuljev, a birkózó. – Holtbiztos, hogyha csak a legkisebb rendellenességet látta volna, ha bármelyikünk megmoccan álmában, nyomban kitört a zúr.

– És még az a bajusz hiányzott neki! Csak egy vadállat képes rá, hogy ilyen bajuszt növesszen magának! – mondta egy negyedik közlegény.

– Mindenesetre halkabban pofázzatok, mert hátha visszajön! – ajánlotta Don José Perenna de Montevideo, a volt torreador. – Az ilyen embervadászok képesek rá...

Halkan továbbsuttogtak, és óvatosan tekintettek az ajtó felé.

És ezt az egész izgalmat mindössze az a megszokott tény idézte elő, hogy egy altiszt éjszaka végigvizitálta a hálótermet!

De ez az altiszt Devan káplár volt!

Aki, mint ezt az olvasók tudják, egyáltalán nem létezik.

Annál érdekesebb azonban, hogy mégis idejött, és éjszakai inspekción tartott.

–... egyszóval én arra gondoltam – folytatta Gombolyag –, hogy nem árt, ha a legénység előtt még valószínűbbé tesszük a káplár létezését. Olyan embert, aki él, nem kell valószínűvé tenni. De olyat, aki meg sem született, állandóan prezentálni kell, hogy senki se felejtse el egy pillanatra sem, hogy a világon van...

– Röviden! – reccsent rá az őrmester fakó fahangon.

– Igenis, röviden!... Miután ez a Gustav Burrier meglátogatott a kintinban... a fiú régi barátom és a meknesi második század közlegénye... eszembe jutott, hogy itt az alkalom, és megmutathatjuk végre a legénységnek új altisztünket. Elvégre egyszer már látniuk kellett, nehogy gyanakodjanak. Megkértem rá barátomat, hogy vegyen fel egy káplári uniformist, és vizitálja végig a hálótermeket. A rohamkést én adtam oda!

– Egyszóval... – mondta Clark –, ez a rohamkés a tied?

– Igen! – felelte Gombolyag szomorúan. – A saját rohamkésemmel döfték le!... De nemcsak azért mondtam, hogy én öltem meg! Az egész tervet én eszeltem ki, és ha ez az átkozott ötlet nem jut eszembe, Gustav barátom még ma is él! A halálának tehát én vagyok az oka!... Sohasem fogom megbocsátani magamnak!...

– Hát igen! – mondta Clark. – Már annyira valószínűvé tettük Devan káplár létezését, hogy meg is lehetett ölni! Szomorú dolog, de azért ne tégy magadnak a kelleténél nagyobb szemrehányást, mert nem gondolhattad, hogy azok a csirkefogók máris akcióba lépnek! A szegény fiú talán használt is nekünk a halálával! Illetőleg nem nekünk, hanem az ügynek, amelynek szolgálatába álltunk! Most talán sikerül dűlőre vinni a dolgot! Éppen azért, mert azt hiszik, hogy eltették láb alól a legújabb áldozatukat! Pedig Devan káplárnak van egy rendkívüli előnye! Akárhányszor megölik, mindig tovább él! Éppen azért, mert egyáltalán nem él...

V.

Egy monstre bűntény tettesei fel akarják tenni munkájukra a koronát. A korona azonban a földre zuhan. Utóbb a tettesek is. Clark Peabody megbosszulja fivére halálát és általában mindent, amit meg akar bosszulni. Nagy segítségére van ebben Devan káplár. Gerard Mama elpirul, és ez az idősebb hölgyeknél sem szokatlan. Gorien őrmester olyat tesz, amit sohasem tett volna, és a gyarmatügyi miniszter hosszú, barátságos levelet intéz egy közlegény ügyében a barátságos állam hadügyminiszteréhez.

Oliva Corsen, a szép fekete hajú asszony és egy vöröshajú oldalszakállas, de bajusztalan férfi, akit Rudoni néven ismernek ebben a történetben, besurrant a kaszárnya egyik kis kamraszerű szobájába.

– Azt hiszem – súgta a férfi –, ma már felesleges kivinni a tervrajzot. Befejezhetjük itt is!

– Gondolod, hogy kockázatos volna?... – kérdezte az asszony.

– Egész biztos! Így sokkal kisebb a kockázat! Ma már ide úgysem jön be senki!

– Biztos, hogy megnézted azt az embert? Jól megnézted?

– Persze, hogy megnéztem! De hiszen láthatta maga is!

– Láttam! – mondta Oliva Corsen.

– Az ilyen megjelenésű embert nehéz elfelejteni! Magas volt, komor nézésű és hosszú, fekete, lelógó bajusza volt!... Most csak az a kérdés, csakugyan meghalt-e?

Rudoni sértődötten nézett az asszonyra.

– De Oliva – mondta –, ezt a megjegyzést igazán nem érdemeltem meg! Hát mi vagyok én! Valami kétségbeesett kezdő?... Valaki, aki miután mindenből kikopott, végül is rablógyilkosságra adja a fejét? És már az első alkalommal rajtaveszt, mert nem érti a mesterségét? Hát a másik ötnek az elintézése kutya volt talán?

– Nem volt kutya! Nem akartalak megbántani! Nem kell mindjárt felhúzni az orrodát! Én is láttam, amikor összeroskadt a fűben!... – Kis töprengés után hozzátette. – Csak azt szeretném tudni, hol van most?

– Kicsoda?

– Ez a... Devan káplár!

– Itt! – hangzott e pillanatban a hátuk mögött.

Sarkon fordultak, mintha vipera csípte volna meg mindkettőjüket.

Ott állt az ajtó nyílásában, mindkét kezében egy-egy nehéz szolgálati revolverrel a magas, szúrósszemű férfi, szájába lógó fekete bajusszal!

De van káplár volt. És csak a kés hiányzott a hátából, amellyel néhány órával ezelőtt megölték.

– Én a maga helyében – mondta rekedten az őrmester – nem nézegetném magam ilyen kitarotán a tükörben. – Könnyen lehet, hogy rövidesen mind a hárman elindulunk Colomb-Becharba, hogy jól megérdemelt háromévi *travaux-force*-unkat megkezdjük. És maga itt most alig elviselhető külsejében gyönyörködik?

– Nem kell izgatnia magát, *sergeant*. Egy okos ember egyszer azt mondta, hogy mindennek megvan a maga oka-foka!

– Ki volt az az okos ember?
– Én! Ha nem tiltja meg rangja és állása, legyen szíves értesítse azt a vesebajos zsebtolvajt, hogy hozhatja a szőröket.
– A... micsodákat?...
– Mondom, a szőröket! Ne feszegezzük a kérdést, mert úgy érzem, döntő fordulat előtt állunk, és olyankor mindig rendkívül ideges vagyok!
– Hogy érti azt, hogy döntő fordulat? – kérdezte reménykedve az őrmester.
– Körülbelül úgy, ahogy mondok! Valami azt súgja nekem, hogy mielőtt a hajnal ránk köszönt, felgöngyölítem az egész ellenfrontot! Ehhez azonban magányra és elmélyülésre van szükségem! Nem tudom *appercipiálja*-e, amit mondok?
– Ez *faktum!* – mondta az őrmester, és csakugyan kiment.

– Maga... – suttogta Oliva Corsen.
– Maga...
– Igen! Én! – felelte a káplári egyenruhás, nagybajuszú magas halott.
– Ki vagy te?... te sátán?... – mondta kiszáradt torokkal Rudoni.
– Devan káplár vagyok! – felelte a kérdezett. – Ezt neked kell tudnod a legjobban, mert saját kezűleg öltél meg!
– Igen!... Saját kezűleg öltelek meg! Ezt én tudom a legjobban! – látszott a szemén, hogy lassanként erőt vesz rajta a páni félelem. – De hiszen ez kísérteties!... És ha én megölkök valakit, az biztos, hogy nem támad fel többé!
– Engem azonban nem lehet megölni! – mondta fölényesen a szemmel láthatóan öntudatos hulla.
– Miért... nem lehet... megölni magát? – mondta elfulladva Oliva Corsen, és eltakarta az arcát. – Nincs ember, aki halhatatlan volna!...
– Engem mégsem lehet megölni! – felelte a csökönyös kísértet.
– Miért? – sikoltotta az asszony rettegő hangon.
– Mert nem létezem! – hangzott a kissé értelmetlen, de kísérteties válasz.
– Ezt... nem értem!...
– Nem baj!... – Rudonin látszott, hogy végre erőt vesz magán. – Én majd megmutatom, hogy igenis meg lehet ölni téged is! Nem értem, hogyan hibázhattalak el, de úgy látszik, mégis megtörtént! Másodszor azonban nem fog előfordulni!

Zsebéből óriási pirosbabos selyemkendőt rántott elő, hogy megtörölje vele verejtékes homlokát. S ugyanakkor elővette a kését is. Határozottan volt esélye a kísérteties jelenséggel szemben, mert Devan káplár leeresztette a kezében tartott revolvereket.

Ekkor azonban váratlan fordulat állt be. A pirosbabos selyemkendő láttára valahonnan egészen érthetetlenül elősurrant Kis Petrovom, a kutya, és minden külön értesítés helyett, nem is nagyon haragosan, inkább farkcsóválva és némi kíváncsisággal leharapta a vöröshajú Rudoni hüvelykujját.

Mellesleg letépte a nadrágját is, de ez ebben az esetben már nem sokat számított.

A mozdulatlanságig megkötözött Oliva Corsen haragosan rászólt a dühtől és fájdalomtól ordító Rudonira.

– Ugyan, hallgass már, kérlek! Most már semmi értelme a további tagadásnak! A dolog nem sikerült, ez ellen mit sem tehetünk!

– Én nem bánom, a maga felelősségére!

– Ez hülyeség! – vágott közbe fölényesen Gorien őrmester. – Mi itt zseniálisan kibogoztunk mindent, kár volna tovább erőlködni. Leghelyesebb, ha mindent elmondanak!

– Igen! – felelte jóindulatúan Clark, hallgatólag tudomásul véve, hogy a zseniális kibogozásban valóban benne volt Gorien őrmester is. – Leghelyesebb, ha elmondanak mindent, mert ez talán valamivel enyhébb elbírálást vonhat maga után! Ha ugyan a maguk esetében szó lehet enyhébb elbírálásról. Ha azonban nem lehet is szó... maga nő létére, Oliva Corsen... talán alkalmasabb rá, hogy kissé magába szálljon!... Megölték a bátyámat, engem tönkretettek, kioltottak egy csomó emberéletet, könnyítsen a lelkiismeretén!

– Az ilyen beszédek engem nemigen hatnak meg, – mondta sötéten a fekete hajú nő. – De azért elmondok mindent! Szeretem a művészeket, és maga ennek az átkozott Devan káplárnak a maszkjával olyan produkciót vitt véghez, hogy megérdemli... a vallomásom lesz a taps... kérem, legyen szíves, adjon a számba egy cigarettát, és gyűjtsa meg...

Gombolyag kezében már kattant is egy cigarettatárca. Gorien őrmester a saját tárcáját ismerte fel benne. A hangulat azonban olyan feszült volt, hogy pillanatnyilag mellőzni kellett a kövér zsebtolvaj komolyabb mérvű fejbeverését.

Oliva Corsen nagy füstfelhőt bocsátott ki orrlukain keresztül, és szája sarkában a cigarettával beszélni kezdett.

– Igen!... Annak idején csakugyan mi loptuk el a maguk iratait. Rudoni, meg én... Ez azonban, amit most csináltunk, sokkal nagyobb szabású és fontosabb dolog volt! Elvállaltuk, hogy lemásoljuk az őszre tervezett nagy hadgyakorlatokra vonatkozó iratokat! És annak az új aknavetőnek a tervrajzát is, amivel szintén ősszel akartak először kirukkolni!

Újabb füstfelhő. Azután folytatta.

– Azt tudtuk, hogy ezeket a terveket nem tanácsos ellopni, mert hiszen akkor az aknavető tervrajza birtokunkba jut ugyan, helyesebben megbízóink birtokába, viszont a felvonulási terven változtatásokat eszközölnek, és akkor megbízónk nem megy vele semmire. Azt eszeltük ki tehát, hogy időnként besurranunk ide, és lemásoljuk a tervet!

– Nem rossz! – mondta a kihallgatáson természetesen jelenlévő Montolon kapitány.

– Tudom – felelte gőgösen az asszony. – Én eszeltem ki!... Természetesen ezt csak úgy lehetett megoldani, ha vigyázunk rá, nehogy a kaszárnyaügyeletes felfedezzen bennünket inspekciós körútja folyamán! Azt a kis szobát, ahol ezek a tervek voltak, s ahol végül ez az álkísértet felfedezett bennünket, nem mindennap vizsgálta felül az ügyeletes. Mi tehát nyugodtan dolgozhattunk, és amikor az illető altiszt inspekciós körútja folyamán odaért, Rudoni egyszerűen megölte!

– Értem! – bólintott Clark. – Úgy volt tehát, ahogy magam is gondoltam! Az, hogy az altiszteket nem mindig egy bizonyos napon ölték meg szolgálatuk folyamán, nem a véletlen műve! Minden attól függött, vajon a szerencsétlen hol kezdi inspekcióját? Ha csak a harmadik éjszaka jutott el a titkos iratok szobájáig, akkor a harmadik éjszaka döfték le. Ha valaki rögtön ott kezdte, akkor azonnal végrehajtották rajta a halálos ítéletet. Pokolian egyezik minden!

– Igen! – mondta az asszony. – Ezt jól kikövetkeztette! De folytatom... Minden a legnagyobb rendben ment, egészen addig, míg ez a Devan káplár nem keveredett a históriába. Ezzel sok bajunk volt! Elsősorban meg kellett volna állapítanunk, hogy ki az új ember? Sajnos, ez teljesen lehetetlen volt, mert sehol sem találtuk! Élt, lélegzett, beszéltek róla, féltek tőle, sőt tudomásom szerint még előléptetésre is felterjesztették, és mégsem lehetett sehol sem látni! Most végül azután mégis sikerült meglátunk, mivel kulcsunk volt egy oldalkijáráthoz, és az utóbbi időben állandóan *permanenciában* voltunk a káplár miatt.

– Miben voltak? – érdeklődött Gorien őrmester.

– *Permanenciában!*

– Persze!... Ez *faktum!* Gondolhattam volna!...

– Így azután – folytatta a nő – sikerült akkor meglátnunk, mikor végigvizitálta a hálótermeket. Ezt először tette bevonulása folyamán. És abban a pillanatban, amikor megláttuk, már el is volt ítélve! Ennek az embernek a személye túlságosan idegesített minket ahhoz, hogy bevárjuk, amíg eljut a titkos iratok szobájába! Rudoni elintézte közismerten pompás dőféseinek egyikével. Volt ugyan néhány pillanat, leleplezésünk perceiben, amikor azt hittem, hogy ez a dőfés nem is volt olyan jól sikerült, mint gondoltam, ezért azonban most megkövetem Rudoni barátomat!

Elhallgatott, és kiköpte a cigarettavéget.

– Hát ez az egész nem sikerült! Még velem is előfordulhat! Gondolom, most Oránba szállítanak bennünket! Nem igaz?

– Idehallgasson, maga disznó! – mondta Gorien őrmester, és noha a megszólítás egyezik az eddigiekkel, ezúttal nem Clarkhoz és nem Gombolyaghoz, intézte szavait. – Idehallgasson, maga szemérmetlen piszok!... Ha most azonnal nem mondja meg nekem, honnan a fenéből vette Devan káplárra vonatkozó pompás adatait, akkor kettétöröm!

Gerard Mama, a hadsereg anyja beletúrt hosszú ősz szakállába, és fülig pirult, mint egy tizenhatéves bakfis.

– Hát tudja, *sergeant*, az egész dolog a tekintélyem miatt volt! A legénység úgy ismer, mint aki mindenkiről mindent tud. Mit szóltak volna hozzá, ha jön egy altiszt, és én, a 12 éve szolgáló öreg zupás, nem ismerem az illetőt!

– Maga vén betyár! Még az ezredes urat is megtévesztette ezzel a hülye históriájával!

Gerard Mama vállat vont.

– Az ezredes úr nem tehet semmiről! Ő tudja, hogy valakit felszabadított a Dzsebel-hágóban. Miután erre hivatkoztam, tehát azt hitte, hogy Devan káplár volt az illető! És most elárulok valamit magának, őrmester! Fogódkodjon meg jól: *Devan káplár egyáltalán nem létezik!* Elhiszi?

Ha nem bukik le idejekorán, korát meghazudtoló fürgeséggel, a feje fölött elrepülő menázsifazék okvetlenül szétzúzza a fejét!

Gorien őrmester olyat tett, amit sohasem hitt volna.

Kitüntetésre terjesztette fel Flórián Brillant közlegényt, ismertebb nevén Gombolyagot, a zsebtolvajt!

Talán ugyanakkor történt, hogy a gyarmatügyi miniszter hosszú, barátságos levelet intézett a barátságos állam hadügyminiszteréhez, és ebben arra kérte régi kitűnő barátját, hogy a náluk Clark Cutter néven szolgáló Peabody főhadnagyot, aki véleménye szerint tökéletesen tisztázta magát, rehabilitálják, és helyezték vissza rangjába.

Mielőtt erre a levélre megérkezett volna a kedvező válasz, elküldték Gombolyag számára a becsületrendet.

És azon a napon, amikor a trikolórt háromszor meglengették a kis kövér ember feje fölött, tagbaszakadt szőke férfi lépett a kitüntetethez a kaszárnya kintinjában.

– Most érkeztem! – mondta az illető. – De elsőnek akarok gratulálni a kitüntetéshez!... Hallottam, hogy milyen pompásan viselkedett ebben az ügyben. Az az érzésem, hogy jó barátok leszünk!

Feléje nyújtotta a kezét, és Gombolyag érezte a kemény, férfias szorítást. Mosolygó arccal fogadta a gratulációt, és csak akkor szaladt le a torkán a bagó, amit eddig jóízűen rágott, amikor a

barátságos altiszt megmondta a nevét:

– Egyébként Louis Devan vagyok!... Devan káplár, az algíri második gyalogezredből!...

A KIRÁLY VAKÁCIÓJA

I.

Tizennégy bőrönddel érkezett. Amikor világosszürke útikosztümjében végigment a halion, könnyű illatfelhőt vonva maga után, mint láthatatlan uszályt, a férfiak kezében megállt az égő gyufa, amellyel cigarettájukra akartak gyújtani.

Kreolosan barna bőre volt, kékesfekete haja, keskeny, izmos keze és gyönyörű lába. Ezeket a cseppet sem kellemetlen tulajdonságokat, az első pillantásra meg lehetett állapítani. És ebben minden férfi egyetértett.

Hogy a bőre nagyon finom, hogy a ruhája a legdrágább szalonban készült, hogy a cipője, nemrégiben még India dzsungeljében siklott mint kobrakígyó, hogy a harisnyája létrehozatalán a legelőkelőbb és legfajtsztább selyemhernyók dolgoztak hónapokig, és hogy az említett tizennégy bőrönd egyenesen provokál minden szociálisan érzékeny feleséget – ezt viszont a nők szögezték le, tárgyilagosan és sápadtan az irigységtől.

Egyébként Juanita Gonzaleznek hívták, Dél-Amerikából jött ide, Nizzába, és özvegy volt.

Férje Don Rodrigo Gonzalez de Quatemala több mint kétszázezer hold földet és huszonhárom házat hagyott rá, miután egy kisebbfajta baráti összekoccanásnál tizennyolc golyót lőttek belé a szomszédos birtok tulajdonosai.

Juanita nagyon szerette a férjét, és nagyon meggyászolta. Két évig a legteljesebb visszavonultságban élt egyik montevideói villájában, feketében járt, és csak egy-két közeli rokonával érintkezett. Sokat sírt a derék Rodrigo de Gonzalez után, és többször kijelentette, hogy ez a tragédia teljesen összetörte az életét.

Gyásza és szomorúsága őszinte volt. Két év azonban nagy idő. Két év alatt a legsúlyosabb sebek is befornak. Így forrt ismét egészsé Juanita Gonzalez összezúzott élete is.

Egy napon felemelte a fejét. Ez a ténykedés eseményszámba ment, mert a gyönyörű Juanita két évig állandóan lehorgasztott fővel járt.

Felemelte a fejét, és így szólt.

– Elvégre még csak huszonnyolc éves vagyok!

Szobalánya, a kis fekete, puha léptű, fehér fogsorú lány, szolgálatkészen bólíntott.

– Igenis, donna Juanita!

– Nekem még jogom van az élethez!

– Igenis, donna Juanita!

– És don Rodrigo odafent biztosan megbocsát nekem...!

– Igenis, donna Juanita!

Juanita csak most vette észre, hogy nincs egyedül. Barátságosan rászólt a szobalányra.

– Menj ki, Rita!

– Igenis, donna Juanita!

Rita kiment, Juanita pedig folytatta a megszakított gondolatmenetet.

– Jó volt hozzám. Nem voltam szerelmes belé, de ezt ő soha sem vehette észre.

Megbecsültem. Hű voltam hozzá. Tiszteltem. Jó felesége voltam. Meggyászoltam. Úgy gyászoltam, mint egy apát vagy idősebb fivért gyászol az ember. Két évig nem álltam szóba senkivel. Férfival még kevésbé. Fiatalemberrel egyáltalán nem. Most már elég volt ebből! Élni akarok én is! Szép vagyok. Azt akarom, hogy ezt a férfiak észrevegyék! Azt akarom, hogy udvaroljanak nekem. Hogy bókokat mondjanak. Hogy megcsókolják a kezem... a számat. Szerelmes akarok lenni. Kompromittálni akarom magam. Örültségeket akarok csinálni.

Egyszóval... emberi életet akarok élni!...

Ezután az önmagának tartott – és valljuk be, teljesen indokolt – programbeszéd után Donna Juanita Gonzalez de Quatemala becsomagoltatott tizennégy bőröndjébe, hajóra szállt, és Nizzába utazott.

Három szobát foglalt el a Hotel Atlantic első emeletén. Ritára bízta, hogy kicsomagoljon, elfogyasztott egy könnyű villásreggelit, hóna alá csapta fürdőruháját, és lement a strandra.

II.

A sötétbarna hajú, nagyon jól öltözött, értelmes homlokú, filmsztárbajuszú férfi zsebre tette noteszét, felállt az íróasztaltól, és elindult a külső irodahelyiség felé, ahol titkárnője szorgalmasan kopogott az írógépen. Csak időnként vetett az ablakon keresztül egy-egy szórakozott pillantást az Eiffel-torony sziluettjére, amely alatt Párizs terült el, impozánsan, világvároshoz illően és csillogón.

Amíg ideér ebbe a szobába, mondjuk el róla a legfontosabbakat.

Neve: Alfréd D’Agnan, kora: harminchét év, magassága százhetvenhárom centiméter, súlya hetvenkét kiló. Izmos, széles vállak, kemény nézésű, acélszürke szemek. Nagyszerűen bokszol, és hat nyelven beszél.

Foglalkozása: kalandor. Úribetörő. Kiépített, kitűnően megszervezett banda koronázatlan királya. Minden szakmabeli elismert fejedelme. Nagyszerű stratégia. Kiváló koponya. Rokonszenves, megnyerő modorú férfi.

Mit tud felhozni mentségére? Azt, hogy csak onnan lop, ahol nagyon sok van. Közepes vagyonhoz nem nyúl. Kis vállalat még nem ment miatta tönkre. Erre nagyon büszke.

Irodát tart egy titkárnővel és négy hivatalnokkal. Alapelve a pontosság. Ennyi elég is róla. Megállt a csinos, szőke lány mellett.

Egy pillanatig zsebre dugott kézzel nézte, amint dolgozik, aztán megszólalt.

– Maud, kérem, hagyja egy kicsit abba! Néhány információra van szükségem!

A lány szolgálatkészén felállt.

– Parancsoljon főnök úr!

– Nézze meg, hogy állunk a Londoni Merkúr Bankkal?

Maud az iratállványhoz lépett. Kihúzott egy nagy dobozt, és az asztalra tette. A dobozban kartotékok voltak. Karcsú, hosszú ujjai fürgén jártak a kartotéklapok között.

– Mallburg, Manhattan, Meller, Menton Bank, Merkúr... – mormogta. Kihúzta a kartotékot.

– Merkúr Bank, London... – Olvasta hangosan. – Vezérigazgató: Sir Arthur Green...

1932-ben betörtünk a *safe depositba*. Háromszázezer font értékű ékszer. Áru átszállítva Amerikába. Átvette a Johnson és Miller cég. Rendőri feljegyzéseink szerint Johnson hat hétig vizsgálati fogságban... Miller ezalatt Ausztráliába szökik az áruval. 1933-ban a nyomozás végleg holtpontra jut...

– Jó! Tovább!

– 1933... szeptember... Vezérigazgató John Smith... Egyszerű betörés a pénztárterembe... Duval és Artier munkatársaink revolverrel kétszer a levegőbe lőnek. Az eredmény nyolcvankétezerhatszáz font bankjegyekben, és a bankjegyek sorszámainak listája...

Alfréd D’Agnan rosszkedvűen morgott.

– Kis üzlet! – mondta. – A felét felemészttette a rezszi! Más nincs?

– Nincs, főnök úr!

– 1933 óta nem nyúltunk a bankhoz?

– Nem, főnök úr!

D’Agnan bólintott.

– Jól van, Maud! Tegye vissza a kartotékot, és jegyezze elő, hogy a jövő hét keddjén, déli tizenkét órakor betörés lesz a pánccélteremben. A Merkúr Bankban ekkor van ebédszünet. Duval, Boisson és Lamac repülőgépen mennek Londonba...

- Bocsánat... Boisson most... hm... zár alatt van!
- Persze, persze, a számár elfogatta magát. Jegyezze elő Maud, hogy Boissont hétfőn délután megszöktetjük.
- Igenis, főnök úr!
- Intézzon el mindent pontosan. A repülőjegyeket váltsa meg. Az embereket értesítse. Ki most az autószakértőnk?
- Bergmann...
- Bergmann hétfőn reggel repüljön Londonba, és estig lopjon egy londoni rendszámú, lehetőleg sötétkék vagy sötétszürke autót! A többiek azon menekülnek majd. Menekülés után az autó a hampshirei országúton árokba fordítandó!
- Igenis, főnök úr!
- Semmit ne felejtson el! Mindenki pontos legyen. A betörésnek kedden feltétlenül meg kell történnie. A részletes munkatervet hétfőn délig megkapják! Szerdán délben féltizenkettőkor a zsákmánnyal jelentkeznek versailles-i villámban! Ne késsenek, mert tizenkettőkor megkezdem a szabadságomat.
- Igenis, főnök úr!
- Éppen ideje vakációra menni egy kicsit. A rengeteg munka teljesen kimerített. Az idegeimnek szükségük van egy kis pihenésre. Maga természetesen velem jön, Maud!
- Természetesen, főnök úr!
- Nizzába megyünk. Váltson meg a vasúti jegyeket! Foglaltasson szobát, nekem az Atlantiában, magának a Splendidben... Programom a régi. Teljesen kikapcsolódom mindenkiből. Maga nem jelentkezik nálam soha! Minden nap három és négy között várja a telefonomat. Távol tart tőlem mindenkit, aki felesleges!
- Igenis! Mindenesetre ígérje meg főnök úr, hogy nem hord magánál sok pénzt! Tavaly Monte-Carlóban kétszer is kilopták a pénztárcáját. Ha legalább visszalopta volna...
- Hagyja, Maud! A kisebb kaliberű kollégáknak is élni kell valamiből. Azonkívül vakációm alatt sohasem lopok. Ezt már tudhatja. Hát... akkor végeztünk is. Ne felejtson el semmit! Igaz, kérdezze meg a könyvelőt, hogy megcsinálta-e az e havi mérleget?
- Igenis, főnök úr!
- Még valamit... Mennyi most a maga fizetése?
- Háromezer frank havonta.
- Nagyon meg vagyok elégedve magával, Maud. Mától kezdve négyezer a fizetése!
- Köszönöm, főnök úr!
- Nos, a viszontlátásra!
- Viszontlátásra, főnök úr!

III.

Juanita nem nézett hátra, de biztosan tudta, hogy a szürke szemű férfi megérkezett. Izgatott és bosszús lett egyidejűleg.

A szürke szemű férfi. Már harmadik napja követi. A strandon mindig egymás mellé kerülnek. Ha a vízbe megy, a férfi okvetlenül a közelében úszkál. Ha leül egy nyugágyra, a férfi csendesen helyet foglal a háta mögött.

Juanitát idegesítette a jelenléte.

A férfi nem volt tolakodó. Nem szólította meg. Nem követte feltűnően. Csak épp mindenütt ott volt, ahol ő.

Az asszony már szerette volna, ha megszólítja végre. Akkor rendre lehetne utasítani. Erélyesen, sőt gorombán. Ez a szótlanság, ez a néma hódolat azonban lefegyverezte. Juanita érezte, hogy ellenállása óráról órára csökken. Ha a férfi most megszólalna, talán már nem tudna olyan határozott és erélyes lenni.

Erre a gondolatra megborzongott. Két év óta először érezte, hogy nagyon szép. Mert a női szépség mindig a férfiszemek csillogásában bontakozik ki és mutatkozik meg teljesen.

És alapjában véve ez a fiú nem ellenszenves. Igazán nem. Most itt ül a háta mögött. Néz. Avval a nagy, kemény tekintetű szürke szemével. A haja sötétbarna. Jóképű kis bajusza van. Karcsú a dereka, és széles a válla.

És nem szól egy szót sem. Pedig nem látszik gyávának.

Juanita dühbe jött. Hiszen ez egy csirkefogó! Csak egy aszfaltbetyár lehet ilyen szemtelen, hogy... hogy ennyi arroganciával... ne szólítson meg egy nőt...

Rettenetesen elszégyellte magát.

Mi ez? Hiszen ő egyenesen kívánja, hogy a férfi tolakodó legyen! Micsoda gyalázatos dolog ez?...

– Hát ilyen lettem? – gondolta kétségbeesve. – Hová lett a jólneveltségem és az ízlésem. Micsoda szégyenletes dolog ez? Most megbüntettem magam, és azonnal hazamegyek.

Felállt, de egyszerre elhagyta minden ereje. Lehajtotta a fejét, és szégyenkezve újra visszaült. Nem tudott hazamenni. Nem volt ereje hozzá.

És a szürke szemű ember kitartóan, komolyan és szótlánul nézte.

Este a Hotel Atlantic bárjában volt, Ivott két koktélt, és rendkívül jó hangulatban volt. A szürke szemű férfi nem volt ott. Valahogy szabadabbnak érezte magát. Szinte boldog volt, hogy nem tartja fogva, nem bénítja meg a mozdulatait az a konok és könnyörtelen szempár.

Aztán egyszerre elszállt a jókedve. A hangulata elromlott, a szája íze megkeseredett.

– Mi ez? – gondolta. – Abbahagyta volna? Már rám unt? Nem tetszem neki? De hiszen ez... ez borzasztó!

Megrémült attól a furcsa érzéstől, amely a torkát szorongatta. Próbált tárgyilagosan gondolkozni.

– Lássuk csak! Hát lehetséges az ilyesmi? Lehetséges, hogy nekem tetszik ez az ember? Vagy lehetséges, hogy ez már több mint rokonszenv?

Egyszerre remegni kezdett a keze. Csörrenve tette le a koktélos poharat.

– De hiszen ez lehetetlen! – suttogta kiszáradt ajakkal. – Én beleszerettem ebbe az

emberbe!... Beleszerettem egy vadidegen férfibe! Szörnyűség! Beteg vagyok! Úgy látszik, az idegeim... jobb lesz, ha felmegyek!...

Ebben a pillanatban egy boy lépett az asztalához.

– Bocsánat... – mondta –, ezt a csokrot küldi egy úr madame-nak!...

Csodálatos, bársony szirmú, bordó rózsák voltak. A nehéz rózsaiilat egyszerre elhódította és úgy érezte, leszalad egész a szívéig. A csokor mellett nem volt névjegy. Mindegy, úgyis tudta, ki küldte.

– Hol van az az úr? – kérdezte.

– Már elment, madame!

Érezte, hogy a virágot nem kellene elfogadnia. De gyenge volt már a visszautasításhoz.

– És különben is elment... – próbálta megnyugtanni önmagát.

Felkelt, fizetett, és kezében a virággal megindult kifelé.

Egy pillanatig megállt az utcán. Magába szívta az éjszaka illatát. Nizzában az éjszakának illata van. Aztán egy könnyű szellőtől megborzongott, beburkolózott a pelerinjébe, és belépve a szállodába, megindult a lakosztálya felé.

Különös érzések kavarogtak benne, míg a szobájába ért. A liftben még nyugodt volt. Az illatozó vörösrózsa-csokor megnyugtatta. Amikor azonban betette maga mögött szobája ajtaját, egyszerre elvesztette önbizalmát. A virágot egy vázába tette, levetette pelerinjét, és a tükör elé állt.

Sokáig nézte kékesfekete, hullámos haját, szépen ívelt száját, szemét. Úgy érezte, hogy sápadt egy kicsit. Ajka remegett. Ott balra az orr tövében mintha egy pici ránc is lenne.

Egyszerre nagyon fáradt lett. Bizonytalan és rosszkedvű. Felsőhajtott.

– Hiszen nem is vagyok szép! – mondta félig hangosan.

– Túláságosan szép, asszonyom – hangzott a szoba sarkából egy határozott férfihang.

Juanita úgy fordult meg, mintha megpörgették volna. A sarokban álló garnitúrára meredt, amelynek egyik mély foteljéből, magas, frakkos férfi emelkedett fel.

A szürke szemű ember volt. Magas, vállas alakján nagyszerű frakk. A gomblyukban egy szál vörös rózsza. Ugyanolyan, mint a csokor. Kissé lehajtotta a fejét. Szerényen állt és mosolygott.

– Mi... mi ez? – dadogta az asszony.

– Azt mondtam, hogy túláságosan szép... semhogya ezt a szegény férfiak el tudnák viselni! Ilyen szép asszonyért a férfiak kettőt tehetnek. Vagy meghalnak érte, vagy örültségeket követnek el miatta. Én az utóbbit választottam. Ezért vagyok itt!

– Hogy... hogyan került ide?

– Nem mindegy? Az a fontos, hogy itt vagyok.

Juanita lassankint magához tért.

– Nem mindegy! – mondta. – Azonnal mondja meg, hogyan került ide?

– Úgyis hazudni fogok!

– Azonnal mondja meg!

– Kérem! Ha ragaszkodik hozzá, akár több módot is mondhatok. Mi a véleménye például arról, hogy megvesztegettem a szobalányát?

– Az, hogy ez hazugság! Ritát nem lehet megvesztegetni!

– Kérem... akkor... mondjuk... megvesztegettem a portást! Ez jobb?

– Hallatlan!

– Vagy ha nem akarom, hogy a portásnak kellemetlensége legyen, azt is mondhatom, hogy viaszmintát vettem az ajtózárról, és lemásoltattam a kulcsot. Most választhat, melyik tetszik!

– Egyik sem! Tudja? Egyik sem! Vegye tudomásul, hogy így csak egy... egy betörő viselkedik!

A férfi felkapta a fejét. Szürke szemében láng lobbant.

– Betörő? Azt mondta: betörő?

Juanita egyszerre megint elgyöngült.

A talaj kicsúszott a lába alól. Biztonsága ismét eltűnt. Csak kettőt érzett. Azt, hogy ilyen pompás, nagyszerű férfit még sohasem látott, és azt, hogy a legnagyobb gyalázatosság, ha nem dobja ki azonnal és könyörtelenül.

– Betörő? – ismételte a férfi.

Juanita lehajtotta a fejét.

– Nem akartam megbántani – mondta halkán és egyszerűen. – Be kell azonban látnia, hogy itt egy percig sem maradhat. Nagyon kérem, hogy menjen el! Rögtön! Én nem vagyok olyan asszony... aki... aki...

Elakadt. A férfi egy lépéssel előtte termett, és megfogta a kezét.

– Nem olyan asszony! – mondta. – Tudom. Egy pillanatig sem tételeztem fel magáról rosszat! El is megyek, rövidesen, de kérem... csak pár percig beszéljessen velem. Ez nem sok. Higgye el, nem fog ártani a jóhírének!

– Csak az önérzetemnek.

– Annak sem. Elhíheti, hogy csak a maga iránti tiszteletből törtem be ide!

Juanita elmosolyodott.

– Képtelenségeket beszél!

– Nem. Így van. Mert nézze... minden áron meg akartam ismerkedni magával. Hiszen észrevehette! Már most mit tegyek? Megszólítsam a vízben? Vagy a strandon? Esetleg az étteremben vagy a bárban tolakodjam oda? Nem szeretem az aszfaltbetyár tempókat. Nem kerülhettük volna el, hogy meg ne lássák. Az embereknek az ilyen ismerkedésekről megvan a véleményük. Közös ismerős nincs, aki bemutatathatna. Ez volt tehát a legkézenfekvőbb megoldás.

Juanita homlokáról eltűnt az utolsó rosszalló redő is.

– Ezért lopódzott be hozzám?

– Ezért. Be akartam mutatkozni. Ha megengedi.

– Tessék. Talán most már nincs ellene kifogásom!

– Köszönöm. A nevem D’Agnan. Alfréd D’Agnan Párizsból. Foglalkozásom... az, hogy csodálom magát...

Az asszony odanyújtotta a kezét. D’Agnan a kéz fölé hajolt, és megcsókolta. Aztán kiegyenesedett.

– Egy pillanatig sem szabad félreértenie madame ezt a betörést ide. Valóban csak azért jöttem, amit mondtam... Sikerült. Nagyon boldog vagyok, hogy holnap már, mint ismerőst üdvözölhetem. És most, ha megengedi, megyek!

Ismét kezét csókolt, és elment. Az ajtó halkán becsukódott utána.

Juanita Gonzalez sokáig, hosszú percekig nézte ezt az ajtót. Mosolygott. Ebben a kicsit fájdalmas mosolyban sok minden volt. Meglepetés, öröm, alázatos odaadás és egy egészen kicsi boldogság is...

– Nem fáradt még?

– Nem, cseppet sem.

Egyenletes, nyugodt tempókkal úsztak egymás mellett. D’Agnan gyönyörködve nézte az asszony sima, izmos, kicsit kreolos karját, amint ütemesen kinyúlt a vízből, és a vízcseppek

szivárványszínekben gyöngyözve peregtek le róla.

– Jaj! – sikoltotta egyszerre Juanita, és minden átmenet nélkül csapkodni kezdte a vizet. D’Agnan villámgyorsan mellette termett, és átkarolta.

– Mi történt?

– Görcsöt kaptam a jobb lábamba... köszönöm... mindjárt elmúlik...

D’Agnan erőteljesen taposta a vizet, és karjában tartotta a formás, meleg asszonytestet.

Érezte, hogy a hűvös víz ellenére is forróság ömlik el rajta.

– Jó! – mondta egyszerre Juanita –, már el is múlt!

– Kár – gondolta D’Agnan, és lassan, szinte vonakodva eleresztette.

Amikor lihegve partot értek, leültek a homokra, és arccal a nap felé fordultak.

– Európában az a szokás – mondta hirtelen D’Agnan –, hogy az életmentőnek jutalom jár!

– Ez Dél-Amerikában is szokás – felelte az asszony. – Ha jól tudom, öt bolivár a díj...

– Én csak egyet kérek.

– Bolivárt?

– Csókot!

– Maradjunk a bolivárnál!

– Nem vagyok pénzéhes. Egyáltalán nem vagyok éhes. Szomjas vagyok...

Már a karjában tartotta az asszonyt. Juanita előbb elfordította a fejét, aztán elgyengült, és lehunyta a szemét. A férfi pedig a szájára hajolt, s boldogan, türelmetlenül, lázasan és diadalmasan megcsókolta.

IV.

Juanita lassan lépegetett le a hotel lépcsőjén. Az elmúlt három csodálatos napra gondolt. A férfit. Érezte, hogy először életében végre maradéktalanul szerelmes. A három álomszerű napra gondolt. Nagy sétákra a holdfényben úszó tengerparton, csókokra, melyektől lángot vetett még a csontja is. És egyszerre valami melegség szakadt a szíve tájára. Némi elégtételt érzett.

– Nem erőszakos – gondolta. – Nem próbálkozik azzal, hogy... Nem követelődőbb, mint szabadna... Nem tekint könnyen kapható nőnek. Nem akar, kis, egynapos vagy egyhetes kalandot. Hiába na, aki úriember, az úriember!

Igen, kétségtelen, hogy Alfréd D’Agnan sincs fából. Kétségtelen, hogy más nőnek már az első napon megtette volna a maga kis ajánlatát, de önála más a helyzet. Ő nem az a nő. És D’Agnan ezt tudja.

Ment lefelé, és a lépcsőfordulónál bepillantott a haliba. Egyszerre megállt. Kis ijedtség szorította össze a torkát.

Ott ült D’Agnan, előtte konyakos pohár és szemben vele egy nő. Egy szőke nő.

Juanita úgy érezte, hogy a lába azonnal felmondja a szolgálatot. Szeretett volna leülni egy lépcsőfokra.

– Mi ez? – gondolta rémülten. – Ki ez a nő? Hát ezért olyan türelmes?... Ezért olyan könnyen kezelhető? Hát hazugság volt az a sok szép bók, amit mondott?

Lassan vánszorgott vissza a szobájába. Ott leroskadt az ágyra, és csendesen, hangtalanul sírni kezdett.

D’Agnan ezalatt haragosan fordult titkárnőjéhez.

– Miért jött ide, Maud? Megmondtam, hogy eszébe ne jusson! Ott a telefon, ha közlendője van!

– Ne haragudjon, főnök úr – mondta a leány –, ezzel a mondanivalóval nem várhattam délutánig! Nagyon fontos! És nagyon sürgős!...

– Na, ki vele akkor gyorsan!... Várok ide valakit, és nem ragaszkodom hozzá, hogy az illető meglássa itt magát! Itt a cigaretta, gyújtson rá, szedje össze magát, ne idegeskedjen és beszéljen!

A lány rágyújtott. D’Agnan észrevette, hogy a keze remeg.

– Kérem... – kezdte –, ma reggel régi ismerőssel találkoztam, Jean Arbier-vel.

D’Agnan felkapta a fejét.

– Itt van?

– Itt van. A Splendidben lakik. Egy emelettel feljebb, mint én. Tegnap este érkezett.

A férfi már megnyugodott. Visszaült a karosszékbe.

– Elvégre neki is szabad nyaralni! Miért ijedt meg? Nem ismeri magát!

– Lehet, hogy nem ismer, bár azt önála nem lehet tudni. Arbier ma a leghíresebb detektív Európában. És nem is az a fontos, hogy engem ismer-e? Az a fontos, hogy önt ismeri!

D’Agnan elmosolyodott.

– Rémeiket lát, Maud! Egy jó titkárnő ne lásson rémeiket! Ez alapvető hiba! Nagyon jól tudja, hogy ellenem soha nem volt és soha nem lesz elegendő bizonyíték!

Maud bólintott.

– Nem is önt féltém, főnök úr! De ha letartóztatnák, ez végzetes lenne a többiekre. Azok ellen épp elég bizonyíték van. Régi szabály, hogy egy nagy betörőbandában a főnök majdnem mindig kimászhat a bajból, a banda azonban sohasem!

D’Agnan sokáig nem felelt. Maud erre újból megszólalt. Kicsit remegett a hangja.

– Súlyosbítja a helyzetet, hogy ön most nem tud eléggé körültekintő lenni!

– Miért? – lepődött meg a férfi.

– Mert szerelmes!

– Honnan tudja?

– Az én feladatomban az, hogy mindent tudjak, ami ön körül történik! Nem volt nehéz megállapítanom!

– Szamárság!... nem is vagyok szerelmes... csak tetszhet nekem is egy asszony!... én is ember vagyok!...

– Nincs értelme a tagadásnak, főnök úr! Én nem vagyok vizsgálóbíró. Ön olyan szerelmes, mint egy gimnazista!

D’Agnan méregbe gurult.

– Na, ez aztán mégis hallatlan! – mondta. – Hát nekem nem szabad szerelmesnek lenni?

Mi?

– Nem!

– Micsoda? Mit mert mondani?

– Azt, hogy nem! – mondta a lány nyugodtan.

– És ha szabad kérdeznem, miért nem?

– Mert ön király. Egy láthatatlan ország népének uralkodója!...

– És azért nem lehet magánéletem?

– Azért! Ön nagyon jól tudja, hogy milyen partit kell csinálnia. A chicagói Ben Clift, a legnagyobb amerikai banda főnöke már kétszer is felajánlotta a lánya kezét. A lányt feleségül kell venni! Önnek nem szabad mésalliance-t csinálni. Ben Clift szintén király...

– Füttyülök Ben Cliftra meg a lányára!...

– Ön nem tudja, mit beszél! Ben Clift mögött nyolcszáz gépfegyver áll. Ha ez a házasság létrejön, ön két világrészt egyesített: Európát és Amerikát. Ezt Nagy Sándor sem csinálta volna utána...

– Füttyülök Nagy Sándorra!...

– De nem füttyülhet a saját embereire! Ha ön örültségeket követ el, akkor a banda széthull, megsemmisül. Ha egyszerű kalandról lenne szó, nem szóltam volna semmit. De ez, amit ön tesz, ez... ez más. Ez több, mint kaland. Ne haragudjon rám, amiért szóltam, de fontolja meg a dolgot!...

– Kérem, ne beszéljünk erről többet. Ez az én dolgom. Fejezzük be!

V.

Juanita nem könnyebb ült meg a sírástól. Talán fél óra is eltelt, mikor feltápáskodott az ágyról. Tanácstalanul álldogált. Erezte, hogy nem lesz ereje felelősségre vonni a férfit.

Ekkor kopogtak az ajtón.

– Alfréd! – gondolta az asszony.

Nem D’Agnon volt. Az a szőke lány állt a küszöbön, akit az előbb látott a férfival a hallban.

Juanita nem tudott szóhoz jutni a csodálkozástól. Mit keres itt ez a nő? Hogy mert idejönni?

– Bejöhetek? – kérdezte Maud.

– Kérem... Tessék! Valószínűleg fontos mondanivalója van!... Foglaljon helyet! Az előbb egyébként, azt hiszem, magát láttam a hallban, monsieur D’Agnannal!...

Maud elgondolkozva nézte.

– Úgy? – mondta végül. – Tehát ezért sírt?

– Nem sírtam, kérem!

– De sírt! Talán azt hitte, hogy D’Agnan és köztem van valami... kapcsolat! Téved! Én Maud Deval vagyok. Monsieur D’Agnan titkárnöje.

Juanita nagy megkönnyebbülést érzett. Egyszerre felengedett. Már mosolygott is.

– Örvendek. Én Juanita Gonzalez vagyok. De ezt talán tudja is...

Maud is elmosolyodott. Elővette kis, bőrbekötött jegyzőkönyvét, és hangosan olvasta.

– Juanita Gonzales de Guatemala... Huszonnyolc éves. Özvegy két éve... Montevideói villájában lakik. Ezenkívül huszonkét háza és kétszázezer hold birtoka van Dél-Amerika különböző részein... Általában, mint Dél-Amerika leggazdagabb asszonyát emlegetik. Zárójelben megjegyzem, hogy ez tévedés, mert Rio de Janeiróban él egy Chicita Diaz de Rivera nevű hölgy, akinek több mint négyszázezer hold földje van, ezzel szemben nyolcvankét éves, tehát azt hiszem, szívesen cserélne önnel. Nos, mit tudok még önről? Szülei élnek, fivére Don Juan de Morenos, a világhírű bikaviador, önnek nagyszerű briliáns gyűjteménye van, e pillanatban a Hotel Atlantic száztizenegyes szobájában lakik, és halálosan szerelmes monsieur Alfréd D’Agnanba...

Maud felnézett jegyzeteiből. Juanita elismerően bólintott.

– Ön valóban megfizethetetlen titkárnö, mademoiselle. Gratulálni fogok a főnökének.

Egyébként miben lehetek szolgálatára?

Maud gondolkozott. Látszott rajta, hogy küzd magával.

– Mondja, kérem – kezdte –, tudja maga, hogy mi a foglalkozása Alfréd D’Agnannak?

– Úgy hiszem, azt mondta nekem, hogy vállalkozó!

Maud elnevette magát.

– És tudja, hogy mire vállalkozik?

– Nem. Fontos ez?

– Nagyon. Arra vállalkozik, hogy időnként megkönnyítse bizonyos vállalatok pénzszekrényét vagy magánszemélyek tárcáját.

Juanita halottsápadtan ugrott fel.

– Ez hazugság! – kiáltotta.

Maud nyugodt mozdulattal gyújtott cigarettára.

– Kérem, csillapodjon. Ugyan miért hazudnék? Mi hasznom volna belőle? Vegye tudomásul, hogy Alfréd D’Agnan a legnagyobb európai betörőbanda feje.

Juanita nagy erőfeszítéssel legyúrte izgalmát, és visszaült a helyére.

– Miért mondja ezt el nekem? Gondolom, nem az én érdekemet tartja szem előtt!

– Nem. A vállalat érdekeit. D’Agnan egy láthatatlan ország koronázatlan királya. Az ő ténykedéseitől nagyon sok ember sorsa függ. Márpedig D’Agnan most azon az úton van, hogy ezekről a dolgokról, ezekről a kötelességekről megfelelkezzen!

– Mert szeret engem?

– Úgy van! Mert szereti magát! Én idejekorán figyelmeztettem. Nem hallgat rám. Ezt a megoldást választottam. Gondoltam, ha magának megmondom, ki ez az ember, akkor maga levonja a konzekvenciákat.

Juanita lehajtotta a fejét.

– Helyesen gondolta – mondta remegő hangon. – Soha nem csalatkoztam így még senkiben...

– Sajnálom, hogy fájdalmat okoztam önnek, asszonyom. De kénytelen voltam.

– És mondja... ez... ez igazán igaz? Elhíhetem?

– Elhíheti. Valóságos bűnügyi nagyvállalkozó. Irodája van, ahol kartotékokon ellenőrizhető minden munkája.

– És... és mióta csinálja ezt?

– Pardon, tisztázzunk valamit: nem csinálja, hanem csináltatja. Egyébként két éve.

D’Agnan árva fiú volt, és egy nagybátyja nevelte. Ez a nagybácsi volt a banda vezére. D’Agnant gondosan és tisztességesen nevelte. Építésmérnöki oklevele van. De amikor az öreg meghalt, D’Agnant, akinek rátermettsége közismert volt, mindenki egyhangúan kívánta a helyére. Így lett ő két évvel ezelőtt a főnök... Hát csak ezt akartam közölni!...

– És elérte a célját! Megszakítok D’Agnannal minden kapcsolatot. Legyen nyugodt.

Maud felállt. A beszélgetés alatt először csillant meg valami részvét a szemében.

Megérintette az asszony vállát.

– Majd elmúlik! – mondta halkán, és kisietett a szobából.

Alfréd D’Agnan korán kelő ember volt. Ezt a szokását vakációja alatt sem hagyta el. Reggel nyolc órakor már lent volt a néptelen fedett sétányon, és kilencig sétált. Kiadós, hosszú léptekkel, azt az elvet tartva szem előtt, hogy a reggeli testmozgás mindennél többet ér.

Ezen a verőfényes reggelen is elindult egyórás sétájára. Nagyszerűen érezte magát. A jó levegőt mélyen szívtá be, az; egyedülletet rendkívül élvezte, a szerelmes ember kellemes idegfeszültsége állandóan ott szorongott a halántékában és a torkában. Boldog és gondtalan volt.

Egyszerre füttyszót hallott. Az egyik mellékösvényről alacsony, nagyon széles-vállú, puhakalapos férfi lépett ki, és jött vele szemben nyugodt, ráérős léptekkel. Közben füttyörészett.

D’Agnan szeme felvillant.

– Hiszen ez David Durieux, a „füttyös David” – gondolta, és gyors mozdulattal kabátzsebébe nyúlt.

A másik abba hagyta a füttyölést, és szintén zsebébe nyúlt. Ez a mozdulat egy árnyalattal sem volt lassúbb, mint a D’Agnané.

A füttyös David legfeljebb nagyvonalúságban maradt el Alfréd D’Agnan mögött, ügyességben azonban nem. Foglalkozásuk ugyanis azonos volt. Mindössze abban különböztek egymástól, hogy David Durieux afféle szabad farkas volt, aki szívesebben végezte egyedül a munkáját, mintsem, hogy osztozkodni kelljen egy csomó „lógóssal”.

David tehát, utánozva D'Agnant, szintén zsebéhez kapott egy orángutánnak is becsületére való hosszú és izmos karjával.

Ekkor értek egymás mellé. Megálltak. A két régi ellenfél szótlanul és komoran nézte egymást. Aztán egyszerre felderült a füttyös David arca.

D'Agnan is elmosolyodott. A két kéz revolver nélkül került ismét a napvilágra.

– Nyaral? – kérdezte David mosolyogva.

– Nyaralok! – felelte D'Agnan. És maga?

– Én is.

D'Agnan elővette a tárcáját.

– Cigaretta?

Rágyújtottak. D'Agnan egy-két szippantás után megszólalt.

– Tehát... fegyverszünet!

– Fegyverszünet!

Kalapjukhoz emelték mutatóujjukat, és tovább mentek ellenkező irányba. David még utánakiáltott.

– Viszontlátásra, kolléga úr!

D'Agnan bosszúsán csóválta a fejét.

– Hát szabad szóba állni ezzel a senkiháziival? Már bizalmaskodik... Kolléga úr!... micsoda szemtelenség!...

– Halló... itt D'Agnan... Jó reggelt!

– Jó reggelt!

– Mi van magával, Juanita? Tegnap a megbeszélte időben lent voltam a hallban. Vártam. Több mint egy órát. Később fel is telefonáltam. A telefonja nem felelt. Csak nincs valami baj?

– Rossz hangulatban voltam tegnap! Nem akartam magával találkozni!

– És most?

– Most?... Akarok! Még pedig sürgősen. Várjon meg a hallban. Tíz percen belül lent leszek!

Letette a kagylót, és pár pillanatig mozdulatlanul állt. Megint kedve lett volna egy kicsit sírdogálni, de erőt vett magán.

Most igazán erősnek kell lennem! – gondolta.

A férfi szokott konyakja mellett üldögélt. Juanita kicsit elfogódottan nézte.

– Hát így fest egy betörő? – gondolta.

Leült szemben a férfival, és sokáig kereste a szavakat. D'Agnan várt.

– Mondja... – kezdte az asszony, – látta már maga az ékszereimet?

– Nem! – felelte D'Agnan.

– Nem is kíváncsi rájuk?

– Nem!

– Pedig nagyszerű látvány volna! Elhiheti! Azt hiszem, a kollégái egy életen át várnak egyetlen ilyen fogásra!

A férfi egy pillanatig hallgatott. Cigaretára gyújtott. Nyugodtan, hidegen mondta.

– Ha jól értettem, a kollégáimat említette?

– Jól értette!

A férfi ivott egy kortyot a konyakból.

– Hát nézze, Juanita! Tudomásul veszem, hogy maga valami módon megtudott rólam egyet-mást. Talán sokat. Esetleg mindent. Nem kutatom, hogyan csinálta. Nem is fontos! De ha

már tudja, hát beszéljünk róla egy kicsit!

Juanita bólintott.

– Helyes. Én sem akarok egyebet!

– Annál jobb! Hát most hallgasson rám! Más talán az én helyzetemben megpróbálna mindent letagadni. Esetleg sikerülne is. Én nem teszem. Felesleges. Én valóban az vagyok, akinek maga gondol. De... és ez nagyon fontos körülmény... szabadságon vagyok.

– Nem értem!

– Megmagyarázom! Ha képzett, művelt, jólöltözött és jóízű ember, de egyébként egyszerű gyári munkás lennék, aki összekuporgatott egy kis pénzt, hogy idejöhessem, akkor emberszámba venne, ugye?

– Természetesen.

– Azt mondaná: ez az ember otthon gyárimunkás, és nem az én társadalmi osztályomba való, itt azonban világfi, kellemes ember, talpig férfi, tehát nem nézem a foglalkozását, nem nézem, hogy otthon mit csinál, mind nem számít, csak ő a fontos. Igaz?

– Igaz, de...

– Bocsánat... Ha király volnék, aki inkognitóban jön ide... udvarolnék magának, maga azt mondaná: ez az ember ugyan király, tehát társadalmilag jóval fölöttem áll, de csak otthon. Itt épp olyan ember vagyok, mint ő. Igaz?

– Igaz, de nem erről...

– Bocsánat!... de erről!... A mi esetünk épp ilyen. Mert miért szabad mindenkinek, hogy a vakációjában más legyen, mint egyébként? Micsoda igazságtalanság ez? Ha egy kis párizsi rosszlány véletlenül pénzhez jut, kiöltözik és idejön, kutatja valaki a múltját? Talán férjhez megy, és jó feleség lesz belőle, talán nem, de egy hónapig boldog volt. Hát akkor nekem miért ne lehetne egy hónapig úgynevezett becsületes embernek lennem?

Juanita zavarba jött. Ez az érvelés váratlanul érte.

– Itt nemcsak erről van szó.

– Hanem!

– Hanem az erkölcsi felelősségről is. Hogyan gondolja, hogy egy becsületes asszony... és maga... aki...

Elakadt. Nem tudta folytatni.

– Igaza van – mondta a férfi. – Erre nem gondoltam. Az erkölcsi skrupulusok... Őszintén szólva, azt hittem, hogy maga... no igen... hogy maga szeret engem. Ebben az esetben a skrupulusok háttérbe szorultak volna. De így... Így persze nem tudok mit mondani! Azt hiszem, jobb lesz, ha nem találkozunk többet!

Juanita kínlódva hajtotta le a fejét.

– Igen... talán... az lesz a legjobb!... Én is azt hiszem...

Csend volt. A férfi lassan felállt. A kalapja után nyúlt.

– Juanita! Kétségtelen, hogy magának igaza van, de talán erre az egy hónapra... másként is elbírálhatott volna. Különben, én vagyok az oka., Csak én. Hazudnom kellett volna.

Az asszony komolyan nézett rá.

– Igen, hazudnia kellett volna. Miért nem hazudott?

– Mert elveim vannak. Elvem, hogy a vakációban korrekt, becsületes ember legyek. Tudom, hogy ez nagy hiba. Egész évben csalok és lopok és hazudok. Kell egy kis változatosság. Másképp nem bírnám. Most elmegyek. Természetesen nagyon fáj a dolog, de... még hálás is vagyok, hogy nem ad át a rendőrnek.

Egy mozdulatot tett, mintha az asszony keze után nyúlna, de karja lehanyatlott a félúton. Megfordult, és kifelé indult.

Juanitának összeszorította a torkát a keserűség. Rettenetesen szenvedett. Két érzés birkózott benne. És az erősebb érzés felülkerekedett, mielőtt a férfi a lépcsőhöz ért volna.

– Al! – kiáltotta.

D’Agnon megállt.

– Kérem... Várjon egy kicsit... hogy is mondjam... igen... a levegőre kell mennem... fáj a fejem... ugye, elkísér?...

A férfi mosolyogva fordult meg. Juanita utánaindult, és összeszorította a fogát.

– Becstelenség – gondolta. – De még sincs erőm elengedni! Szeretem!...

VI.

D'Agnan aznap délután nagyon gyöngéd volt hozzá. Az asszony azt várta, hogy visszaél a délelőtt szerzett fölényével, és erőszakos lesz. Jogokat fog követelni.

A férfi azonban kíméletes volt, és úri módon viselkedett.

Este együtt vacsoráztak, és utána a bárba mentek egy koktéllra. Aztán felkísérte az asszonyt. Amikor az ajtó feltárult, D'Agnan olyan mozdulatot tett, mintha ő is be akarna menni a szobába.

Juanita megrémült.

– Nem! Nem akarom! – mondta halkan.

D'Agnan elmosolyodott.

– Ha nem akarja, természetesen nem megyek be! – felelte. – De meg kell mondanom, hogy nagyon nehéz... maga túlságosan szép, és én... túlságosan szeretem. Mindamellet, természetesen az történik, amit maga akar! Jó éjszakát!...

Kezet csókolt, és becsukta az ajtót.

Juanita másnap korán délelőtt lement a haliba. Átlapozott néhány képes újságot, és épp elindult kifelé, amikor észrevett egy köpcös, pirospozsgás, igen jellegzetes arcú, ötven év körüli férfit, aki egy mély fotelbe süppedve, francia újságot olvasott, és közben limonádét szürcsölt szalmaszálon.

Az asszony elgondolkozva nézte. Tudta, hogy nem ismeri ezt az embert, az arca azonban nagyon ismerős volt. Nem értette, a dolgot. Ezt az arcot egész biztosan látta valahol. Mégpedig rövid idővel ezelőtt.

De hol?

Ebben a pillanatban szeme a féltre tett újságokra siklott. Persze! Ezekben a lapokban látta a képét. Sőt kettőben is.

Gyorsan fellapozta az egyiket. Ott volt a mosolygós, kövér arc, a feltűnő, kam-pós orr. A széles vállak. Alatta pár sor.

„Jean Arbier, a világhírű francia detektív, a becsületrend lovagja lett.”

Letette a lapokat, és még egyszer odanézett a békésen limonádézó férfira. Igazán nem látszott detektívnek. Ha nem volna olyan élénk, világos, kemény nézésű szeme, nyugalomba vonult hentesmesterhez hasonlítana. Gomblyukában kicsi, piros szalag. A becsületrend szalagja. Tehát nem lehet tévedés. De mit csinál itt ez az ember? Csak egy célja lehet...

Nevetséges. Talán csak neki is szabad szabadságra menni!

De mindjárt tudta, hogy hiába próbálja megnyugtatni önmagát.

Szíve rémülten kalapált. Juanita Gonzalez eddig nem tudta, mi a félelem. Most megtanulta. És megtanulta, mi az, egy férfiért aggódni?

Hiszen ez borzasztó! Ez az ember egész biztosan D'Agnan után szaglászik. És Alfréd bármely pillanatban lejöhet. Egyenesen a karjaiba szalad.

Ha két héttel ezelőtt valaki azt mondta volna neki, hogy aggódni fog egy gonosztevőért, a szemébe nevetett volna. És most... És az a legszörnyűbb, hogy már nem is szégyelli magát miatta.

Lélekszakadva rohant fel a lépcsőn. Közben elkeseredve gondolta.

– Soha életemben nem jutottam el addig a pontig, hogy szerelmes legyek. És amikor végre sikerül, akkor... akkor egy... nem is szeretem kimondani!...

Közben D’Agnan szobája elé ért. Egy pillanatig elszorult szívvel állt az ajtóban, aztán elhatározta magát, és bekopogott.

– Tessék! – hallatszott bentről.

Juanita belépett. D’Agnan hosszú házikabátban, meglepődve állt fel az íróasztal mellől.

– Juanita! Nem kívánhattam volna kellemesebb meglepetést!

Az asszony keservesen mosolygott.

– Magam is meg vagyok lepve egy kicsit – vallotta be, szégyenkezve.

– Üljön le, drága... tessék cigaretta! Talán egy kis konyakot?

– Nem! Konyakot nem! Csak egy cigarettát! Úgy éreztem, hogy szükségem van egy kis beszélgetésre...

A férfi tüzet adott.

– Miről akar beszélgetni?

– A... a mesterségéről.

– Nem idevaló téma!

– De engem érdekel! Igazán!...

D’Agnan rosszkedvűen mondta.

– Hát tessék! Kérdezzen!

Az asszony csendesen cigarettázott.

– Mondja... – kérdezte hirtelen. – Ugye, ez a foglalkozás veszélyes?

– Eléggé.

– És... volt már dolga a... a rendőrséggel?

A férfi felderülve bólintott.

– Hogyne!

Juanita rémülten hunyta le a szemét. Félve kérdezte.

– Volt is már... be is volt már... úgy értem, hogy...

– Úgy érti, hogy ültem-e? Nem! Soha!

Juanita megkönnyebbülve sóhajtott fel.

– Hála Istennek!

– Miért kérdi ezeket tőlem?

– Mert... ez most nem fontos. És mondja, ha magát veszély fenyegeti, mit tesz?

– Az a veszélytől függ.

– Például... ha... ha megtudja, hogy egy detektív van a nyomában, mit csinál?

– A szeme közé nézek!

Juanita még jobban megrémült.

– A szeme közé néz?

– Igen. Ezt persze maga nem érti, kedves! A detektívektől csak a kis bűnözők ijednek meg. Egy ilyen jól szervezett... hm... hogy is mondjam... vállalat feje, mint én vagyok, könnyebben veheti a dolgot. Ellenem bizonyítékot kell produkálni. A személyes bátorság is sokat jelent. Én nem hátrálok meg soha. És ha ez mind kevés, akkor itt van a két öklöm...

Az asszony felsóhajtott. Sejtette, hogy így lesz. Ez az ember keresi a veszélyt. Ezt nem lehet figyelmeztetni. Annál inkább kiteszi magát az elfogatásnak. Talán csak azért, hogy imponáljon neki. Ha most megmondja, hogy miért jött, akkor ez a... ez az eszeveszett, kineveti, és rögtön lemegy. Nem szabad. Meg kell akadályozni, minden áron!

Valószínűtlenül messziről hallotta a férfi hangját.

– De ez unalmas, Juanita! Beszéljünk másról! Érdekesebből, mondjuk magáról! Vagy...

a szerelemről!...

Juanita kezdte elveszteni a lába alól a talajt.

– Nem! Rendes asszony nem beszél szerelemről egy férfi szobájában. Persze ez nevetségesen hangzik, mert maga azt mondhatja, hogy rendes asszony egyáltalán nem megy be egy férfi szobájába.

D’Agnan szolgálatkészen felugrott.

– Megértem magát, kedves! – Ha akarja lemehetünk sétálni!

– Nem, nem akarok sétálni! – mondta ijedten az asszony.

– Akkor leülünk a hallban!

– Nem megyek a haliba! Nem!...

A férfi csodálkozva nézett rá.

– Nem értem magát.

– Persze... nem is értheti... én ideges vagyok... szükségét éreztem, hogy magával legyek... négy szemközt... de...

D’Agnan hozzálépett, és átölelte.

– Juanita! – mondta egyszerűen. – Szeretlek!

Megcsókolta. Az asszony engedelmesen, puhán simult a mellére. A csókját szokatlan tüzzel, őszintén adta vissza. Egy pillanatra megfeledkezett mindenről.

Csak akkor tért magához, mikor a férfi a dívány felé vonta. Eltolta magától.

– Nem! Nem akarom! – mondta.

D’Agnan azonnal elengedte.

– Juanita! – mondta remegő hangon.

– Lehetetlent kíván tőlem! Én nagyon jól tudom, hogy nehéz elhatározni magát, hogy egy olyan emberrel, aki a maga szempontjából méltatlan a szerelmére, kedves legyen, de én tudom, hogy maga is szeret.

– Igen, szeretem! Most már én is tudom!

– Akkor miért kínoz?

– Nem akarom kínozni! De nem tudom elhatározni magam. Nem olyan könnyű!

– Nem tudok erőszakoskodni. De nagyon kérem, menjünk akkor le! Lásza be, hogy férfiember ilyen esetben nem lehet ura önmagának. Szeretem! Maga is szeret! Érzem!

– Nagyon szeretem!

– Viszont gátlásai vannak! Megértem! Belátom. De menjünk akkor le!

– Nem, azt nem! Azt semmi esetre sem!

– Mit tegyek hát?...

A férfi komolyan és őszintén kétségbe volt esve. Látszott rajta, hogy kíméli ezt az asszonyt. Talán az első asszonyt életében. Eddig nem sokat teketóriázott a nőekkel, de ezt... ezt nem lehetett sommásan elintézni.

Az asszony látta ezt, és soha nem érzett melegség szaladt a szíve tájára. Ez az ember nem elvetemült. Nem gazember. Csirkefogó nem viselkedik így, hasonló helyzetben. Ez az ember rendes, becsületes, jó fiú. Csak éppen nem tud róla.

– Mit tegyek hát?... ismételte a férfi.

Juanita lehajtotta a fejét.

– Húzza le a rolettákat! – mondta csendesen – és... és csukja be kulccsal az ajtót...

VII.

Juanita körme keskeny volt és hegyes. Ezt a hegyes körmöt olykor a tenyerébe vájta, hogy meggyőződjön arról, nem álmodja-e az ezután következő két hetet?

Mert ez a két hét csakugyan álomszerű volt. Az asszony nem bánt meg semmit. Érezte, hogy ilyen boldog nem volt még az életben.

– Nem fogja megtudni soha, hogyan történt! – gondolta. – Soha sem szabad megtudnia, miért maradtam akkor nála! Ez sértené!...

Ez nem egészen így volt. Juanita nemcsak Alfréd hiúságát kímélte, hanem a magáét is. Megtudta ugyanis, hogy Albier, a híres detektív még azon a bizonyos délutánon vonatra ült, és továbbállt egy házzal. Valóban kizárólag nyaralt, és cseppet sem törődött D’Agnannal. Ha tehát valamit titkolni akart Juanita, ezt a tévedését akarta elsősorban titkolni.

De ez nem volt zavaró momentum. Mosolyogva ébredt reggel, teniszezni ment Allal, együtt ebédeltek, nagy sétákat tettek, kapuk alá szaladtak be, hogy gyorsan megcsókolják egymást, apró, gyerekes csínyeket eszeltek ki egymás szórakoztatására – egyszóval szerelmesek voltak.

A második hét vége felé D’Agnan veszített a jókedvéből. Szórakozott lett, szótlan. Juanita kérdéseit kedvetlenül ütötte el.

Rám unt! – villant át az asszony szívéen.

De aztán elhessegette magától ezt a gondolatot. Ez lehetetlen.

Másnap a férfi ebéd közben egyszerre letette a villát.

– Juanita – mondta –, van fogalma róla, hogy mennyire szeretem?

Az asszony elmosolyodott.

– Van!

– Nincs! Nem is lehet. Nem is tudhatja! És mégis...

Juanita aggódni kezdett.

– Mit mégis?... Mit akar mondani?

– Azt, hogy nekünk el kell válnunk!

– Elválni? El akar válni tőlem? Miért?

– Nem akarok! De kell! Én egy hét múlva elutazom. Vissza Párizsba.

– El akar hagyni?

– Nem akarom! De kell. Lejár a szabadságom!

Az asszony lassan elfordította a fejét. Kinn a tengeren kis jacht siklott méltóságteljesen, dagadó vitorlával. Fehérszárnyú madarak billentek le a magasból csaknem a víz színéig, és ott lebegtek tovább, zsákmányra lesve. Két szabadnapos matróz ment a mólón a kocsmá felé. A pálmakertből a világhírű Withers-jazz muzsikájának elmosódó foszlányai hallatszottak. Az asszony lehunyta a szemét. Haragudott, hogy az élet nem vesz tudomást arról a rettenetes dolgról, ami most vele történik. Hogy a jachtok nem süllyednek el, a madarak nem zuhannak le benukt szárnyakkal a hullámok közé, a matrózok mulatni tudnak, és a Withers-jazzesek fejéből nem hullt ki minden melódia. A férfi pedig csendesen tovább beszélt.

– Igen, lejár a szabadságom! Ezt magának meg kell értenie. Ha valami egyszerű, becsületes, hivatalom volna, most otthagynám, csak azért, hogy tovább is együtt maradhassunk. Nekem nem lehet. Valaki azt mondta a múltkor, hogy én király vagyok. Kötelességeim vannak a népemmel szemben. És igaza volt. De a királyok sorsa nehéz. Csak most látom. A királyokat nem

kell irigyelni. Juanita... higgye el, most nagyon szeretnék becsületes lenni. A maga kedvéért!

Juanita hirtelen felállt.

– El kell most mennem – mondta nyugodt hangon. – Egy ismerősömet láttam a sétányon.
Beszélni akarok vele.

Már ment is. A férfi kicsit megütődve bámult utána. Ingerülten nyomta cigarettáját a hamutartóba.

– Na – dünnyögte –, nem szomorodott el túlságosan! Ez az a nagy szerelem? Ilyen könnyen tudomásul lehet venni, hogy elmegyek?

Konyakot hozatott, és tűnődve nézte az arany barna italt.

– Rám unt! – mondta szomorúan.

VIII.

D'Agnan itt nagyot tévedett. Juanita cseppet sem nyugodott bele az elválásba. Nem pillantott meg semmiféle ismerőst, de most mindenáron egyedül óhajtott maradni. Két okból. Az egyik egyszerű és magától értetődő volt: egy nő sem szereti, ha a férfi meglátja rajta, mennyire kínlódik miatta. A másik ok még homályos volt egy kicsit. D'Agnannal való beszélgetése alatt eszébe jutott a Mauddal folytatott beszélgetése, és egy kalandos terv kezdett kialakulni benne. Ez a két ok bőségesen elegendő volt ahhoz, hogy az egyedüllétet keresse.

Visszatért a szállóba. A portás csodálkozva adta át a kulcsot, mert Madame Gonzalez soha nem szokott délelőtt visszajönni.

Nem vette igénybe a liftet, gyalog szaladt fel a lépcsőn. Gondolatai teljesen lefoglalták. Elhaladt az ajtaja előtt, és csak akkor vette észre, amikor egy idegen szobába akart benyitni.

Visszafordult, és megállt az ajtó előtt. Már be akarta dugni a zárba a kulcsot, mikor megmerevedett, és kis ijedtség nyilallt a halántékába.

Valaki van a szobájában!

Nem mert mozdulni. Valósággal odatapadt az ajtóhoz, és visszafojtotta a lélegzetét. Semmi kétség. Valaki járkal odabent, tesz, vesz, mintha kulcs is zörrenne és...

– Betörő! – villant át az öntudatán.

Az. Kétségtelen, hogy betörő. A szobalány nem lehet, a szobát már legalább másfél órával ezelőtt kitararították. Rita, a komorna sem lehet, mert őt elküldte egyet-mást bevásárolni. Más nem lehet tehát, csak betörő!

Első gondolata az volt, hogy leszalad D'Agnanhoz, és elmond mindent. Aztán elhessegette ezt a gondolatot. Ez nem jó. Egyrészt nem tanácsos D'Agnant olyan helyzetbe hozni, amelyben kapcsolatba kerülhet a rendőrséggel, másrészt a betörő esetleg elszökik ezalatt.

Juanitára mindent rá lehetett fogni, csak azt nem, hogy gyáva. Most sem félt. Első ijedtsége elszállt. Megkeményítette a szívét, és összeszorította a száját. Aztán halkán, nagyon óvatosan megnyomta a kilincset.

Juanita férje, a néhai derék Don Rodrigo Gonzalez de Guatemala egy alkalommal csinos kis gyöngyházrevolverrel lepte meg. A becses ajándékot néhány magyarázó szóval nyújtotta át nejének.

– Juanita, Madonnám, te az erény mintaképe és minden jó tulajdonság büszke birtokosa vagy. De ez a Dél-Amerika és különösen ez az átkozott Montevideo tele van aszfaltbetyárokkal. Napirenden van, hogy megszólítanak, sőt megtámadnak az utcán fényes nappal ártatlan lányokat és asszonyokat, és erőszakoskodnak velük. Ezért hoztam neked a revolvert. Ha valaki megpróbálna úgy közeledni hozzád, hogy előzőleg otthon felejtette a téged méltán megillető tiszteletet, légy szíves, azonnal lődd le, mint egy kutyát! Ugye, megteszed ezt a csekélységet nekem, drágám?

Juanita megígérte.

– Ígérd meg azt is, hogy ezt a revolvert mindig a retikülődben fogod hordani!

Juanita ezt is megígérte.

Így történt, hogy a kis gyöngyházrevolver most is ott volt a retikülőjében. Elővette, jobb kezébe szorította, aztán halkán belépett a szobába.

A revolver nagy biztonságot adott, és Juanita egy hálás másodperccel áldozott don Rodrigo emlékének.

Halkan becsukta az ajtót a háta mögött. Ez a halk nesz is elég volt azonban ahhoz, hogy a szekrény előtt kuporgó idegen meghallja, és felpattanjon, mintha rugó lökné.

Az idegen – David Durieux volt. A füttyös David. Első mozdulata az asztal felé vitte, de a mozdulat félbeszakadt. Egy kis gyöngyházrevolverrel nézett farkasszemet, és a kéz, mely a revolvvert tartotta, nem remegett.

A füttyös David igen meg volt lepve. Annyira, hogy még füttyülni is elfelejtett, márpedig ez nála a legnagyobb megilletődöttséget jelentette. Vágyakozó pillantásokat vetett az asztalra, ahová a saját revolverét tette, hogy minden kívülről jövő támadásnál kéznél legyen. Hát hiszen kéznél van, csak épp nagyon hosszú kéz kellene hozzá.

– Eddig azt hittem, hogy hosszú a kezem – gondolta némi akasztófahumorral –, és kiderül, hogy túlságosan rövid. De micsoda baromság volt, hogy odatettem! Ha most a zsebemben volna! Egy mozdulat és...

– Egy mozdulat, és öt golyót röpíték magába! – mondta Juanita, mintha kitalálta volna David gondolatát.

Ez értelmes beszéd volt. David halkan füttyentett, de nem mozdult.

Aztán megint csend lett. Hosszú, kínos, szünni nem akaró, kellemetlen csend. Végre az asszony ismét megszólalt.

– Emelje fel a kezét, de gyorsan és jó magasra!

David fogcsikorgatva engedelmeskedett. Apró szemei élénken ugráltak ide-oda, valami megoldás vagy segítség után kutatva. Természetesen minden eredmény nélkül. Revolvere elérhetetlen távolságban volt. Az ablak is messze volt. Amíg odaér, az említett öt golyóból, három biztosan a hátába fűrődik. Az ajtó előtt az asszony állt. A helyzet végképp reménytelen.

Füttyös David azonban sokkal kilátástalanabb helyzetekben sem adta meg magát anélkül, hogy meg ne próbáljon valamit. Most is megkockáztatott hát egy alig észrevehető lépést az asztal felé.

– Állj! Ha még egyszer megmozdul, nem megy ki a saját lábán a szobából.

A kis revolver olyan fenyegetően szegeződött előre, hogy David nem mert mozdulni, amikor pedig Juanita az asztalon fekvő Browningot is magához vette, végképp feladta a küzdelmet.

Harcias egy fehérszemély – gondolta elkeseredetten.

– Szóval maga ki akart rabolni? – kérdezte az asszony.

– Kérem szépen, az úgy volt...

– Nem csevegünk! A zsebei meglehetősen kiduzzadnak. Gondolom, ott vannak az ékszereim. Forduljon meg! Na csak gyorsan, egy-kettő!

David Durieux megfordult. Kelletlenül, lassan, vonakodva, de megfordult. Humora azonban most sem hagyta el.

– Bocsánat! – mondta.

– Miért kér bocsánatot?

– Mert egy hölgynek nem illik hátat fordítani!

– Jól van, ne beszéljen annyit! Idefigyeljen! Most benyúlok a zsebébe, és kivesszem a holmimat. A revolverem a hátában lesz. Figyelmeztetem, hogy ha egy hajszálnyit is lejjebb kerül a keze, vagy bármiféle mozdulatot tesz...

– Tudom! Öt golyót ereszt belém! Nem vagyok én kezdő!

Kis szünet után hozzátette, mintegy magának mormogva.

– Fenét nem vagyok az. Még egy kezdő se esett volna így a verembe, mint én.

Juanita habozott egy pillanatig. Rettenetes izgalom ömlött végig rajta, de aztán összeszedte magát, és a férfihoz lépett. A revolvvert erősen a hátához nyomta, és bal kezével

egyenként szedegette ki az ékszereket. Mikor végzett, megszólalt.

- Megfordulhat!
- Nem ereszhetném le a kezem?
- Nem!
- Kicsit fárasztó így tartani! Megígérem, hogy nem próbálok szökni.
- Nem érdekel!
- Most pedig azt hiszem, legjobb lesz, ha csengetek, és behívatom a szálló detektív jét! Füttyös David elkeseredett arcot vágott.
- Okvetlenül kell ez?
- Természetesen. Gondolom, egy esztendőn alul nem ússza meg a dolgot!

A férfi elvagyorodott.

- Ahogy maga téved! Testvérek közt is rámsóznak hármat!
- Három évet?
- Azt elhiszem! Tudja nagysád, hogy én milyen visszaeső vagyok? Három mázsa!...

Pedig ez csak egy tréfa volt!

– Tréfa?...

– Az hát. Én tudom, hogy nagysád együtt jár ezzel a csirkefogó D’Agnannal. Nem akarok tapintatlan lenni, hiszen nincs abban semmi. Ne tessék azért úgy elpirulni... Na, gondoltam, ha az a marha merő idealizmusból nem nyúl ezekhez a brillekhez, hát majd nyúlok én! Előre röhögtem, hogy fog mérgelődni D’Agnan, mondom, hogy csak vicc volt!...

- Igen. És keresett volna rajta egymillió dollárt.
- Hát bizony, viccekből nem élek meg!
- Na jó. Ezentúl nem leszek könnyelmű. Széfben fogom tartani az ékszereimet.
- Ne tessék fáradni! Onnan is ki tudom lopni!
- De nem lesz rá alkalma. Nem maradok itt három évig. Én szabad kezet adok az

igazságszolgáltatásnak! Hacsak...

David szeme felvillant.,

- Hacsak?
- No igen. Hacsak nem tudok megegyezni magával!

A változáson, ami a betörő arcán végbement, meglátszott, hogy nem becsüli alá a veszélyt, amelyben forog.

- Megegyezni? Hát volna mód, hogy...
- Volna! Megtenne mindent, hogy futni hagyjam?
- Mindent!
- Helyes! Egy feladatom van a maga számára!

– Feladat Nagyszerű! Mindent szívesen megteszek, asszonyom. Mindennek jobban örülnék most, mint egy lebukásnak. Tessék, mondja el a feltételeit!

– Hát először is üljön le oda az íróasztalhoz! Leeresztheti a kezét! Úgy! És most írja... De figyelmeztetem...

– Tudom. Öt golyó...

– Úgy van... Írja: „*Beismerem, hogy a mai napon betörtem Mme Juanita de Gonzales szállodai szobájába, és zsebrevágtam az ékszereit. Mme Gonzales revolverrel kényszerített, hogy az ékszereket visszaadjam.*” Dátum! Aláírás!

– Hát ez mire kell?

– Arra, hogy maga revolver nélkül is a kezemben legyen. Aláírta? Adja ide! Így! És most figyeljen rám. Ismeri maga Alfréd D’Agnan irodáját?

– Párizsban?

- Igen.
 - Hogyne ismerném. Ő a legnagyobb konkurenciam!
 - Helyes! Ma délben maga velem jön repülőgépen Párizsba.
 - Ma délben? A fél egyes géppel?
 - Ma délben. És betörünk Alfréd D’Agnan irodájába.
- David akkorát füttyentett, mint egy gőzmozdony.
- Ez már beszéd! Felesleges volt azt az írást megcsinálni. A világ végére is elmegyek magával, ha D’Agnannak borsot törhetek az orra alá. Kiraboljuk az irodát?
 - Na nem! De elhozunk onnan egyet-mást. Nem kívánom ingyen. Most menjen. Pontosan fél egykor legyen a repülőtéren. Ha nem lesz ott, ezt az írást a rendőrségre viszem!
 - Felesleges fenyegetőzni. Ott leszek, és rendelkezésére állok.

Alfréd D’Agnan elhatározta, hogy soha életében nem bocsátja meg és nem felejt el Juanita rideg részvétlenségét, amellyel közeli elválásukat tudomásul vette.

A villásreggelit együtt fogyasztották el, és D’Agnan a vérig sértett szerelmes hidegségével utasította vissza Juanita meghívását, hogy kísérje el Monte-Carlóba.

– Rokonaimmal találkoztam! – mondta az asszony. – Kértek, hogy tartsak velük. Szóval nem jön?

– Nem! – felelte D’Agnan. – Dolgom van!

– Ahogy akarja. Holnap visszajövök!

– Örülni fogok – hangzott a sértődött válasz.

Juanita ujjongott magában. Iszonyú kellemetlen lett volna, ha a férfi azt mondja, hogy velük akar menni.

Így minden baj nélkül érkezett ki fél egykor a repülőtérré, és megkönnyebbülten állapította meg, hogy David Durieux már ott van.

– Hát nekem ezentúl mindig csak betörőkkel lesz randevúm? – gondolta.

De amikor a repülőgép a levegőbe emelkedett vele, nagy megkönnyebbülést érzett.

Ez az érzés több volt, mint a repülés mámor. Egy új élet boldog ígéretét muzsikálta a szédítő sebességgel pergő légcsavar.

IX.

Párizs. Juanita valamikor másként képzelte első látogatását a világ fővárosába. Az ezerfényű város csodálatos éjszakáitól akart megmámorosodni, jókedvű kirándulásokat akart tenni a környékre. Versailles. Trianon... látni akarta a nagy császár sírját, a Tuillériákat, fel akart menni az Eiffel-toronyba, és...

...És most este van, evett egy pár falatot a hotelszobájában, és torkában dobogó szívvel vár egy csirkefogót, aki elvezeti valahová, ahová be akar törni.

Egy pillanatig nagy harcot vívott önmagával. Úgy érezte, hogy abba kellene hagyni az egészszet. Nem birkózni a sorssal, amely úgy látszik, nem engedi, hogy boldog legyen. Hagyni, hogy a férfi elmenjen. Beérni ezzel a csodálatos pár héttel, és eltenni az egészszet a szép emlékek közé. Hát megér annyit egy szerelem, hogy ilyen örültségeket kövessen el miatta?

– Nem éri meg! Nem éri meg!... – ismételte magában, de érezte, hogy önmagát csapja be, és tudta, hogy ennél sokkal nagyobb örültségeket is elkövetne miatta.

És amikor valaki egy vidám melódiát füttyörészve bekopogott az ajtón, már befejezte a maga kis belső csatáját, vidám volt és tettekre kész, és kellemes izgalmat érzett.

– Azt hittem, hogy már készen van! – mondta David.

– Készen is vagyok!

A Nagy Szakértő fölényesen és megvetően nézte végig.

– Jaj – mondta –, csak amatőrökkel ne volna az embernek soha dolga!

Juanita megszeppent.

– Miért? Valami baj van?

– Ó, szóra sem érdemes. Egyszer volt egy Ida Vanier nevű hölgy. Tíz évvel ezelőtt betört valahová. Szintén világoskék szoknya és fehér pulóver volt rajta. Még mindig a fegyházban van szegénykém!

Juanita elnevette magát.

– Ez tréfa, úgye?

– Persze, hogy tréfa! De a rendőrség egyáltalán nem fog tréfálni. Általában a rendőrségnek roppant kevés érzéke van a humor iránt. Na, egy-kettő, öltözzön át. Minél feketébb lesz a ruhája, annál jobb!

– Igen! – mondta zavartan az asszony, és körülnézett.

– Jó, jó, én kimegyek addig a folyosóra!

Füttyörészve sétált fel és alá, amíg Juanita nem szólította. Elégedetten nézte végig az asszonyt, aki a sima, fekete ruhában nagyon szép volt.

– Ez igen! – mondta, és gondolatban rémes gorombaságokat mondott annak a piszok D'Agnannak a szerencséjével kapcsolatban.

– Indulhatunk?

– Igen!

– Ebben a táskában mi van?

– A... hogy is mondjam?... a műszereim. Vagy látott már olyan orvost, aki műszer nélkül operál?

Lementek, és taxiba ültek. David odaszólt a sofőrnek.

– Rue de Navarra 41.

Juanita elképedt.

– Nem téved Monsieur David? Hiszen maga azt mondta, hogy az az iroda a Rue de Rivolin van!

David megcsóválta a fejét.

– Amatőr, amatőr!... az is marad örökre! Hát mit gondol, ennek a sofőrnek okvetlenül tudnia kell, hogy mi hová megyünk?

– Vagy úgy?

– Vagy úgy! A Navarrai utcában kiszállunk. Onnan csak pár lépés a Rue de Rivoli. Érti már?

– Értem!

David a hatalmas üzletház hátsó bejáratát nyitotta ki az egyik „műszerrel”. Juanitának addig az éjjeliőrt kellett szemmel tartania.

Végre bent voltak. Ott már könnyebben ment a dolog. Egy kis fúrás, egy kis zárleemeléssel, és már fel is tárult az iroda ajtaja.

– Monsieur David, biztos, hogy nem téved? Jó helyen járunk mi?

– Hát már miért ne járnánk jó helyen?

– Mert itt az ajtón valami olyasféle táblát láttam, hogy „Lyoni Selymek Lerakata”.

A füttyös David komolyan dühbe gurult.

– Nahát ez már igazán sok! Soha az életben nem lesz magából rendes betörő! Hát mit gondol, hogy ez a D’Agnan hülye? Azt írja ki az ajtajára talán, hogy „Betörés nagyban és kicsiben”?

Juanita elszégyellte magát.

– Igaza van. Szamárságot mondtam. Csakugyan reménytelen eset vagyok!

A tolvajlámpa fénye végigszaladt a bútorokon. David elővette az acélolvastót.

– Mi ez? – kérdezte az asszony.

– Nagyon elmés készülék. Ezzel kell lyukat égetni a pénzszekrényen.

– A pénzszekrényen? Nekünk semmi dolgunk a pénzszekrényel. Csak nem gondolja, hogy ki akarom rabolni D’Agnant?

– Hát? Akkor minek cipelt ide?

Juanita nyugodt léptekkel az iratszekrényhez ment, és rövid keresgélés után kihúzott egy fiókot.

– Látja, ezek közül a kartotékok közül akarok kiválasztani néhányat.

David úgy érezte, hogy menten megüti a guta.

– Egy pár vacak kartonlap miatt kellett végigcsinálnom ezt a cirkuszt? Még csak a pénzszekrényt sem törjük fel? Én azt hittem, hogy egy kis borsot törhetek D’Agnan orra alá. Én ezt az embert gyűlölöm! Nem közénk való! És amellet nem is tehetségesebb, mint én. Miatta nem tudok kellően érvényesülni. Királynak tartja magát, és amíg ő lesz, addig én mindig csak másodrendű szerepet fogok játszani. És most, amikor lehetne, még csak fel sem bosszanthatom kedvemre? Na akkor én megyek is. Alászolgája...

– Állj!

– Nem, nem, madame! Most nincs a kezében revolver.

– És az írás?

– Bánom is én! Vigye a rendőrségre. Talán sikerül úgy is kivágnom magam.

– És a tízezer dollár, amit ígértem?

– Azzal sem törődöm!

– És ha húszezret adok?

– Akkor sem... mennyit mondott?

– Húszezret. És amellet a lovagiasságára is apellálok. Hát volna szíve késő éjszaka

itthagyni egy védtelen nőt?

- Persze, persze, a lovagiasságom... biztos, hogy húszszázat mondott, nem huszonötezret?
- De igen. Huszonötezret mondtam!
- Késszépénzben?
- Késszépénzben!
- Akkor tessék! Csináljon, amit akar!

Leült, és értetlenül nézte, hogy Juanita kiszedi a dobozból a kartotékokat.

- Ugye, D’Agnan csak két éve van a banda élén? – kérdezte az asszony.
- Igen. Körülbelül...

Juanita papírt és ceruzát vett elő, és írni kezdett. Hosszú, szálkás betűivel sorra feljegyezte azokat a cégeket és személyeket, amelyeket D’Agnan fellépése óta károsítottak meg. Huszonhat név és cím került a listára. Közben észrevette, hogy David még mindig vágyakozó pillantásokat vet a páncélszekrényre.

- Idefigyeljen Monsieur David! Tudja maga, hogy mit csinálok én most?
- Fogalmam sincs!
- Megmondom. Megszabadítom magát D’Agnantól!
- Megszabadít?

– Igen. Sőt nemcsak magát, hanem Párizst is! Sőt Európát is! Érti? Hagyja hát végre békén azt a Wertheim-kasszát!

David nagyot ugrott.

- Komolyan beszél? Nem csap be?
- Legyen nyugodt!

David ünnepélyes arcot vágott.

– Madame – mondta meghatottan –, ha ez igaz, akkor... ezt még sosem tettem, de... akkor lemondok a huszonötezer dollárról.

Juanita elmosolyodott.

– Nem... nem! Megígértem és megkapja. Higgye el, hogy sokkal többbe fog nekem ez a kis játék kerülni! Legalább tízszer annyiba.

Eltette a listát, és felállt. Elmosolyodott.

- De megéri! – tette hozzá.

X.

A visszavonulás sokkal nehezebb volt, mint a bejutás. Az egyetlen hátsó kijárat előtt ugyanis két éjjeliőr álldogált és beszélgetett.

– Amíg ezek el nem mennek, fogságban vagyunk – mondta David, és nagyon szeretett volna fütyülni.

Fogságban. Juanita megrémült ettől a szótól. Már látta magát színehagyott darócruhában, szuronyos fogházőrök között, a vádlottak padján. És hallotta a bíró hangját, amint kimondja az ítéletet.

A két éjjeliőr pedig még mindig ott állt, és a tegnap lezajlott nagy rögbimeccsről beszélgetett.

Amikor végre kijutottak az elcsöndesedett Rue de Rivolira, David elátkozta még azt is, aki a rögbit kitalálta.

Megérkeztek a szállodába, és Juanita átadta a pénzt.

– Ha szabadna kérnem, még azt az írást is. Megígérte, hogy visszaadja.

– Igen, persze. Tessék.

David Durieux udvariasan kezet csókolt, és távozott. Juanita pedig némi tépelődés után megfogalmazott egy táviratot, és személyesen vitte le az éjjeli portásnak.

– Ezt azonnal adassa fel, kérem! Nagyon sürgős!

Visszament a szobába, maga elé tette a listát, és mélyen elgondolkozott.

– Először életemben veszem hasznát a vagyonomnak! – gondolta. – Azt hiszem, becsületesebb célokra igazán nem fordíthatnám!...

XI.

Don José Ibanez, Juanita jószágigazgatója zavarodottan, vörös arccal, közel a gutaütéshez ült öblös karosszékében, és egy táviratot forgatott a kezében.

A távirat csakugyan meglepő volt.

„José Ibanez, Montevideo, Pizzarro allée 2.

*Minden ingatlanom felét azonnal tegye pénzzé. Pénzt táviratilag utalja át Nizzába. Hotel Atlantic.
Juanita Gonzalez.*”

José Ibanez fél órával ezelőtt kapta meg a táviratot. Elolvasta, és káromkodni kezdett. Úgy káromkodott, hogy a könnye is kicsordult. Úgy káromkodott, hogy öreg házvezetőnője is idegsokkot kapott tőle. Ez a káromkodás nem valami megfontolatlan, hebehurgya monológ volt, amikor a káromkodó ide-oda kapkod, és nem tudja, hogy a következő pillanatban mit fog mondani. Ez a káromkodás kemény és nyílegyenes, sőt céltudatos volt. Szörnyen szabadszájú, de mindvégig tárgyilagos és logikus.

Amikor befejezte a káromkodást, az arca vörös volt, sőt helyenként átment a lila árnyalatokba. Asztmatikus erőlködéssel kapkodott levegő után. Magábaroskadtan ült a karosszékben, és egyáltalán nem érezte azt a kielégülést és megkönnyebbülést, amit más káromkodásai után érezni szokott.

– Biztos, hogy kártyázott – gondolta aztán kétségbeesve.

A másik gondolata az volt.

– Nem teszem meg ezt az örülséget! A herkópáternek sem.

Harmadik gondolata az volt.

– Megteszem.

A legcélszerűbb és legtanácsosabb volt, ha ennek a harmadik gondolatnak engedelmeskedik. Tapasztalatból tudta, hogy Juanita Gonzalezzel nem tanácsos ujjat húzni. Juanita Gonzalez haragja rettenetes szokott lenni.

Nem mintha Juanita is káromkodott volna. Nem. Ha dühös volt, ami egyébként ritkán fordult elő, akkor egyszerűen megállt jószágigazgatója előtt, és nézte. Percekig, néha negyedóráig is.

Ez a nézés borzasztóbb volt a legrémesebb szitkozódásnál. A fekete szemek időnként villámlottak, időnként a legnagyobb megvetést fejezték ki, és nem is a szemben lévő szempárba fűródtek, hanem valahová a szemek mögé.

José Ibanez ilyenkor nem tudta, melyik lábára álljon. Módfelett izzadt és azon imádkozott, bárcsak elsüllyedhetne, valami hirtelen jött csoda folytán.

Nem, ennek nem teszi ki magát. Nem bolond. Ha donna Juanita megőrült, akkor majd viseli a következményeit. Ő mossa kezeit, utána a vízözön.

Két órán belül összehívott hat pénzembert, és este hat óráig dulakodott, birkózott, ordított, tombolt – szóval alkudozott velük. Délután hattól nyolcig a pénzt számolta, amit az eladott ingatlanokért kapott, és ami dél-amerikai bolivárokból egészen fantasztikus csillagászati számot tett ki.

És ez a pénz másnap útnak indult Nizza felé.

XII.

Juanita Gonzalez meg volt elégedve magával. Az író nézhet ilyen gyönyörködve egy befejezett kéziratot, ahogy ő nézte azt a körlevél-formulát, melyet huszonhat példányban óhajtott megcsináltatni, és a D'Agnan vezetése idején megkárosított vállalatoknak, igen komoly pénzüsszegek kíséretében elküldeni.

A körlevél szövege egyébként a következő volt:

„Tisztelettel értesítjük, hogy vezérigazgatónk távozása miatt, vállalatunknál letétbe helyezett értékeit nem áll módunkban megőrizni, és így azokat e levéllel egyidejűleg becses címükre postára adtuk. Tisztelettel. Olvashatatlan aláírás

Reggeliztek. Juanita szíve elszorult egy pillanatra, mikor arra gondolt, hogy ha nem csinálja végig ezt a küzdelmet, akkor ez lett volna az utolsó együttlétük.

– Tehát ma elutazik? – kérdezte hirtelen. – És ezen nem lehet változtatni?

D'Agnan a keze után nyúlt.

– Juanita – mondta –, ne kínozzuk egymást! Nagyon jól tudja, hogy nem tehetek egyebet. Higgye el, ha csak egy mód volna rá, csak egyetlen egy mód...

– És ha azt mondanám, hogy van egy mód?

– Ne tréfáljon!

– Nem tréfálok. Magának kedves barátom, felesleges visszamennie, mert maga megvált a vállalatától. Magának kedves barátom, nincs állása. Maga egy szegény, jobb sorsra érdemes munkanélküli, aki még a privát vagyonát is otthagyja a kedvemért. De ne féljen semmit. Dél-Amerikában lámpással keresnek jó építészmérnököket.

– Nem értem!

– Olvassa el ezt a körlevelet. Tegnap küldtem el egy-egy példányát huszonhat, maga által jól ismert címre.

És elbeszélte mindent a hüledező férfinak.

Alfréd D'Agnan valami nagy, nagy megkönnyebbülést érzett. És hálát, végtelen hálát. Új színeket, új lehetőségeket látott kibontakozni élete horizontján. És boldog volt.

Amikor pár nappal később a hatalmas *Savonarola* gőzös kifutott a kikötőből, már vidám és bizakodó volt megint. Vacsora közben nyugodt, könnyed mozdulattal lopta le Juanita nyakáról mesés értékű gyöngysorát. Hangosan hahotázott, amikor az asszony felfedezte a hiányt. Kicsit bűnbánó arccal adta vissza az ékszert.

– Itt van, drágám! Ne haragudj. Tudod, nem lehet olyan könnyen abbahagyni az ilyesmit. Alkalmasint még egy párszor ki foglak rabolni. De légy nyugodt, mindig visszaadok mindent. Majd aztán szép lassan leszokom róla.

Két nap múlva estefelé kicsit izgatottan kopogott be az asszony kabinjába.

– Képzeld kedves... most már végképp nincs pénzem. Volt még párezer frankom, de épp most vettem észre, hogy kilopták a pénztárcámat!

Juanita nevetni kezdett. D'Agnan dühösen rászólt.

– Ezen igazán nincs mit nevetni. Hiszen ez hallatlan! Tolvaj van a hajón!...

-VÉGE-

Tartalomjegyzék

VISSZA AZ EGÉSZ!

I.

II.

III.

IV.

V.

VI.

VII.

NÉGY ÓRA AZ ÉLET

I.

II.

DEVAN KÁPLÁRT NEM LEHET MEGÖLNI...

I.

II.

III.

IV.

V.

A KIRÁLY VAKÁCIÓJA

I.

II.

III.

IV.

V.

VI.

VII.

VIII.

IX.

X.

XI.

XII.